EKİM

Bütün Ülkelerin Proleterleri, Birleşin!

TÜRKİYE KOMÜNİST İŞÇİ PARTİSİ Merkez Yayın Organı

Sayı: 204, Mayıs '99

Zorlu döneme örgütsel hazırlık

Ulusal ve uluslararası planda zorlu ve karmaşık bir döneme girmiş bulunuyoruz.

Yanıbaşımızda, Balkanlar'da bir emperyalist savaş sürüyor. *Ekim*'in geçen sayısının başyazısı, bu savaş şahsında, dünyadaki ve bölgedeki gelişmelerin devrimci sınıf mücadeleleri açısından anlamını ve önemini temel noktalar üzerinden ortaya koymuş bulunuyor. Bu değerlendirmede ortaya konulan "yeni bir emperyalist saldırı ve savaşlar dönemi"ne girmiş bulunduğumuz tespiti bile, girmiş bulunduğumuz yeni dönemin sorunun anlamını ve kapsamını göstermeye kendi başına yetiyor. Balkanlar, Ortadoğu ve Kafkaslar'la iç Asya, bugün emperyalist nüfuz mücadelelerinin şiddetlendiği, bu çerçevede sayısız kışkırtma ve oyunların sahnelendiği ve fırsat bulundukça fiili emperyalist müdahalelerin, somutta dün Körfez'de ve bugün Balkanlar'da olduğu gibi emperyalist saldırı savaşlarının gündeme getirildiği bir bölge.

Türkiye bugün dünyanın bu üç temel kriz bölgesinin tam göbeğinde yeralan ve kendisi de kriz içinde debelenen bir ülke. Bu konum, kendi iç kriz dinamiklerinden de öteye, Türkiye'yi nesnel olarak bu bölgesel krizin bir parçası haline getiriyor. Fakat daha da önemlisi, Türk burjuvazisi egemenliğindeki bir Türkiye, her zamankinden çok daha fazla olarak ABD emperyalizminin bu kriz bölgelerine müdahalesinin bir ileri karakolu işlevi görüyor. Bugün İncirlik Üssü, emperyalizmin Türkiye'yi Ortadoğu halklarına yönelik bir saldırı üssü olarak kullanması olgusunu simgeliyor. NATO'nun Yugoslavya'ya müdahalesi ise, Türk burjuvazisinin aynı uşakça rolü bu kez Balkan halklarına karşı üstlendiğini somut olarak gösterdi. Balkanlar'a fiilen yerleşen emperyalistler, Türk askerini Balkanlar'da kendi amaçları doğrultusunda bir müdahale gücü ve Türkiye topraklarını da bir emperyalist saldırı üssü olarak kullanıyorlar.

Türk dış politikasının her alanda emperyalizmin çıkarlarına göre uyarlandığı bir dönemin içindeyiz; ve bu dönem bir emperyalist saldırı ve savaşlar dönemi olduğu ölçüde, dıştaki bu uşaklığın ve maceracılığın gerisin geri iç politikadaki yansımaları da dolaysız olmaktadır.

Dışardaki saldırganlığa paralel olarak içerde dizginsiz bir şovenizm ve bununla meşrulaştırılan azgın bir devlet terörü, rejimin bugünkü yönelimini belirleyen politika durumundadır. Şovenizm ile emekçiler sersemletilmekte ve faşist devlet terörüyle yıldırılıp teslim alınmaya çalışılmaktadır. Doğal olarak bunun düzlediği zeminde de, emekçiler için yoksulluğun ve işsizliğin ağırlaşması anlamına gelen İMF reçeteleri, tekelci sermayenin kriz politikaları hayata geçirilmektedir.

18 Nisan seçimleri şovenizmin Türkiye toplumunda nasıl büyük bir güç ve etki kazandığını somut olarak göstermiş bulunmaktadır. Tekelci burjuvazi şimdi bunu emekçileri yıldırıp teslim almanın bir yeni olanağı olarak değerlendirmek çabasındadır. DSP-MHP eksenli hükümet bu çerçevede düşünülmüş ve özel br ısrarla tezgahlanmıştır. Bu hükümet, dışarda emperyalizmin hizmetindeki bir saldırganlığa, içerde ise şovenist histeriye ve faşist devlet terörüne bugünkü koşullarda en uygun düşen

hükümettir. Başta özelleştirme olmak üzere sermayenin ekonomik kriz politikalarını kararlılıkla hayata geçireceğini ise bu hükümet daha en baştan, daha protokol görüşmeleri safhasında açıklıkla ifade etmiştir.

Bütün bu gelişmeler karşısında, son 1 Mayıs, kitle hareketinin halihazırdaki zaafiyetini görmeye vesile olmuştur. Herşeye rağmen işçilerin yerel planda sürmekte olan hak mücadelelerini saymazsak, kitle mücadelesi bugün son yılların en geri noktasında bulunmaktadır. Bunda toplumu saran şovenist histerinin ve onun oluşturduğu atmosferde kolayca uygulanan baskı ve terörün kuşkusuz özel bir rolü var. Kitleleri uyarmaya, örgütlemeye ve harekete geçirmeye yönelik devrimci siyasal çabanın son birkaç yılda gitgide zayıflamasının da bundaki rolünü unutmamak gerekir. Devrimci siyasal faaliyet bugün son yılların en geri noktasındadır. Seçimler gibi kritik önemde fırsatlar sunan bir nispi politizasyon döneminde bile devrimci akımların sözü edilebilir bir varlık göstermemeleri, sol ya da sosyalizm adına meydanı neredeyse tamamen icazetçi reformist akımlara bırakmaları bunun somut bir göstergesidir. Nitekim bu gerçeklik son 1 Mayıs kutlamalarına da yansımış, devrimci ruh ve coşku açısından 12 Eylül sonrasının en zayıf 1 Mayıs'ı yaşanmıştır.

Kürt hareketinde ise gelişmeler doludizgin başaşağı gitmektedir. Öcalan yakalandıktan sonraki gelişmeler, Kürt hareketinin "siyasal çözüm" çizgisini "barış" ve "uzlaşma" adı altında kurulu düzene bir teslimiyet çizgisine vardırdığını göstermektedir. Parti basınımızda seçimlere ilişkin olarak yeralan değerlendirmelerde, Öcalan çizgisi şahsında Kürt hareketinin devrimden artık tümüyle yüz çevirdiği, açıklıkla tespit edilmiş bulunmaktadır. Bunun yaratacağı sorunları, Kürt halk kitleleri üzerinde ve devrimci hareket saflarında bir dönem için yol açacağı moral ve maddi yıkımı tahmin etmek güç değil.

Temel unsurları ve ayrıntıları parti basınımızda sürekli biçimde işlenmekte olan döneme ilişkin bu siyasal tablo, ne türden zor ve karmaşık bir döneme girdiğimizin genel bir çerçevesini vermektedir. Bu zorlu dönemi parti olarak göğüslemek, bu dönemin görev ve sorumluluklarını parti olarak omuzlamak durumundayız. Bu bizim için bir sınanma, gerçek bir sınavdan geçme dönemidir. Partimizin farklı ve yeni olan konumu ve kimliği, dönemin bu zorlu görevleri içerisinde sınanacak ve güçlenecektir.

Parti, öteki şeyler yanında öncelikle bir program, taktik ve örgüt demektir. Örgüt bir araçtır; ona anlam ve kuvvet veren ise program ve taktiktir, bunların ifadesi olan ideolojik-politik çizgidir. Örgüt devrimci bir program temeli üzerinde yükseldiği, sağlam bir ideolojik çizgiye dayandığı ve kuşkusuz döneme uygun düşen politikalara sahip olduğu ölçüde, bir anlam taşır ve bir araç olarak kendi işlevini başarıyla yerine getirir.

Fakat öte yandan, program ve politika da ancak bir örgütte cisimleştiği ölçüde gerçek anlamını ve işlevini bulur. Ne kadar doğru ve devrimci olurlarsa olsunlar, maddi bir örgütsel temele dayanmayan, onda bir kimliğe ve maddi bir çabaya dönüşemeyen program ve politikaların da herhangi bir anlamı, işlevi ve dolayısıyla geleceği olmaz.

Örgütsel alandaki sorun ve sorumluluklarımızı, dönemin zorlu ve karmaşık tablosu kadar, devrimci sınıf mücadelesinin bu temel gerçekleri ışığında da kavramak zorundayız. Parti örgütümüzü geliştirmenin, güçlendirmenin ve pekiştirmenin sorunlarına da, aynı şekilde, devrimci sınıf mücadelesinin ve dönemsel devrimci görevlerin gerekleri üzerinden bakmak durumundayız.

***

Bilindiği gibi, kongreyi izleyen sistematik polis saldırısı, bunun yolaçtığı tahribatlar ve yine bunun açığa çıkardığı zaaf ve yetersizlikler, örgütsel alandaki sorun ve sorumluluklarımıza yeni boyutlar kazandırmıştır. Parti kongresinde yapılan yolaçıcı ve bağlayıcı değerlendirmeler, yaşanan bu gelişmelerin ışığında apayrı bir anlam ve önem kazanmıştır.

On yıllık bir hareket olarak örgütsel alanda büyük bir düşünce ve deneyim birikimine sahibiz. Kongredeki değerlendirmelerin zenginliğini ve yolaçıcılığını da bu birikime borçluyuz. Kongre bütün bir partileşme sürecindeki

deneyim birikimini toparlamakla kalmamış, bir yandan partili düzeyin gerekleri, öte yandan ise dönemin ihtiyaçları üzerinden, yeni dönemin örgütsel perspektiflerini ortaya koymuştur. Örgütsel süreçlerimizin ve sorunlarımızın temel başlıklar üzerinden ilk büyük genellemesi 3. Genel Konferansımızda yapılmıştı. Kendi tartışma ve değerlendirmelerinde, 3. Genel Konferansın ortaya koyduğu örgütsel platformu hareket noktası olarak ele alan Kuruluş Kongremiz, aynı zamanda bu platformu partimiz için de bağlayıcı bir örgütsel platform olarak karara bağlamıştır.

Parti Kuruluş Kongremizin önemli bir bölümü şimdiden devrimci kamuoyuna sunulmuş olan örgütsel değerlendirmeleri zengin, çok yönlü ve geniş kapsamlıdır. Ortaya konulan perspektifler, tanımlanan görevler yeterince açık ve nettir. Bunlar öyle soyut ve genel yaklaşımlar da değildir. Tersine, gene yaklaşımlar hareket noktası olsa da, tüm değerlendirme ve tartışmalar içinden geçmekte olduğumuz özel dönem, toplumsal ortam ve nihayet kendi somut gerçekliğimiz üzerinden yapılmıştır. Kongreyi izleyen saldırı döneminin açığa çıkardığı gerçekler, yapılan değerlendirmelerin ve saptanan görevlerin hayati anlamını ve işlevini çok daha somut olarak göstermiştir.

Bu durumda bizim için tüm sorun uygulama kararlılığı ve tutarlılığı sorunudur. Uygulamada tutarlılık ve kararlılık da elbette bir önderlik, sürekli ve somut yönlendirme ve denetleme, yerinde ve zamanında müdahale ile bağlantılıdır. Merkezi ve yerel önderlikler bu konudaki sorumluluklarının bilincinde hareket etmek durumundadırlar. Kuruluş Kongremiz buna ilişkin sorunları ve sorumlulukları da yeterli açıklıkta ortaya koymuştur. Bu alandaki boşlukların ve zaafların Kuruluş Kongresinin emredici iradesine rağmen sürmesinin nelere yolaçabileceğini ise kongreyi izleyen polis saldırıları somut olarak göstermiştir. Merkez Komitesi bu bedeli ağır son deneyimin derslerini de gözten bir titilikle hareket etmek kararlılığındadır.

Örgütsel çizgimizi kararlılık ve tutarlılıkla uygulamak ve örgütsel görevlerimizi başarıyla gerçekleştirebilmek için, saflarımızda hala etkileri süren örgütsel oportünizmi, onun içimizdeki taşıyıcısı olan küçük-burjuvaziyi mutlaka yenmemiz, altetmemiz gerekir. Küçük-burjuvazi tek tek bireyler şahsında değil, bizim toplam gerçekliğimizin organik bir öğesi olarak varlığını sürdürmektedir. Sorunu bu çerçevede kavradığımız takdirde ve ölçüde, gerçekliğimizin bu olumsuz ve geçmişe ait yanına karşı başarılı ve sonuç alıcı bir mücadele yürütebiliriz.

Küçük-burjuvazi bizim siyasal geçmişimizdir, sosyal kökenimizdir, oradan süregelen kültürümüzdür, devraldığımız mirasın etkileri kazınması gereken olumsuz yanıdır. Bu bir eğilimdir, bir alışkanlıklar toplamıdır, bir anlayış ve zihniyettir. Bunun mutlaka yenilmesi, yenilgiye uğratılması gerekir. Tek tek her kadro şahsında ve bir bütün olarak örgüt çapında.

Örgütsel çizgimizi tutarlılıkla uygulamanın önündeki temel engel olan örgütsel oportünizme karşı mücadeleyi bu genel çerçeve ve bu temel noktalar üzerinden kavramak durumundayız. Bizim için örgütsel inşa süreci, örgütsel oportünizme karşı sistematik bir mücadele süreci de olmak zorunda. Başarılı bir örgütsel gelişmenin temel bir önkoşuludur bu. Şunu da ekleyelim ki, içimizdeki düşman sayılması gereken küçük-burjuvaziyi, onun temsil ettiği örgütsel oportünizmi, devrimci iç örgüsel yaşamı oturtarak, etkili ve sistematik bir politik çalışmayı süreklileştirerek, bu çaba içerisinde işçi sınıfı ve emekçilerle birleşip kaynaşarak, onların en iyi öğeleriyle parti örgütlerini sürekli besleyerek yenip altedebiliriz.

Kuruluş Kongresinin bütün bir örgütsel birikimi, buna tüzük tartışmaları ve örgütsel güvenlik sorunları üzerine tartışmalar da dahildir, yakında kitaplaştırılacaktır. Bu kitap, 3. Genel Konferansın Kongre tarafından bağlayıcı bir platform olarak onaylanan metinleri ve *Partileşme Süreci-1* ve *2* başlıklı kitaplarımızla birlikte, tüm parti birimlerinde yeniden incelenmek durumundadır. Örgütsel birikimimizi döne döne incelemek ve özümsemek, tüm parti kadrolarımız ve organlarımız için ihmal edilemez bir sorumluluktur.

EKİM

TKİP Belgeleri: Kongre Tartışma Tutanakları

Örgütsel sorunlar üzerine ön tartışmalar/2

Büyük bir örgütsel deneyim birikimine sahibiz

Sergen: Bildiğiniz nedenlerden dolayı ilgili komisyon metnini henüz okumadım. Bu nedenle metin üzerinden değil, buradaki tartışmalardan hareketle birkaç noktayı belirtmek istiyorum. Önce tüzük sorunu çerçevesinde kısaca bir şeyler söylemek istiyorum .

Bizim on yıllık bir örgütsel sürecimiz var. Bu süreçte yaşananlar belgelenmiştir ve devrimci kamuoyu tarafından da bilinmektedir. Gelinen yerde artık tüzüğümüzü somut hale getirmeye çalışıyoruz. On yıllık örgüt yaşamımızda bir tüzüğün özünü ruhunu bulabileceğimiz herşey vardır.

Mesela tasfiyecilik döneminde, özellikle önderlik içerisinde çıkan problemler, bunun üzerine çok ciddi tartışmalar var. Bunlar 2. Konferans belgelerinde toplu olarak yayınlanmıştır. Yanısıra, özellikle örgüt yaşamını, hukuku, işleyişi vb. sorunları kapsamak bakımından da özel bir önem taşıyan *İç Yazışmalar/İç Çatışmalar* başlığı altında kitaplaştırılan belgeler var. Bu belgelerin içinde mesela bazı MK üyelerinin yazdığı bir mektuba Cihan yoldaşın verdiği bir yanıt var. Yine aynı konuda 29 Temmuz '91 tarihli bir başka mektubu var. (Bkz. *İç Yazışmalar/İç Çatışmalar*, s.101-148, 155-165 -Red.) Bana göre bu mektuplar, tüzük çerçevesinde pek çok temel sorunu içeriyor. Ben 25 Haziran '91 tarihli bu mektubu bütün yoldaşların yeni bir gözle okumasını önemle öneriyorum. Bir dönemin belgesi olarak okuduk ve geçtik; ama demokrasi nedir, merkeziyetçilik nedir, disiplin nedir, hak, hukuk yetki nedir, eleştiri-özeleştiri nedir, bütün bunlar bu mektuplarda örgütün o günkü canlı ve yaşamsal sorunları üzerinden bu mektupta var. Ve bu temelde bir tüzük tartışmasıdır. Dolayısıyla, tek tek kişilerle yapılmış bir tartışma olarak görülmemelidir. Sadece bu tartışma bile yeni dönemde bizim nasıl bir örgütsel işleyişe ve tüzüğe ihtiyacımız olduğumuz konusunda temel bir fikir verecektir. İşin özünü, ruhunu veren bir metindir bu. Nitekim Cihan yoldaş, tasfiyeciliğin tasfiye edildiği 2. Genel Konferansın başlangıç tartışmalarında da, örgütün yaşadığı iç sorunların ve bu sorunlara yaklaşımın, tüzük sorunu konusunda da paha biçilmez açıklıklar sunduğunun altını çizmişti. O bölümleri yeniden incelemekte büyük yarar vardır.

Kongremizde bir tüzük tartışması yapacağız ve artık bir tüzüğümüz olacak. Şu ya da bu olay şahsında değil, bir bütün olarak örgütsel süreçlerimizde bu çerçevede önemli deneyimlerimiz var. Herşeyden önce bizim örgütümüz her iki yıla bir konferans sığdırmıştır. Bunun kendisi bile, örgüt hukukunu ve bu çerçevede tüzük sorununu ne denli önemsediğimizin somut bir kanıtıdır. Dahası bizim sürekli üzerinde durduğumuz demokrasi, merkeziyetçilik, hak-hukuk, görev, yetki, ademi merkeziyetçilik, disiplin, örgütsel işleyiş, örgüt iradesi vb., tümünün de tüzük çerçevesinde karşılığı vardır. Kısacası tüzük konusunda çok fazla zorlanacağımızı zannetmiyorum. Nihayetinde on yıllık deneyim ve birikimlerimizi süzerek bir tüzük formu içersinde dile getireceğiz.

Gerilimli tartışmalara konu olan kadrolar ve kadrolara yaklaşım sorunuyla ilgili olarak da bir şeyler söylemek istiyorum. Örgütümüz bu sorunu geçmişte de tartıştı, bugün bir kez daha tartışıyoruz, ilerde de tartışacağız. Bizde ilk kez 3. Konferans'ta kadrolar sorunu derli toplu bir biçimde tartışıldı. Bu tartışma "ileri kadrolar" başlığı altında yapılan bir tartışmadır. Örgüt yaşamımızda kadroların tuttuğu yer nedir, bizim kadrolarımızın gerçekliği nedir, bu kadroları

sınıf devrimciliği çizgisinde dönüştürmenin sorunları nelerdir? Bu konularda en ileri düzeyde bir çözümleme yapılmıştır. Bu çözümleme oldukça anlamlıdır ve kadro gerçekliğimiz konusunda paha biçilmez açıklıklar sağlamıştır. Özellikle yapılması gereken, 3. Genel Konferansımızın bu değerlendirmelerini bir bağlayıcı temel olarak ele almak, onları yeni sorunların tartışılmasında bir hareket noktası olarak kullanmaktır.

Sorunlarımızı bütünsel bir politik çerçeveden ele almalıyız

Biz 3. Konferansın ardından yeni bir döneme girdik. Ben bugün bir takım tekil örneklerden hareketle kadrolar ve kadrolara yaklaşım sorunu tartışmasının geçmişteki gibi yapılamayacağını düşünüyorum. Zira sorunun mahiyeti esastan değişmiştir. Örneğin bugün perspektiflerimize, ideolojik çizgimize, çalışma tarzımıza, çağrılarımıza direnen eski kadro tipi yoktur. Belli kusurları, yetersizlikleri, zayıflıkları olan insanlar vardır.

Peki bugün kadrolar sorunumuz, kadrolaşma sorunumuz yok mudur? Kuşkusuz ki vardır, ama artık sorunun mahiyeti değişmiştir. Dolayısıyla bu sorunu geçmişteki gibi değil, yeni dönemin önümüze koyduğumuz görevlerler ve buna uygun kadrolaşma çerçevesinde tartışabiliriz. Bugünkü İstanbul il komitesi kadroları ile 3. Konferans öncesindeki kadrolar aynı değildir. Bugün geldiğimiz noktanın ne olduğu konusunda bir açıklığa sahip isek, bugünkü tartışmayı geçmiştekinden çok farklı sürdürmek durumundayız. Tersi tartışmayı çok geri bir noktadan yapmak, daha da kötüsü, meseleleri kişiselleştirmek olur. Önceki dönemler üzerinden tartışmanın örgütü ileriye götüremeyeceği konusunda açık olmamız gerekiyor.

Kadro sorununda olumsuz bir takım örneklerin yaşandığı dönemde bile örgütümüz, toplam olarak siyasal faaliyete, kadroların önderlik anlayışına, çalışma tarzına, örgütsel işleyişine vb. politik müdahale çabası içinde sorunlarını çözmüştür. Ne zamanki tek tek kişilerin sorunları ya da kişisel ilişkiler alanında ortaya çıkan sorunlar üzerinden çözüm arama yoluna gidilmişse, bunda hep başarısız olunmuştur. 3. Konferansın onun bir dönemeç yapan başarısı da, önderlik anlayışından çalışma tarzına, kadro sorunlarına kadar yapılan politik değerlendirme ve çözümlemelerden gelir. Biz her dönemde bu tip müdahaleler olduğu ölçüde kendimizi ileriye götürebildik. Ben bundan sonra da bu bakışın korunması gerektiğini düşünüyorum.

Cihan yoldaşın da belirttiği gibi, bizde kadrolara yaklaşım konusunda tekyanlı bir bakış hep olmuştur. Biz insanları ne ölçüde eğitiyoruz, onları dönüştürmenin koşullarını ne denli yaratabiliyoruz, gerçekten insanlarımız örgütlü müdür? Kadroları değerlendirirken, bu ve benzeri sorulardan giderek bakabilmeliyiz. Bizim süreçlerimizde probleme dönüşen, zamanla kaybettiğimiz ya da bir noktadan sonra bizzat kendileri çareyi kaçışta bulan insanlar var. Bu durum elbette sadece bunların zayıflıkları ile izah edilemez. Bu konularda doğru ve bütünsel bir değerlendirme yapabilmek için, bu sorulara tutarlı bir cevap vermek zorundayız. İdeolojik-siyasal eğitim sorununda yeterince başarılı olduğumuzu söyleyemeyiz. Böyle bir durumda yaşananları, insanlar kusurludur, zayıftır vb. üzerinden izah edemeyiz. Örneğin klasikler üzerinden sistematik bir eğitim gerçekleştirilmemiştir bugüne kadar. Een fazla ilk adımlar atılmış, ama arkası gelmemiştir. Aynı şekilde bugün parti olarak devraldığımız zengin ve çok boyutlu bir ideolojik birikime sahibiz. Peki bu kadrolarımıza maledilebilmiş midir? Kadroların bu ideolojik birikim temelinde sistematik ve derinlemesine eğitimine gerekli önem verilmiş midir? Durumun böyle olmadığını, bu alandaki zaafiyetin sürdüğünü, bunun ise politik ve örgütsel süreçlerimizi zayıflattığını biliyoruz. İdeolojik eğitim, politik eğitim, örgütsel eğitim, pratik eğitim, her alanda kodralarımızı sistemli bir biçimde eğitmek zorundayız. Bu, kongreyi izleyecek dönemin en temel sorunlarından biridir.

Bir diğeri örgütlenme sorunlarıdır. Bir takım organlar kuruyoruz, ama soruna biçimsel olarak bakılmayacaksa, bunlar gerçekten işlevsel organlar mıdır? Buna da çok rahat cevap verilemez. Bu organlardaki insanlar gerçekten yeterince kuşatılılabiliyor mu? Kendi örgütsel politik faaliyetlerinde bu organlar gerçekten kendilerini hissettirebiliyorlar mı? Tek tek insanları hissetmeleri yetmiyor burada,

bir örgütü hissetmeleri gerekiyor. Zira örgüt iç yaşamında, politik faaliyetinde bir örgütü hissettiği ölçüde, biz yeni güçleri kalıcı hale getirebiliriz.

Siyasal faaliyet anlamında kuşatıcılığı ancak belli bir ölçüde başarabiliyoruz. Genelde insanları yeterince kuşatamıyoruz. Çok güçlü gibi görünen kimi insanlar bile, süreç içinde düşebiliyorlar. Bu önümüzdeki dönemde de karşımıza bir problem olarak çıkacaktır. Zira Türkiye'deki koşullar bellidir, zor bir dönemden geçiyoruz, süreç sancılı ve gerilimlidir. Böyle bir dönemde, sadece ideolojik üstünlüğümüz üzerinden zayıf insanlar uzun süre ayakta kalamazlar. Birçoğumuz bu sancılı süreçte deneyimimizle, bilincimizle ayakta kalabiliyoruz. Bu, özellikle yeni insanların kolayca başarabileceği bir şey değildir.

Biz insanları, doğru bir çalışma tarzını hayata geçirebildiğimiz, gerçekten kuşatıcı diye tanımladığımız bir faaliyetin içine çektiğimiz oranda, dönüştürebilir ve kalıcılaştırabiliriz. Bunda başarısız olduğumuz ölçüde, sorunu kendi içerisinde çözmeye çalışıyoruz. İşin kolayına kaçıyoruz. Sorunu esasından kavrar, çözümünün maddi ortamını yaratırsak, sonrası doğal bir şekilde yaşanacaktır. Ayrışma da, yaptırım da, disiplin de yerli yerine oturacaktır. Bunun oturması da bir süreç sorunudur. Öyle bir-iki müdahaleyle başarılabileceğini zannetmiyorum. Biz parti oluyoruz; artık programımız ve tüzüğümüz var, iyi-kötü ne yapmamız gerektiği de bellidir, bundan sonra buna gelen gelir, gelmeyene de disiplinimizi uygularız demek, sorunu biçimselleştirmek olur. Ben sorunların önemini küçümsüyor değilim, yalnızca meseleyi yerli yerine oturtmamız gerektiğini vurgulamak için belirtiyorum.

Yaşadığımız kadro sirkülasyonunun nedenleri üzerinde çok yönlü olarak düşünebilmeliyiz

Celil: İlk olarak alt organların kurulması sorunu üzerinde durmak istiyorum. Burada belli sorunlar yaşanıyor. Alt ilişkilerin örgütlenmesi konusunda belli bir hassasiyet gösterirken, bir başka noktada bir zayıflık alanı yaratıyoruz kendimize. Bunun yaşanmış örnekleri var.

Şöyle bir tanımlamamız var: Devrimci kişilik ve örgütsel kimlik noktasında ciddi zayıflıklar yoksa, potansiyel kadro adaylarını rahatlıkla organlarda, birimlerde değerlendirebiliriz, bu onları eğitmenin ve dönüştürmenin de zeminidir. Ama diğer taraftan, bu tersinden bir zaafiyet alanına da dönebiliyor. Omuzları yeterince güçlü olmayan, kendilerini hazır hissetmeyen insanları da organlara/birimler alabiliyoruz.

Bu kuşkusuz, partinin kendisinde belli bir potansiyel gördüğü kadroya yönelik güveninin bir ifadesidir ve önünü açmak için bir teşviktir. Hakkını verebilirse, onu daha ileri düzeyde kazanmanın zeminidir, böyle bir organ yaşantısı. Ama işin bir de öteki boyutu var. İçinden geçtiğimiz dönemin özellikleri nedeniyle, yeterince hazır olmadan organlara alman bazı insanlar, omuzladıkları bu yükün altında ezilip geriye düşebiliyorlar. Bunun gözetilmesi gerekiyor. Daha uzun vadede, alt bir çalışma grubu içerisinde, kendine güven kazanacak tarzda insanları hazırlayıp, ardından daha üst organlara almalıyız.

Biz bugüne kadar üç konferans gerçekleştirdik, şimdi parti kongresi topluyoruz. Değerlendirmelerimizin çok özlü ve isabetli olduğu konusunda birleşiyoruz. Ama bu değerlendirmelerde söylenenlerin şiddetiyle insanları itmekten ziyade, sorunun esasını kavratarak insanları kazanmak önemlidir.

Biz çok sayıda insan döktük. Bu tek başına örgütün uzak olduğu açık alan meselesi değildir. Başından beri büyük sirkülasyon yaşadı bu örgüt. İlk dönemde bu, hareketin kendi çizgisiyle uyumlu kadroları bulamamasından kaynaklanıyordu. Tarzımız farklıydı, zor bir dönemde, zor bir alanda, zor işler başarmak üzere yola çıktık. Alıştıkları tarzın dışında bir faaliyet vardı, kolay güç olunmadığı koşullarda ve insanları dönüştüremediğimiz ölçüde, bu geçici yol arkadaşları saflarımızı terkedebildiler.

İlk dönemlerde önemli fabrikalarla bağlarımız vardı; Netaş'tı, Altınyıldız'dı, tersanelerdi, daha değişik yerlerdi. Bu biraz o dönemin sosyalizme açık öncü işçi kuşağının varlığından geliyordu. Ama o dönemde biz önemli bölümünü kaybettik. Bu büyük ölçüde onların kendi zaaf ve zayıflıklarından kaynaklansa da, bizden kaynaklanan nedenleri de vardı.

Yeni dönemde, dökülmelerdeki sorumluluğun önemli bölümünü kendimizde

aramalıyız. Kendi politikalarımızı, kendi perspektiflerimizi canlı bir şekilde yaşama geçiremediğimiz oranda, sıkıntılar yaşayacağız. Önemli olan, her bir kadroya, her bir taraftara, yapabileceğini yaptırabilmektir. Bazen çok köşeli davranabiliyoruz, ya bu deveyi güdersin ya bu diyardan gidersin, yaklaşımı hakim hale gelebiliyor. Eğitelim, kazanalım. Biz eleştirelim derken yıpratabiliyoruz, kırabiliyoruz, rencide edebiliyoruz. Bu taviz verelim anlamına gelmiyor. Ama içinden geçtiğimiz sürecin güçlüklerini de gözönünde bulunduralım. Kısacası yaklaşım sorunu büyük bir önem taşıyor.

Öte yandan, politik bir hareket olmayı başarmış olmakla birlikte, kitleselleşme alanında sorunlar yaşıyoruz. Sorunların paralel yüklenme ile çözüleceği açık. Ama işi dengelemeye çalışırken başka bir zaaf alanına yolaçabilen bir tarzı da artık terketmemiz gerekiyor. Asgari düzeyde bir kitleselliğe ulaşarak, hem sınıf içerisinde daha fazla yol alma, hem de sol hareketi sarsma olanağını bulabiliriz. Sorunun bu yanının ayrıca gözetilmesi gerekiyor.

Öte yandan, fabrikalara kilitlenmiş bir faaliyeti temel alıyoruz, ama bu mekanik kavranabiliyor, ya da bazen pratikte böyle oluyor. Fabrikaya giriyor, on-oniki saat çalışıyor, çevresine bakamıyor, semtine bakamıyor, kitle örgütüne, sendikasına gidemiyor. Bu durum hem kendisi için, hem de örgüt için bir sıkıntıya dönüşüyor. Adeta sosyal bir kişilik olmaktan çıkıyor. Bu durum gerçek gücümüzün altında bir görüntüye yolaçıyor. Ama yürütülen kısmi politik kampanyaların kendisi bile, düşündüğümüzün daha ötesinde bir etkiye sahip olduğumuzu gösteriyor. Bu durumu da gözetmemiz gerekiyor.

Kadrosal açıdan belli bir darlık yaşıyoruz. Bunların önemli bölümü konum olarak rahat hareket edebilecek durumda değiller. Bunun kendisi de bir zorluk alanı. Kadro potansiyelleri içinde kitle önderi olabilecek, rahatça açık faaliyet yürütebilecek olanları, yeni dönemde özel bir tarzda gözetmek durumundayız. Yoksa sorun daha sonraki sürece gene taşınacaktır.

Çeper örgütlenmesine gerekli önemi ve özeni göstermeliyiz

Cihan: Celil yoldaş kısa ve özlü konuşmasında, son derece önemli noktalar dile getirdi. Ben yoldaşın işaret ettiği bir meseleden, çevremizin örgütlenmesine ilişkin sorundan başlamak istiyorum. Biz en sıradan ilişkimizi örgütlemenin bir yolunu bulabilmeliyiz.

'70'lerin deneyimini hatırlıyorum; öğrenci olarak semte gittiğimizde, semtte akrabalarımız üzerinden tanıdığımız işçi ve emekçi ilişkilerini bile bir biçimde eğitim grubuna dönüştürür ve onlarla haftalık eğitim çalışması yapardık. Hiçbir örgütsel bağları olmayan, bizim olağan çalışma alanlarımız içinde yer almayan insanlardı bunlar. Buna rağmen bu rastlansal ilişkileri eğitmeyi ve örgütlemeyi önemsedik. Bu çok doğal bir davranış tarzıydı bizim için.

Oysa bugün, insanlarımız çevremizde şekilsiz ilişkiler olarak, bireyler olarak kalıyorlar. Yoldaş tam ifade edemedi, ama anladığım kadarıyla, henüz hazır olmayan insanları organlara almayalım diyor. Zira bunlar temel örgüt birimleri ya da bölge komiteleri oluyor. Yoldaş kaygılarında elbetteki haklı. Ama insanları buralara zamansız almamanın yolu ise, insanların zamanında altta, kendi konumları, düzeyleri neyse ona göre örgütlemesini bilebilmektir. Biz onları zamanında eğitim grubu, çalışma grubu, çalışma komitesi düzeylerinde değerlendirirsek, günü geldiğinde de daha rahat bir biçimde parti organlarımıza da alabiliriz. Bu saydıklarım zaten partiye kadro hazırlama basamakları ya da buna uygun örgütsel biçimlerdir. Böylece insanları yarının komitelerine ya da hücrelerine hazırlamış oluruz. Bunu zamanında yapmıyoruz, bu insanlar örgütsüz, şekilsiz, bireysel ilişkiler halinde çok bekliyorlar. Sonra da kalkıp, çok bekledi, bu kadar zamandır bizimle birlikteler, pratik çalışmalarımızın fiilen içindeler, o halde niye bunları organlarımıza almıyoruz diyoruz ve tutup gerçekten kaldıramayacakları bir düzeye, bölge komitelerine alıyoruz. Bu kez de ya hakkını veremiyorlar ya da probleme dönüşüyorlar, zamansız olarak ve gereksiz bir biçimde geriye düşmüş oluyorlar.

Biz, tek bir insanımızı bile örgütsüz bırakmamanın yolunu bulalım, bu çerçevede partinin çeper örgütlenmesine gerekli önemi ve özeni gösterelim. Bunu yapmak kaydıyla, insanları hazır olmadıkları örgütsel birimlere almaktan kaçınalım. Ama ben diyorum ki; biz

çevremizdeki sempatizan militan potansiyeli zamanında örgütlemeyi, onları çeper örgütlenmeleri içinde hazırlamayı başarırsak, böylece onları o ileri düzeylere adım adım hazırlamanın da zeminini bulabileceğimiz için, tartıştığımız sorunu da zaten yaşamayız.

İkinci olarak, Nadir yoldaşın komisyon metnine ilişkin eleştirisine değineceğim. Parti içi demokrasiye mi yoksa disipline mi vurgu yapılacak sorunu tartışılıyor. Metni yeterince dikkatli inceleyemediğimi daha baştan söylemiştim. Ama demokratik merkeziyetçilik arabaşlıklı bölümdeki tanımlamada bir problem olmadığını düşünüyorum. Zira burada parti içi demokrasi herşeyiyle parti disiplinine bağlanıyor. Kendi içinde demokrasiyi olumlayan, yücelten bir zayıflık yok; tersine, demokrasinin partinin disiplinini, otoritesini, verimini, aktivitesini nasıl yükseltebileceği vurgulanıyor burada. Demokrasi tümüyle disiplin ihtiyacı, merkeziyetçilik ihtiyacı, partinin birliği ihtiyacı, faaliyetindeki verim, aktivite ihtiyacı üzerinden tanımlanıyor. Bu açıdan, demokrasi disiplin içindir, birlik içindir, mücadeleyi güçlendirmek içindir, bunun dışında bir işlevi olamaz anlamına gelebilecek bir içeriği var.

Zaaflara müdahaleyi zamanında ve doğru bir yöntemle yapmalıyız

Üzerinde çok durulan diğer soruna ilişkin tartışmaya ise fazla girmek istemiyorum. Zira çok değişik vesilelerle bu konudaki düşüncelerimi ortaya koydum. Şu ya da bu argümanı hareket noktası alarak değil, üzerinde epeydir düşündüğüm ve çok önemli gördüğüm bir nokta olarak, kendi düşüncelerimi pozitif bir çerçevede ortaya koymaya çalıştım. Bazı yoldaşlar kaygılarını örgütsel süreçler üzerinden dile getiriyorlar. Benim dile getirdiğim perspektif de tümüyle bu örgütsel süreçlerin deneyiminlerine dayanıyor. Celil yoldaşın da işaret ettiği gibi, biz çok insan kaybettik, bunun üzerinde dikkatle ve çok yönlü olarak düşünmek zorundayız. Evet, dönem kötü, bunu kabul ediyorum. Ama biz yeni bir örgüt olduğumuz ve bir takım zaaflardan sonuçlar çıkardığımız iddiası taşıyorsak, insanları bu kadar kolay kaybetmemeliyiz.

Doğru bir disiplin anlayışının ancak ilk konuşmamda tanımladığım koşullarda uygulanabileceğini, diğer türlü bir disiplin uygulamasının yalnızca insan kaybını hızlandıracağını düşünüyorum. Kadroların faaliyeti denetlenmeli, kadroların kusurları eleştirilmeli, aksaklıklara müdahale edilmeli. Ben bunun bu örgütte yapılmadığını sanmıyorum. Geriye ne kalıyor? Geriye zamanında müdahale denilen şey kalıyor. Ben diyorum ki, yoldaşlar bazı deneyimlerden iyi sonuçlar çıkarmalılar. Müdahalede gecikmemeliyiz, zaafların ve zayıflıkların üzerine zamanında ve ilkeli bir biçimde gitmeliyiz. Sert müdahale savunusunun gerisinde böyle bir zayıflık da var. Biz fazlasıyla yumuşak, fazlasıyla liberal bir ön süreci tükettikten sonra sert bir tarzda üstüne gidiyoruz, böylece etkili bir müdahale zeminini de kaybetmiş oluyoruz. İnsanlara güçlüyken müdahale etmek gerekiyor. İnsanlarla ilişkilerimizin uzlaşmaz noktalara, tıkanma noktalarına gelmesinin gerisinde, insanların güçlü oldukları dönemde yoldaşça yapılmamış bir müdahale gerçeği var. Eğer bu yapıldığı halde müdahale etkili olamıyorsa, böylelerine ceza verseniz de sonuç değişmiyor. Zaten vermeye kalktığınızda, onlar cezanın daha ilerisini koyuyorlar sizin önünüze, çareyi kaçışta buluyorlar, çekip gidiyorlar.

Bir süre önce X bölgesinden iki kişiye ceza vermeye kalktınız, onlar cezayı daha ileri noktada gerçekleştirdiler, saflardan kaçış yolunu tuttular. Ama gariptir, bu sizde anlaşılması ve kabul edilmesi güç bir telaş yarattı. Onları kazanmak adına tutup yapılmaması gereken şeyler yaptınız. Bu aynı garip tutarsızlığı kaçış noktasına gelen başka insanlar karşısında da gösterebiliyorsunuz. Sadece aşağılamayla karşılayabileceğimiz davranışları, bir takım garip dil dökmelerle durdurmaya çalışıyorsunuz. İşin tuhaf yanı, bu tutarsızlıkları özellikle Nadir yoldaş gösteriyor. Gereğinden fazla sert ve sekter, gereğinden fazla yumuşak ve kazanıcı olabiliyor. Ve bunlar birçok durumda yanlış zamanda yapılıyor. Buna X bölgesi örneği dışında birçok başka örnek de verebilirim. İnsanlar devrimciyken ve güçlüyken eleştiri silahını doğru ve yerinde kullanabilelim ki, anlamlı bir sonuç da elde edebilelim. Kendi emeği konusunda hassas bir yoldaşlar topluluğu, birbirini denetleme ve kusurlarını

zamanında eleştirme konusunda da aynı hassasiyeti gösterir. Devrimci ve doğal olarak yapıcı bir eleştiri karşısında ayak direme ya da gericilik ise, ancak küçük-burjuva gericiliğini kişiliğinde güçlü bir biçimde taşıyanlara özgü olabilir. Böyleleri içinse yapacak fazla bir şey yoktur. Bunları katı bir tutumla kendini yenilmeye zorlamak, gericilikte ısrarı bir çizgi haline getirdikleri bir durumda ise kovmasını bilmek gerekir.

Geriye kala kala birilerine ceza vermek sorunu kalıyor. Cezanın normal koşullarda verilebileceği şekli varsa verin! Bence en büyük ceza eleştiri cezasıdır. Uzlaşmaz noktalara gelen ve giderek hayat belirtisini tüketen unsurlar için ise, artık kovma sorunu tarışılır. Bazıları daha erken kovulsalardı daha iyi olmaz mıydı? Evet, daha iyi olurdu. Zamanında kovmadığımız iyi olmamış dediğimiz durumlar çıkabiliyor. Ama bu insanlar hep böyle değillerdi, başlangıçta farklı bir durumda idiler ve zamanında doğru bir müdahale pekala sonucu değiştirebilirdi. Bizim bunu da anlamamız gerekiyor.

Bu konuda şaşmaz biçimde materyalist olmak durumundayız. Olmazsak ne olur? On seneyi tüketiriz; sonra da kalkar, politik etkisi bu kadar güçlü, fakat kadro dağarcığı bu kadar sınırlı bir örgüt gerçeği karşısında şaşar kalırız. Buradaki aksamanın nereden geldiğini de bir türlü anlayamayız. Bu insanlar bize başlangıçta belli bir iyiniyetle belli bir coşkuyla geldikleri halde, niye bu kadar kolay dökülüyorlar, niye bu kadar çok insan kaybediyoruz? Biz bunun üzerine iyi ve çok yönlü olarak düşünmek zorundayız. Bence bu kongrede öne çıkarılıp tartışılması gereken asıl mesele budur.

Bizim disiplin uygulama, eleştiri yapma konusunda bir güçlüğümüz yok, bu konularda fazlasıyla rahat ve kuvvetli bir örgütüz. Ama disiplini de, eleştiriyi de, denetimi de devrimci kadrolara uygulayabiliriz. Biz öncelikle insanlarımızı devrimcileştirmenin gereklerini yerine getirelim ki, iflah olmazlıkları açığa çıkanları kovarken vicdanımız rahat olabilsin. Bir tanesini kovarken on tanesini kazanalım. Sorunun özü ve esası budur.

Bu meseleyi çözmek durumundayız. Biz üzerimize düşenleri yerine getirmeliyiz ki, birileri kolayca çekip gidememeli. Tersine, kovulurken ya da kaçmak zorunda kalırken, utanç ve eziklik duymalı. Durum halihazırda böyle olmadığı için dikkati buraya çekmeye çalışıyorum. Tartışılan vurgu sorunuysa, vurgu buraya yapılmalıdır. Burada bir diyalektik var, bu anlaşılamıyor. Meselenin bu yanını çözersek, öteki yanından müthiş uzlaşmaz olur ve gerçekten etkili sonuçlar alırız. Bir takım insanların bizi yormuş ve yıldırmış olması üzerinden kalkıp kısır ve işlevsiz teoriler yapma hatasına düşmeyiz.

Şunu da eklemek istiyorum. "İleri kadrolar" üzerine tartışmanın yapıldığı dönemde, bu tartışmanın bir anlamı vardı. Ama şimdi bizi bu tarzda uğraştıran çok fazla insan yok gerçekten. Örgütten gelmiş insanlar buna tanıklık ediyorlar. Ben bir yoldaşla kendi bölgesindeki durumu konuşuyorum. Yoldaş, birçok şeyin iyi olduğunu, ama neyi nasıl yapacaklarını tam bilemediklerini, insanların önünü açamadıklarını söylüyor bana. Burada delege olarak bulunan yoldaşların kendileri bile alttaki kadroları anlamlı, verimli, kesintisiz bir siyasal faaliyetin içine sokmakta zorlanıyorlar.

Kendini yeterince üretemeyen eski kadrolar varsa, ama öte yandan bunlar devrimci insanlarsa, onları yeni duruma adapte etmek için gerekli koşulları yaratmak da yine bizim sorumluluğumuzdur. İnsanlar devrimci, ama bir takım eski alışkanlıkları var diye biz bunları işe yaramaz ilan edemeyiz ki. Bu tam bir sorumsuzluk ve değer bilmezlik olur. Bu dönemde devrimci olmak az birşey değil, bunu önemsemek zorundayız. Her gerçek devrimcinin bunu anlamasında, önemsemesinde ve gereklerini gözetmesinde bir güçlük olduğunu zannetmiyorum.

Ayrıca öyle devrimciler vardır ki, teknik alanda görevlidir örneğin, ama işini ciddiyetle yapıyordur. "Doğru yerde doğru insan" diye şiar yazmışsınız metinlerinizde. Herkesin sınıfın iyi örgütçüleri olması gerekmiyor ki, herhalde herkesin doldurabileceği bir yer vardır siyasal ve örgütsel yaşamımızda.

Nadir: Söylediklerimin tam doğru anlaşılmadığı görülüyor. Söylenenin özü ve esası şudur: Bu tartışmanın bizim geçmişimiz açısından son derece rahat anlaşılır bir yanı vardır. Biz, 3. Konferans metnimize yazdık; "çok verilenden çok şey istenir", dedik. Ama biz konferans sonrasında çok şey verdiğimiz

kadrolardan çok şey alamadık maalesef. Bir kısmı kendi mevzisinde tutundu. Buna müdahale edildiği ölçüde ise, bu, kadrolara yaklaşım üzerinden bir tartışmaya dönüştürüldü.

Anlaşılması açısından bir örnek vermek istiyorum. Y örgütümüzün bir üyesidir, örgütün bir tarzı vardır, yoldaş çalışmanı şöyle düzenleyeceksin, denilir. Hayır, onun kendi ahbapları vardır, o bu çevrelerde dolanır ve bir noktadan sonra buna tutup bir çift söz söylenir. Bu başka bir takım gerilimlerle de birleşince, "kadrolara yaklaşım" meselesi bugüne kadar uzanır.

Sergen yoldaşın konuşmasını şaşkınlıkla izledim. Şöyle bir tablo çiziliyor; adamın teki eline kılıç almış, ben bunu sallayacağım diyor. Diğer yoldaşlar da hayır sallayamazsın, diyorlar. Tartışma buraya çekildiği zaman, ne anlaşılabilir, ne ortak bir noktada buluşulabilinir.

Meselenin esası şu; biz metnimize yazdığımız kuralları uygulamakta tavizsiz davranmalıyız. Biz geçmişte böyle davranmadık, yarın davranacağımızın da bir güvencesi yoktur. Ama dün ile yarını karıştırma denir. Olabilir, bu bir dönemdir, kapatılır. Ya da şu söylenir; biz dün şöyle dedik, ama ancak şöyle uygulayabildik, bugün de içinden geçtiğimiz dönemde, işçi hareketinin durgunluk döneminde, devrimciliğin zor yapıldığı bir dönemde, bu disiplini uygulamanın belli sınırları vardır ve biz bunu pratikte gözeteceğiz, denir. Benim için tartışma biter.

Sonuç olarak şunu söyleyeceğim: Geçmişi bir tarafa bırakıyorum, geleceğe dönük olarak devrimci iç yaşamı oturtmak büyük bir önem taşıyor. Saflarımıza yeni insanlar gelecekler, bundan kuşku duyulmasın. Ve bize çok yabancı alışkanlıklar, anlayışları, davranışları birlikte getirecekler. Biz işimizi sıkı tutalım, onlar daha adımlarını atar atmaz, uymaları gereken, yapmaları gereken şeyler konusunda uyaralım. Bunların gereklerini yerine getirmeden bu kapıdan giremeyeceklerini anlatalım.

Temmuz: Komisyonun ilk geniş toplantısına sunduğun metinde söylediğinin özü esası buydu da, o tartışmada buna mı itiraz edildi? Tartışılan, komisyon çoğunluğu tarafından karşı çıkılan bunlar mı oldu?

Nadir: Ben bu tartışmayı daha fazla uzatmak istemiyorum, söyleyeceğimi söyledim.

Örgütsel sorunlar ve parti tüzüğü

Temmuz: Tüzüğümüzün örgüt yaşamımıza yön vermesi ihtiyacını vurguluyoruz. Tüzükle parti iç yaşamı arasındaki bağın anlamını, konuyla daha yakından ilgilenmeye başladığımızda, daha açık fark ettik.

Bu bir yönüyle komisyon metnini yazma sürecinde belirginleşti. Komisyon toplantımızda bu tartışmayı belli ölçülerde yaptık, tam sonuçlanmadı. Daha sonra yazım süreci buna ek boyutlar kattı. Bunu yeniden konuştuk. Metinden bunun havası ne kadar almıyor, tam bilemiyorum. Ama metnin bu şekilde yazılmasının, sistematiğinin böyle kurulmasının ardında, örgüt sorunlarımızla parti tüzüğümüz arasında güçlü bir bağ kurmak tercihi var.

Durgun bir dönemin tüm sıkıntısına rağmen, biz bir yol yürüdük ve önemli olanaklar biriktirdik. Gerçek anlamda politika sahnesine çıkacak bir aşamaya geldik. Bunun imkanlarını biriktirdik. Bununla birleşen bir kadrosal birikime ulaştık. Şimdi artık örgüt yaşamımıza çeki düzen vermenin, bunu yeni bir düzeyde kurmanın imkanlarına her dönemden olduğundan daha fazla sahibiz.

Biz bunun farkında olmazsak eğer, eski örgütsel yaşamın bize artık dar gelen bir elbise olduğunu da anlayamayız. Kimimiz örgüt sorununa, disipline vb. vurgu yaparken, kimimiz politikadan hareketle başka noktaları vurgulama ihtiyacı duyarsa, tartışma doğru bir eksene oturmaz. Bu durumda, özerk bir alan da olan örgütsel sorunlar tartışmasından gerekli verimi de alamayız. Tüzük tartışması da hakettiği biçimde yürütülemez.

Örgüt sorunu elbette kendi başına konulamaz. Politikanın önceliklerinden, ihtiyaçlarından, imkanlarından hareketle ortaya konulabilir. Bu yönüyle, Tuna yoldaşın işaret ettiği noktalar, sorunlarımızın anlaşılması ve önümüzdeki dönemde geçmişte sahip olmadığımız silahlara neden sahip olacağımızı ifade edebilmemiz açısından anlamlıydı. Sorunun bu ele alınış tarzı, sorunların dar örgüt ve disiplin sorunları olarak kısırlaşmasının önüne geçebilmek için de gerekli. Komisyon metni bu yönden de güçlendirilmeli.

Metnimizde sorunları ele alış ve işleyiş açısından bunu gözetmeye çalıştık.

Ama metinde politikanın bu belirleyiciliğinin yanısıra, örgütsel düzeyin görece özerk önemine, bu alanda atılması gereken adımlara da muhakkak yer vermeliyiz. Tüzük tartışmaları üzerinden bunu çok daha net düşünüyorum. Bu sorun ne basit bir disiplin sorunu, ne de küçük-burjuvazinin tek yanlılığıyla mücadele etmeyle sınırlı. Sorun, bir yönüyle kurumsal bir işleyişe ulaşmak, partiye mümkün olan en ileri düzeyde insanları yetiştirip üye kazanmak, hak, hukuk, yetki, kollektivizm vb. herşeyin yerli yerine oturmasıyla ilgilidir. Düne kadar bu sorunlar bana dar bir hukuk alanı gibi de görünüyordu. Bu noktadaki sorumluluklarımızı bir kenara itmiyorduk, ama bugünkü gibi de bakmıyorduk. Ama artık parti oluyoruz. Tüzüğü, örgüt iç yaşamını, örgüt sorunlarını artık daha farklı bir düzeyde ele almak zorundayız.

Tüzüğü örgütsel yaşamımızı düzenlemede etkin bir araç haline getirme düşüncesiyle metni böyle düzenledik. Bugünkü örgütsel yaşamımızın en temel sorunlarını tüzüğün sorunlarına bağlamaya, böylece tüzüğün kağıt üzerinde kalmamasını güvenceye almaya, bunun imkanlarını ve zorunluluğunu göstermeye çalışarak metni kaleme aldık. Bu tarzı neden tercih ettiğimizi anlatmaya çalışıyorum. Ben tartışmalardan işin bu yönünün, en azından metinden hareketle çok anlaşılmadığını düşünüyorum. Bu yönde derinleşen bir tartışma yaşayamadık.

Tuna: Komisyonun tartışmayı son sunuş biçiminin işlevli olduğunu düşünüyorum. Hep politikaya vurgu yapmamız, aslında bizim örgütsel kapasitemizin zayıflığını da gösteriyor. Meselenin örgütsel boyutunda yapılacaklar, aslında politika alanında atacağımız adımlarla tamamlanacak bölümlerini biraz gündemlerimizin dışına düşürebiliyor.

Yeni dönemde, politika-programın tutacağı yer ne olursa olsun, esasta örgüt omurgası üzerinden, gelinen yerde kurumlar arası ilişkinin, tüzüğün, bu arada gerçekten devrimcileştirme çabası içerisinde, zamanında etkin ve gerçek kapsamıyla uygulanabilecek bir devrimci eleştiri ve müdahalenin, bunun üzerinden cezanın işlerliliği, anlamı benim için çok açık.

Sağlam bir demokrasi ve disiplin anlayışı ve uygulamasını birlikte ele almlıyız

İlk konuşmamda yer almayan bazı alt başlıklara ilişkin bir şeyler söyleyeceğim. Demokrasi ve merkeziyetçilik tartışması içerisinde, örgüt üyelerinin haklarının yanında görevlerinin ne olduğuna ilişkin çubuk bükmeler var. 3. Konferans'ta da benzer bir tartışma vardı. Küçük-burjuva devrimciliğinden koparken demokrasiye, düşünen militana yapılan vurgunun, "düşünen ve savaşan kadro" üzerine söylediklerimizin tekyanlı algılanmasını beslediğini 3. Konferans'ta tartıştık. Parti kongremiz çubuğu görevlere, militanlığa, disipline bükmekten çok, paralel bir vurgu yapmak zorundadır, diye düşünüyorum. Bizim örgütsel omurgamız daralan bir insan kuşağıyla büyük görevleri omuzladığı ölçüde, belli açılardan örgütsel canlılığı, politik yaşama katılmayı daraltan sonuçlar devşirdi. Bunu, 3. Konferans sonrası için söylüyorum. Kaba anlamıyla, aklına gelen ilk fikirleri organında tartışmadan ve sağlıklı bir tarzda olgunlaştırmadan örgüte sunmak gibi olumsuzlukların yaşanmasına rağmen, esasında sürecin genelde tersine işleyen bir yönü var.

Örgütsel demokrasi, örgüt üyesinin kişisel farklılıklarını örgüte söyleme hakkı değil, politik mücadelenin merkezi bir tarzda daha verimli yürümesi çabasında gördüğü hataları, bu çerçevedeki politik farklılıklarını örgüte sunması ve iç mücadeleye girmesi anlamına geliyor. Buradan bakıldığında, bir hak olduğu kadar bir görevdir aynı zamanda.

Sınıf hareketinin güçlü olmadığı, olduğu kadarıyla sınıf dışı kitle hareketliliğinin bizim çalışma alanımızın dışında olduğu, devrimci politizasyonun sürekli olmadığı verili gerçeği nedeniyle, mahalli örgütlerimizin, kadrolarımızın genel olarak ufukları daralıyor. Kendi çalışma alanlarının darlıklarına takılabiliyorlar. Bu ufuk daralması, örgütün genel politik süreçlere müdahalesinin, fikri canlılık ortamının, merkezi politik bilgi akışının zayıflığını koşulluyor. Politik davranmanın, politik tartışmaların, yeni dönemde hiçbir biçimde disiplini zayıflatıcı bir öğe olmadığını güçlü bir tarzda vurgulamalıyız. Bunun yanlış ve çarpık algılanışına karşı mücadelede bir yere geldiğimizi de düşünüyorum. Eğer biz çubuk bükmelerde,

küçük-burjuva devrimciliğinden koparken bir tarafa, onlar yanlış sonuçlar ürettiğinde başka tarafa yönelen gel-gitler yaşamayacaksak, görev kazandığımız düzeyin süreklileştirilmesi, sağlıksız her türlü kavrayışa karşı mücadele olarak anlaşılmalıdır.

Ademi-merkeziyetçilik ile merkeziyetçilik tartışması, derinleşilmesi gereken tartışmalardan biriydi. 3. Konferansımızda ademi-merkeziyetçiliğin çok önemli olduğunu söyledik. Bunun üzerinden bir süreç yaşadık. Yaşadığımız sürecin bizi partiye getirdiğini söylüyoruz. Ama bir yandan da bunun oturtulamadığını söylüyoruz.

Makina Kalıp grevine müdahale ediyoruz, bununla ilgili istediğimiz bilgi, belge aylar sonra ve gerçekten ancak özel bir basınçla almabiliniyor. Kendi çalışmasını Makina Kalıp'ın dar sınırlarında müdahale olarak gören bir yaklaşım, zaten o müdahaleyi de dar bir örgüt müdahalesi olarak anlıyor. Politik tartışma, bunun üzerinden bir kollektivizasyon yanı zayıf kaldığı; bu dar bir örgüt yaşamı içerisinde bire bir ilişkiler olarak kaldığı; oraya gidip gelen insanlar arasında politik ortaklık yeterince yakalanamadığı ölçüde; merkeze bilgi ve belge iletilmek, sürecin gelişimiyle ilgili kritik müdahale ihtiyacını rapor etmek de, politik bir ihtiyaç olarak hissedilmiyor.

Aynı nedenle siz sınıf hareketine, Makina Kalıp'a ilişkin politik değerlendirmeler yapsanız da, bu dar bir örgütsel direktif olmadığı ölçüde, hayata geçecek bir işlev yerine getirmiyor. Bir görev ikamesi, yönetici organların alt organın görevlerini üzerine alması, onun üzerinden direktifle iş yaptırması ile karşı karşıya kalıyoruz.

Biz daha önceki tartışmalarımızda, bu ülkede devrimci örgütlerin mahalli örgüt geleneğinin olmadığını ifade ettik. Bizim dar örgütsel yapımızla geniş politik görevleri kucaklamamız, ancak bu geleneği oturtmakla, bu ölçeğe ulaşmakla mümkün. Doğal olarak ben meselenin politik tarafına çubuk bükmüş oluyorum, ama meselenin çözüleceği alana işaret etmeye, devrimci iç yaşamla bağını yerli yerine oturtmaya çalışıyorum.

Makina Kalıp'a yönelik esneklik saldırısı, en azından metal-iş koluna, petro-kimya işkoluna da yayılan bir saldırıysa, bunun üzerinden faaliyeti bütün bir sektör çalışmasına, bir bölge çalışmasına çevirmenin olanaklarını oradaki insanlarımıza kavratabildiğimiz, giderek böyle bir örgütsel çalışmaya yönelebildiğimiz ölçüde, bilgi-belge de hızla akar, bizim müdahalemizin de bir anlamı olur. Bizim politik müdahaledeki zayıflığımızın, örgütsel boyuttaki daha zayıf yanları da gözden kaçırdığını düşünüyorum.

Bu sorunun üstteki yönetici organların kendi örgütsel araçlarıyla süreçlere müdahalesi ile ilgili bir yanı da var. İK'ların sürecin yönlendirilmesinde genelgeler kullanamasmdan alınan raporlara gerektiğinde cevap yazmaya, MYO üzerinden yazı yazmaya, raporlar üzerinden ayrıca toplantı yapmaya kadar, kullanılabilecek merkezi mekanizmalar yeterince kullanılmıyor. Ne kadar geniş bir yönetici organ olursa olsun, alttaki geniş örgütsel yapıya, tek tek aynı düzeyde cevap verilemeyeceği, devrimci illegal bir örgütte bunun sınırları konusunda bir açıklığa ulaşırız. Aama bu geleneğin zayıf olduğu bir yerde, sorunun bu yanma ayrıca vurgu yapmak da gerekiyor.

Kadrolaşma, kadroların uzmanlaşması, işbölümü ile ilgili vurgularımız 3. Konferans'ta da var. 3. Konferans metninde biz, hakkını veren İK'lar, hakkını veren yönetici organlar, hakkını veren ajitatörler vb.'den, "bizim de örgütçülerimiz var" dedirtmekten, bahsediyoruz. Geldiğimiz yerde, örgütsel yapıda uzmanlaşmayı dışta tutalım, hala da mesafe alması gereken yerler olmasına rağmen esas yolu aldığını düşündüğümüz mahalli örgütlerimiz var. Ama diğer alanda tam bir boşluk var. Doğal olarak yeni dönemde yönetici organların buradan giderek çubuğa bükmesi gereken bir sorun. Demek ki, örgütsel yapımızı büyütme, sadece yeni çalışma alanlarında partiyi varetmeyi değil, bulunduğumuz yerlerde örgütü nitelik olarak yeniden örgütlemeyi gerektiriyor. Çalışmamızın hala da çok dar olması bir neden elbette. Merkezi kampanyalar dediğimizde bile, bu kampanyaların politik kampanyalar olmaktan çok, propaganda materyallerinin yoğunlaştırılmış kullanımına döndüğü yerlerde, siz isteseniz de ajitatör, propagandist, örgütçü yetiştiremezsiniz. Bugün yöneldiğimiz işçi platformları ve toplantıları gibi süreçlerin içerisine girmeden, siz hakkıyla propagandist, ajitatör, örgütçü

yetiştiremezsiniz.

Cihan: 3. Konferans'ın eksik bıraktığı, temel noktalarda hedef ve görevleri somutlamamasıdır. Meselenin ideolojik-örgütsel çerçevesi başarılı bir biçimde konuluyor. Bir problem olduğu tanımlanıyor, bu problemin ideolojik özü konuluyor, bu alanda giderilmesi gereken sorunlar hakkında bir şeyler de söyleniyor. Ama mesele böylece bırakılıyor.

Örgütsel cephede parti ne yapacaktır? Partimizin partili kimlikle birlikte örgütsel alanda, hem yetersizlik ve zaaflarının giderilmesine, hem de örgütün genişletilmesi ve güçlendirilmesine ilişkin olarak görevleri ve hedefleri ne olacaksa, bunların somutlanarak kongrede ortaya konulması gerekiyor. Bunların sadece ön tartışmalar olarak kalmaması gerekiyor.

Tartışılması gereken epeyce ara başlık var aslında. Tartışmadığımız noktaları kastederek bunu söylüyorum. Bunun bir kısmı komisyon metinlerinde değinmeler olarak var. Bunlar nasıl beslenebilir, nasıl güçlendirebilinir? Farklı noktalar ne olacaktır? Farklı noktaların ne olacağı bellidir. Burada herkes kongre delegesidir, herkesin farklı düşüncesini dile getirmek imkanı vardır. Ama nihayet komisyon bir metin sunacaksa kongreye, kendi içerisinde bir çoğunluk eğilimi oluşturarak sunar. Farklılık çıktığı noktada yapılacak şey budur. Tüzük hazırlıyoruz, demokrasiyi ve disiplini tartışıyoruz. Bu meselelerin bir partide bu kültür içerisinde çözülmesi gerektiğini anlatıyoruz. Farklılığın olduğu yerde de doğal olarak çoğunluk eğilimine bakacağız. Çoğunluk eğilimi, kongrede çoğunluk kararıdır, uygulanacak olandır. Farklı düşünce, gene farklı düşüncedir ve saklıdır. Tüzüğün işlevi de budur zaten.Tüzük, bir örgüt platformunun meseleleri bütün bir açıklığıyla tartışacağı, tartışmalara sınır konamayacağını belirtir, ama tartışmalar yapıldıktan sonra bir karar alınıp sonuca varılır, ve bu andan itibaren parti bir bütün olarak o karar etrafında kenetlenir ve uygular, der. Karara oybirliğiyle varılmışsa ne güzel. Değilse, oy çokluğuyla varılır. Azınlık çoğunluğa uyar, görüşlerin saklı tutar. Bunlar komisyon metinlerinde de yeterli açıklıkta konulmuş zaten.

Metinde kadrolaşmanın sorunlarına ilişkin bir başlık açılmalı bence. Devrimci örgüt yaşamının sorunlarının da madde madde de olsa ortaya konulması gerekiyor. Örgütsel şekilsizliğin nasıl ortadan kaldırılacağı sorununa yer verilmesi gerekiyor. Örgütsel işleyiş ve çalışma tarzı başlığı altında, bu alanla ilgili sorunları ortaya koyabilmeliyiz.

Örgütsel kazanımlarımıza ilişkin olarak metnin girişinde kısa ama olumlu bir takım değinmeler var. Bunları biraz daha açılabilir. Gerçekten örgüt cephesindeki kazanımlarımız neledir? Örgütsel alanda maddi kazanımlardan öteye, politik kazanımlarımız, ideolojik kazanımlarımız, kültürel kazanımlarımız nelerdir? Bunlar konulmalı. Nihayetinde örgütsel gelişme o anki maddi şekillenme düzeyiyle ölçülemez kendi başına.

"Örgüt demokrasisi; işlevsel bir demokrasi" başlığı altında maddeleştirilmiş bir metin var burada. Aynı şeyi örgüt iç yaşamı, örgüt işleyişi vb. konularda da yapmak gerekiyor. Örgüt iç yaşamında açıklık nedir, eleştiri nedir, ya da bunun tüzüke yansıyan yönleri ne olabilir, ne kadar olabilir, nasıl olabilir; bunları da böyle maddeleştirmek gerekiyor. Bana göre buradaki en işlevsel metinlerden biri bu. Uzun konuşmalar, değerlendirmeler ve ayrıntılara değil, sorunun özünü ortaya koyan metinlere ihtiyacımız var. Örgütsel sorunlara ilişkin çok sayıda kitabımız var, bunlarda fazlasıyla ayrıntı var. Özü ayrıntıda boğmamak gibi bir sorunumuz var. Ben Ceren yoldaşın hatırlattığı, uyarı konusu yaptığı şeyi de böyle anlıyorum.

Kullandığımız bazı sloganlara dikkat etmememiz gerektiğini de düşünüyorum. Örneğin, "eleştiri ve ajistasyonda özgürlük, eylemde birlik" gibi. Bu özünde doğru bir slogan. Ama Lenin'in hiziplerden oluşan bir parti üzerinden konuştuğuna dikkat etmemiz gerekiyor. RSDİP'in yayın organları farklı, kendi iç yapılanması farklı, fiilen farkı çizgiler sözkonusu. Parti hizipleri arasında herşeye rağmen eylem birliğinin nasıl sağlanacağına ilişkin tartışmalar bunlar. Dikkat edin bu tartışmalara, Bolşevik hizbin kendi sorunları tartışılmıyor, Bolşevik hiziple Menşevik hizip arasındaki ilişkiler tartışılıyor. "Ajitasyon özgürlüğü" gibi vurguların gerisinde bu var. Ayrı ayrı yayın organları var bunların. Kullanalım, ama bunu bilerek kullanalım. Ya da, bunu biliyor ama yanlış şeyler akla getireceğini düşünüyorsak, bu durumda böyle formülasyonlar kullanmayalım.

TKİP Kuruluş Kongresi Belgeleri

Devrimci Güçbirliği Sorunları

Devrimci güçbirliği her zaman hassasiyet gösterdiğimiz bir sorun oldu

Nadir: Devrimci güçbirliğinin sorunları, gerek ideolojik ilkesel çerçevesiyle, gerekse çeşitli dönemlerdeki girişimlerin sonuçları üzerinden basınımızda yeterli açıklıkta işlendi. Bu konuda temel perspektifimiz yeterince açıktır; her sürecin her aşamasında doğru bir tutum aldık, kendi tutumumuzda ısrar gösterdik. Mümkün mertebe, dışımızdaki devrimci çevreleri böyle bir tutuma kazanmaya da çalıştık. Devrimci güçler, çevreler, parti ve örgütler arasındaki güçbirliğinin nesnel bir ihtiyaç olduğunu her dönem vurguladık ve bunda belli hassasiyetler gösterdik. Ama bizim isteğimize ve çabamıza rağmen bugüne kadar anlamlı bir güçbirliği zemini oluşamadı. Özellikle merkezi temelde gerçekleştirilen güçbirlikleri bugüne kadar sayısız kez denendi, ama bunlar hep fiyaskoyla sonuçlandı, çok geçmeden soruna ilişkin ciddiyetsizlikler ortaya çıktı. Bu nedenle, ön süreçlerine katılmış olmakla birlikte, son güçbirliğine ciddiyetten ve samimiyetten yoksun olduğu ve en önemlisi de devrimci bir temele dayanmadığı, devrim ve iktidar hedefli olmadığı için katılmadık.

Biz temelde devrimciler arası güçbirliğinin bir ihtiyaç olduğunu her zaman söyledik. Ama bugüne kadarki pratik, devrimci çevrelerin hiç de buna uygun bir çaba içerisinde olmadıklarını, bunun ciddiyetine uygun bir davranış pratiği sergilemediklerini ortaya koydu. Bu, niyetleriyle değil, ideolojik-siyasal konumlarıyla bağlantılıdır.

Yine de siyasal planda düzene karşı devrim temel ilkesi çerçevesinde bu güçbirliklerini oluşturmanın imkanları olduğu müddetçe, biz bunu hep zorlayacağız, hep isteyeceğiz. Bu, bizim için ilkesel açıdan vazgeçilemez bir tutumdur. Mevcut düzene karşı devrimi bir alternatif olarak görmek ve devrimci çözüm yönünde bir çaba ortaya koymak koşuluyla, her türlü politik esnekliği göstereceğimizi, ayrıntılara takılmayacağımızı hep belirttik. Bu tutumumuzda ısrar da edeceğiz. Bu konuda sadece söyleme değil, yanısıra pratiğin kendisine de bakmak durumundayız. Çünkü tek başına söylemin kendisi, bu konuda yeterli bir güvence oluşturmamaktadır. Bir işleve de haiz değildir. Devrimci söylemler üzerine oluşturulmuş, ama pratiği hiç de devrimci bir tarzda düzenlenmemiş bir güçbirliğinin, devrim ve siyasal iktidar mücadelesine, düzene karşı mücadeleye zarar verdiği bir gerçekliktir.

Toplam süreç üzerinden baktığımızda, bugün merkezi düzeyde gerçekleşen ve gerçekleştirilmek istenen birliklerin amaca uygun şekillenmediği, pratikte herkesin kendine yonttuğu ve işin rahatsız edici yanını da bütün bu sürecin işçi ve emekçiler nezdinde açıklıkla yaşanmadan oluştuğu ortadadır. Bu geçmiş olumsuz pratikleri herkes dile getiriyor, ne var ki bu olumsuz pratiklerin nedenlerine ilişkin bir açıklama yapılmıyor, bu yönlü bir çaba sergilenmiyor. Bu böyle olduğu sürece, bu birliklerin içinde yer almak, tam bir siyasal ciddiyetsizlik göstergesidir, ki biz bu ciddiyetsizliklere daima tutum aldık ve bundan sonra da tutum alacağız.

Şüphesiz bunu, devrimci tabana dayalı güçbirliklerini zorlamamızın karşısına bir engel olarak çıkarmamak gerekiyor. Tersine, bizim tabanda devrimci birleşme ve bütünleşmeye, bu temel üzerinde devrimci siyasal mücadeleyi geliştirmeye özel bir önem vermemiz gerekiyor. Sorun tepede gerçekleştirilen güçbirlikleri üzerinden çözülemediğine göre, biz dikkatimizi tabanda güçlerin belli politik hedefler çerçevesinde, doğru ve tutarlı bir politik yönlendiricilikle birleştirilmesi ve harekete geçirilmesi üzerinde yoğunlaştırmalıyız. Dolayısıyla, bu çerçevde her türlü çabayı önümüzdeki süreçte göstermek durumundayız. Somut sorunlar, mücadelenin somut seyri temeli

üzerinde tabanda her türlü birliği, yalnızca istemek değil, bunu gerçekleştirmek üzere çaba harcamalıyız. Partimizin bu konudaki temel politikası bu olmalıdır.

Ciddiyetsiz birlik girişimlerini ve pratiğini biz ayrıca, önemli gördüğümüz her aşamada, devrimci kamuoyu nezdinde, işçi ve emekçiler nezdinde bir teşhir konusu da yapabilmeliyiz. Özellikle Kürt yurtsever hareketinin reformizmle devrimci çevreleri/grupları birleştirmeye, bu çerçevede aslında ulusal hareketin kendi dar ihtiyaçları temelinde bunları yedeklemeye dönük, tümüyle pragmatik çabası, devrimci güçbirliğini boşa çıkaran çok temel bir rol oynuyor. Siyasal gücü olduğu ölçüde, bu ayrıca etkili de olabiliyor. Bu, devrimci saflarda çok özel bir tarzda işlenmesi ve teşhir edilmesi gereken bir pragmatizmdir. Çünkü bu, her türlü sınırı belirsiz hale getiriyor ve özünde yaptığı, devrimi/devrimci güçleri reformist güçlere yedeklemek pratiği oluyor, bunun ötesine gitmiyor. Devrimci birlikler adı altında sadece göstermelik çıkışlar yapılabiliniyor. Panel ve ötesine geçmeyen, çok büyük ölçüde de yurtdışı etkinliklerine dayanan birlikler oluyor bunlar. Bunların hepsi sözde birliktir, bunların gerçek bir devrimci birlikle alakası yoktur. Ve bu aynı tutum, devrimci grupları kişiliksizleştirme, onları o devrimci yanlarından arındırarak bir tür teslim alma, zaafa itme eşliğinde gerçekleşiyor. İşin rahatsız edici olan esas yanı da budur.

Dikkat edilirse, ben halihazırda toplam perspektiflerimiz üzerine konuşmadım. Sadece bugüne ilişkin bir takım şeyler söylemiş oldum. Bir tekrar olacağı için zaten genel perspektiflerimiz üzerinden bir şey söylemekten de kaçınıyorum. Özellikle '93'teki DDGB süreciyle başlayan bu sorunu somut olarak işleyen bir dizi temel önemde metnimiz var. Sorun daha sonra '96'da yeniden gündeme geldi, bir dizi tartışmaya ve değerlendirmeye vesile oldu. Son güçbirliği üzerinden yeniden, hem kendi sürecimizin, o süreçte aldığımız tutumun hareket noktalarını ve esaslarını ortaya koyan, hem de bundan sonraki bakışımızı ve politikamızı işleyen metinlerimiz de var ortada. Şimdi yapmamız gereken, bu toplam süreci kucaklayan temel metinlerimizi toparlayıp bir kitap haline getirmektir. Ben bunu da bu vesileyle öneriyorum. Ve bu kitaba yapılacak sunuş da, kongremizin, partimizin bu konudaki politikasının özlü, süzülmüş, kısa bir özeti olabilmelidir diye düşünüyorum.

Devrimci hareketi politikalarımız ve pratiğimiz temelinde etkilemeliyiz

Tuna: Partinin kuruluşuyla birlikte önümüzdeki dönemde politika yapmak açısından bir değişiklik olacağını, artık bir parti inşa hareketi olarak değil, bir sınıfın siyasal temsilcisi olarak hareket edeceğimizi söylüyoruz. Bir devrimci hareket gerçekliğiyle karşı karşıyayız. Bu hareketle düne kadar esas olarak sosyalist potansiyeli birleştirmek çerçevesinde ilgileniyorduk. Ancak bugün işin böyle bir yanı da olmakla birlikte, bu harekete karşı, parti olarak bunun ötesinde sorumluluklarımız da var. Politikalarımız temelinde bu hareketi etkilemek, kendi yanımıza çekip yedeklemek çerçevesinde de bu harekete ilgi göstermek gerekiyor. Bundan sonra ortaya koyacağımız tutumlarda bunu hep gözetmeliyiz. Bu, güncel gelişme ve görevler üzerinden devrimci güçbirliği, ittifaklar alanına dönük olarak hemen somut örgütsel bir karşılık bulup bulmamasından bağımsız olarak, önümüze daha özel bir sorumluluk alanı olarak çıkıyor. Devrimci hareketin hareketin güçbirliği ve ittifaklar konusundaki olumsuz pratiğine dönük eleştirilerimiz bu sorumluluğu bize unutturmamalıdır. Devrimci hareketi yalnızca eleştirmekle yetinmemeli, yanısıra olumlu anlamda ona somut yolgöstericilik yapmalıyız. Bu yönlü sorumluluğumuzun hakkını verebilirsek eğer, merkezi, fakat özellikle yerel düzeyde bu hareketle somut sorunlar temelinde güç ve eylem birliğinin yolunu açabiliriz. Salt eleştirel konumda olmak bize bir şey kazandırmıyor, tersine, anlaşılmamızı da zorlaştırıyor. Birleşik Devrimci Güçler Platformu'na yaklaşımımız, bu bakımdan açıklayıcı bir örnektir.

Biz BDGP'ye başından itibaren açık ve net bir tutum aldık. İsabetli eleştiriler yönelttik. Bu platformun samimiyetten ve ciddiyetten yoksun olduğunu belirttikten başka, siyasal çözüm çizgisine oturan reformist bir platform olduğunu söyledik ve bu platforma katılmadık. Ne var ki tutumumuz yalnızca eleştiriyle sınırlı kaldığı ölçüde etkili olamadı. Doğal olarak bir karşılığı

da olamadı. Oysa sorunu salt eleştirmekle sınırlamayıp, bunu etkin bir politik ve pratik çalışmayla birleştirebilseydik, karşılık alabilirdik. Hiç değilse PKK'nin MLKP gibi bazı güçleri kolaylıkla yedeklemesini engelleyebilirdik. Hemen olmasa bile, platformu kendi içinde bir ayrışmaya ve saflaşmaya zorlayabilirdik. Demek oluyor ki, devrimci siyasal çalışmada ve mücadelede pozitif bir pratiğin tayin edici bir rolü var. Partili aşamada bu yönü öne çıkarmak durumundayız. Zira parti, herşeyden önce pozitif bir misyon demektir. Partimizin toplum ölçüsünde ve somutta da devrimci hareket üzerinde etkin olması, bu pozitif misyonunu layıkıyla yerine getirmesine doğrudan bağlantılıdır. Bu misyonun hakkını veremezse eğer, doğan boşluktan reformistler yararlanacaktır. Nitekim bizim bıraktığımız boşluklardan fazlasıyla yararlanmaktadırlar da.

Önümüzde seçimler ve 1 Mayıs gibi gündemler var. Parti olarak tümüyle pozitif bir tutumla ortaya çıkmalı, enerjik ve etkin bir çaba ortaya koyarak sınıfı ve devrimci hareketi bu tutumumuza kazanmaya çalışmalıyız. Devrimci siyasal mücadelenin çıkarları bakımından bu, her zamankinden daha yakıcı bir ihtiyaçtır.

Perspektifimizi yerel planda belli bir esneklikle uygulayabilmeliyiz

Temmuz: Perspektif planında sorunu doğru koymak yetmez. Bunu değişik özgünlüklerde, yerellerde doğru bir biçimde uygulamayla, gerekli esnekliği göstermeyle birleştirebilmek gerekiyor. Biz bugünkü somutlukta, ciddiyetsiz ve burjuva siyasi çözüm çizgisine yedeklenen bir birlik girişimine karşı bir tutum aldık. Bu tutumumuzu, değişik somut yerelliklerde pratik devrimci güç birliklerini hayata geçirmek ve bunları bu ciddiyetsizlik birliklerin karşısına koymayı başararak birleştirmek gibi bir sorumluluğumuz var. Bu bizde hep politika yapmanın sorunlarından gelen yönleriyle, zor olan bir alan. Biz Halk Meclisleri'ni eleştiririz, ama gerektiğinde Halk Meclisleri'nde bir demokratik kitle örgütü içinde çalışma tarzıyla çalışabilmeliyiz.

Önümüzdeki süreçte bunu yayınlarımızda işlememiz gerekiyor. Mesela Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'ndeki direniş esnasında, aslında BDG'nin unsurları ayrışıyor; PKK bir tarafta davranıyor, MLKP'liler başka bir tarafta davranıyor. Bu tür pratik süreçler üzerinden BDG'nin ne yaptığını, buna karşın gerçek devrimci güçbirliğinin ne yaptığını ortaya koyabilmemiz gerekiyor. Her pratik süreci böyle işleyerek, 'gerçek bir devrimci birliğini mümkün olan her süreçte adım adım biz inşa ediyoruz' diyebilmeliyiz. Bu örneğin yoldaşın da işaret ettiği seçimler üzerinden özel sorumluluk. Seçimlerde HADEP'in bir çizgisi var. Onlara bugünden, çizginiz burjuva "siyasi çözüm" çizgisidir , devrimci bir çizginin asgari koşulları şudur, diyebilmek gerekiyor.

Bir de merkezi politik tutumlar var, adım adım her süreçte gözetilmesi gereken. Düne kadar belki Halk Meclisleri'ne ilişkin ideolojik eleştirimizde, buradaki pratik çalışmanın bir yönü de şudur, demiyorduk.Biz bundan sonra somut politika yapmanın sorunlarıyla uğraşacaksak, perspektifi koyarken, soruna hep devrimci görevler çerçevesinde de işaret etmemiz gerekiyor.

Soruna devrimci sınıfın birliği üzerinden bakmalıyız

Bayram: Birlik sorununu ele alırken, esas itibariyle, siyasi öznelerin birliğinden ziyade devrimci sınıfın kendi birliği ve onun öncülüğünde diğer ezilenlerin birliğini işin temeline koymak gerekiyor. Belki bunu herkes söylüyor, ama çoğu zaman birlik tartışmalarında asıl gözden kaçan da bu oluyor. Gerçek şu ki, bu bizim de pratikte çoğu zaman gözden kaçırdığımız bir nokta haline gelebiliyor.

Diyelim ki bir politik gelişme oluyor, örneğin Sivas katliamının yıldönümü olabiliyor, 1 Mayıs olabiliyor; ya da Makina Kalıp grevi gibi bir gelişme yaşanıyor, onunla dayanışma ihtiyacı ortaya çıkıyor. Sol güçlerde şöyle bir kültür var; hemen kendi aralarında dolaşıyorlar, bu konuda ne yapabiliriz türünden tartışmalar oluyor. Belirtmek gerekir ki, sol güçlerin politik refleksleri o anki güçleriyle çok bağlantılıdır. Sonuçta o yerellikte, ya evet diyorlar ya da hayır. Evet diyorlar, ama bunun pratikte bir karşılığı olmuyor. Kimi zaman bu bizi de etkileyebiliyor. Örneğin bizim insanlarımız bunun üzerinden atalete

düşebiliyorlar. Bu ataletlerini, "onların yanaşmaması, onların gelmemesi"yle gerekçelendirebiliyorlar. Biz her zaman kendimize, kendi özgücümüze güvenmeli, kendi bağımsız politik faaliyetimizi esas almalıyız. Buna bağlı olarak, anlamlı bir şeyler yapmak amacıyla, ama temel perspektifimizi kesinlikle karartmayacak bir tarzda, varsa ciddi bir siyasal çalışması olan gruplar, çevreler, dernekler vb, onlara gitmeliyiz. Bu sırada olumsuz bir tutumla karşılaşabiliriz. Arzu ettiğimiz birliktelik için koşullar henüz elverişli olmayabilir. Bu durumda bile, sözkonusu bu çevrelerle ilişkileri tümden kesmemeliyiz. Biz geldiğimiz bölgede biraz böyle yaptık. Onlarda ciddi bir eğilim belirirse, ciddi bir tavır içerisine girerlerse, bunu yeniden gündeme alırız diye düşündük. Bu anlamda ben, kendi özgücüne güven noktasının özellikle altının çizilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Aslında pratikte ortaya çıkan her olay, aynı zamanda birlik tartışmasıdır da. Örneğin 1 Mayıs'a ilişkin ortaya koyduğumuz tutum, bir anlamda bir birlik tartışmasıdır. Keza 2 Temmuz'a bakışaçımız bir birlik tartışmasıdır. Bu tartışmanın bir karşılığının olabilmesi, tümüyle bizim o anki politik ve pratik durumumuza bağlıdır. Sağlam bir perspektifimiz var. Bir de anlamlı bir inisiyatif, iyi bir örgüt ve organizasyon gücü ortaya koyarak geniş sınıf kitlelerini birleştirmek doğrultusunda yol alabilirsek eğer, bu diğer siyasi akımları da etkileyecektir. Bu akımlar ya bizimle aynı tutumu benimseyeceklerdir, ya da tecrit olacaklardır. Bu tutumlarında ısrar ettikleri oranda da siyasal alandan silinip gideceklerdir.

Konuya ilişkin değerlendirme ve tartışmalar

Osman: Tuna yoldaşın söylediği noktayı biraz daha sorgulamak gerekiyor diye düşünüyorum. Gerçekten yerellerde bu tür durumlar bugün önümüze çıkıyor. Örneğin somut bir sorun veya süreç üzerinden bir tavır geliştirdiğimizde, bazı akımlarından karşılık bulabiliz, bulabiliyoruz. Bu nedenle de bu akımlarla ilişkilerde belli bir dengeyi kurmamız gerektiğini düşünüyorum. Bu akımların ideolojik-politik platformlarının sosyal-reformizme evrilmenin zemini olduğu bir gerçektir. Ancak, bu böyledir diye, biz sürecin bu yönde hızlanmasına katkı sunmamalıyız. Tersine, yerel planda, ilkesel bir sorun yoksa ve amaca hizmet ediyorsa, bu akımlarla yanyana gelmeye çalışmak gerekir.

Aykut: Ben öncelikle şu noktaya dikkat çekmek istiyorum: Bu ülkede 30-40 yıldır devrimci mücadele sürüyor. Buna karşın yüzümüzü ağartacak bir gelenek olarak dönüp bakabileceğimiz ciddi devrimci birlikler oluşturulamamış. Bunun nesnel zemininin dikkate alınması gerektiğini düşünüyorum. Belki '76 yılındaki bir DGM direnişinden, yine sınıfın kendiliğinden eylemi olan 15-16 Haziran'dan sözedilebilir, ne ki bunlar sınıfın damgasını taşırlar. Geriye kayda değer bir örnek olarak '96 yılındaki SAG ve Ölüm Orucu eylemi kalıyor. '96'daki SAG-ÖO ise, gerçekten güçlü bir çıkış olmasına rağmen, burada yakalanan birlik kalıcı bir kazanım haline gelememiş, kendi iç zayıflıkları yüzünden dağılmıştır. Kuşkusuz bunun dayandığı bir ideolojik-sınıfsal zemin var ve bu tüm akımları kesiyor. Buraya dikkat çekilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Nadir yoldaş konuşmasında işin temel esaslarını koydu. Ben güncel manzara üzerinden aslında bizim hala da birlik anlayışlarına ideolojik düzeyde vurmamız gereken noktalar olduğunu düşünüyorum. Zira bu ülkenin yalnızca son 10-15 yılı üzerinden baktığımızda dahi, aslında birlik sağa savrulmanın, çözülmenin bir aracı olmuştur. Bizde de tasfiyecilik birlik sorunu üzerinden ortaya çıkmıştır. Temelinde ise, kendine ve kendi çizgisine güvensizlik durmaktadır. Küçük-burjuva akımların o kaypak zemininde bunun daha çok ve daha tahripkar biçimde yaşanması son derece doğaldır.

Nadir yoldaşın birlik konusundaki temel metinlerimizin kitaplaştırılması önerisini ben de destekliyorum. Bu sadece bizim görüşlerimizin derli toplu sunulması olmayacaktır. Gerçekten işlevli olacaktır.

Komünistlere karşı özellikle birlik sorununda ciddi bir önyargı var. EKİM sekterdir, grupçudur gibi bir yaklaşım var. Bu açıktır ki gerçeği ifade etmiyor. Bir anlamda kendilerinin ilkesiz, sorumsuz ve ciddiyetten yoksun birlik anlayış ve pratiklerine dönük eleştirilerimizi bloke etmek amacı taşıyor.

Birlik konusunda çok konuşan bu gruplar aslında samimi de değiller. Örneğin DGM boykotuna bizim yoldaşlarımız katılıyorlar, ama bu hiçbir şekilde belirtilmiyor. Ankara Cezaevi direnişini biz tüm içeriğiyle, katılan grupların tutumlarıyla birlikte ortaya koyuyoruz, ama katılan bir başka grup üzerimizden atlayarak olayı açıklayabiliyor. Bunlar basit ve masum şeyler değil.

Sonuç olarak söylemek istediğim şu; ben tabanda iyi niyetli, birlikte iş yapmaya açık ciddi bir eğilim olduğunu düşünüyorum. Gözlemlerimiz de bunu doğruluyor genel olarak. Ama politika iyi niyetlerle yürümüyor. Hele hele birlik sözkonusu olduğunda.

Gerçekten de cansıkıcı bir tabloyla karşı karşıyayız. Sadece bugün açısından değil, toplam bir mücadele tarihi açısından da bu böyle. Buna ayrıca eğilmek gerekiyor. Bugünün birliklerinin sığ, şekilsiz, gerçekten kaypak zeminde gerçekleşmesinin yarattığı tahribatlar var. Bu birliklerin gerçekten işlevli olmaması bir tarafa, bu, iyi niyetli tabanın, yani o birlikte iş yapmaya yönelen tabanın zaman içinde birlikte iş yapma inancını da kırıyor. Bizim bunu da görebilmemiz gerekiyor. Temmuz, Tuna ve Nadir yoldaşlar belli ölçülerde değindiler, gerçekten de bizim pratik üzerinden birliği, sınıfın ve mücadelenin çıkarları temelinde bir birliği zorlamak, bu yönde smfın kitlesi içinde bir çaba örgütlemek, birlik arzusu ve ihtiyacını bir basınca dönüştürmek gibi bir görevimiz var. Bugünkü koşullarda yapılan birlikler çok büyük ölçüde masa başı birlikleri oluyor, protokol birlikleri oluyor, gerçek hiçbir işlevi de olmuyor. Bunu gözetmemiz gerekiyor.

Tuna: Tabanda birliği, ortak iş yapmayı tek başına o ölçek karşılıyor mu?

Aykut: Elbette karşılamaz...

Tuna: 1 Mayıs geliyor, biz 1 Mayıs'a hangi temelde katılınması ve ne yapılması gerektiği gibi konularda belli gruplarla geçici bir işbirliğine gidemez miyiz?

Nadir: Ben o tür güçbirliklerinin yapılamayacağını söylemedim. Ama hiçbir kayıt da koymadım. Ben projelendirilmiş ve uzun vadeli güçbirliği adı altında şekillendirilmiş, bugünkü gibi, bir tür oyuncağa çevrilen birliklerden sözettim. Geçmiş birlik süreçlerine ilişkin ciddiyetsizlikler irdelenip açıklıkla ortaya konulmadan böyle platformlarda yer alamayacağımızı söyledim. Gerek tabanda birlik konusunda, gerek tekil olaylara ilişkin olarak hiçbir kayıt koymadım. Biz somut ve amaca hizmet eden birliklerden zaten kaçmamayız

Tuna: Aykut yoldaşın konuşmasınan; tabanda birlik olur, merkezi düzeyde ise bunun karşılığı yoktur vurgusu öne çıkıyor. Buz bir dönemle ilgili, en azından önümüzdeki iki yılla ilgili tartışıyoruz. Yoldaşın vurgusu, bizim 1 Mayıs'ta devrimci bir güçbirliği arayışı içine girmemizin gereksiz olduğunu anlatıyor.

Aykut: Ben şöyle düşünüyorum. 1 Mayıs ya da DGM boykotu farketmez, biz pratik tutumumuzu ortaya koyarız, o pratik tutum çerçevesinde, gerçekten bizimle benzer şekilde düşünen, ortak kaygılarla hareket eden gruplar varsa, bunlarla birlikte hareket ederiz. Bu, esasta bizim birlik politikamıza aykırı birşey değildir. Örneğin bir fabrika biriminde diyelim ki bir sendikal çalışma içinde, sınıf çalışması içinde biz şu ya da bu akımın mensuplarının olmasına bakmaksızın, nasıl orada sınıfın temel çıkarlarını gözetiyorsak, 1 Mayıs gibi, DGM direnişi gibi, 2 Temmuz gibi konularda da tutumumuzu koyarız; bu tutum üzerine ortaklaşabileceğimiz çevreler varsa, birlikte hareket etmekten kaçınmayız.

Ama burada sorun şu; genel olarak tabanda birlik zaten gerçekleşiyor. Biz burada ayrıca merkezi düzeyde birlik sorununu tartışıyoruz. Benim söylediğim buna yönelik...

Nadir: Tuna yoldaşın BDG'ye ilişkin söylediklerine bir kayıt koymak istiyorum, yanlış anladığımı zannetmiyorum. Yoldaş "bugünkü birleşik devrimci güçlere ilişkin çok da olumsuz konuşmak gerekmiyor ya da bunu kesin bir şeye bağlamak gerekmiyor" diyor. Tam tersine, bugün onların pratiği devrimci güçbirliği adına gerçekten utanç vericidir. Bir tarafta Türkiye halkına imzalı bir açıklama yayınlamışlar ve 'bu bir umuttur, artık gerçekleşecektir' taahhüdünde bulunmuşlar; ama aynı dönemde sistem içi çözümü olanaklı hale getirebilmek için her türlü adım atılıyor, ateşkes de dahil, bu konuda çok çeşitli girişimler yapılıyor. Bu, güçbirliği içerisinde hiç değilse bugünkü politik kimlikleriyle devrimci olanlar için bir sıkıntı kaynağı olmayabiliyor. Bu güçbirliğinin önemli bileşenlerinden biri KESK'te reformistlerle en

(Devamı s.34'de)

Kitle içinde parti çalışması ve bültenler/1

C. Bakır

Sınıf ve kitle çalışmasına yönelik olarak 4 yılı bulan bültenler pratiğimiz var. Bu süre zarfında illegal ve legal basınımızda, bu tür araçlarının işlevini, kullanımını konu alan, hem temel değerlendirmeler hem de pratik deneyimleri içeren, yansıtan çeşitli yazılar yer aldı.

Bunlar arasında MYO'da yer alan "*Mahalli bültenler üzerine*" (sayı: 143, 15 Nisan 96), "*Mahalli bültenler, işlevleri, deneyimlerimiz ve görevlerimiz*" (sayı: 177, 15 Eylül 97) ve "*Bir kez daha mahalli bültenler üzerine*" (sayı: 179, 15 Ekim 97) yazılarına öncelikle dikkat çekmek gerekir. Bu yazılarda bülten türü araçların siyasal örgütsel çalışmanın bütünlüğü içindeki yerine, işlevine, kullanım biçimlerine bakışın esasları konulmuştur.

Bununla birlikte bir diğer dikkat çekilmesi gereken nokta, 4 yıla yaklaşan ve çok çeşitli kent, bölge, sektör, alan, kesim ve biçimler üzerinden (sayısı 20'yi bulan) yaygın ve zengin bir deneyimi içeren bültenler pratiğimize dönük olarak, bunların deneyimlerini yayınlarımıza aktarmak, organlarda tartışmak vb. bakımından yetersiz kalışımızdır.

Pratik deneyimler her konuda olduğu gibi bültenler konusunda da gerçek bir laboratuvar alanıdır. Perpektiflerimizi, döneme, koşullara, alanlara, güncele, somuta uyarlamak çerçevesinde geçmiş sürecin deneyimlerini gözetmek, düzeltici, geliştirici, ilerletici pratik sonuçlar çıkartabilmek açısından önemlidir.

İkincisi, parti örgütlerimiz için bültenler sorunu ne kendi başına konulabilir, ne de bunun pratiği kendi içinde tartışılabilir. Bültenler (şehir, bölge, sektör, sanayi sitesi, fabrika birimi, özgül kesim ve legal ya da yarı-legal olmak üzere çeşitli kullanım alan ve biçimleri üzerinden) kitle içinde parti çalışmasının araçlarıdır. Ve araçlarından sadece biridir. Bu yüzden, bültenlere bakışımız, anlamını esas olarak kitle içinde parti çalışmasının görevleri üzerinden ve bülten pratiğimiz ise, işlevini somut olarak parti çalışmasının (ve araçlarının) bütünlüğü (ve çeşitliliği) içinde bulabilir. Dolayısıyla kitle içinde parti çalışmasının, komünist siyasal sınıf faaliyetinin görevlerine dönük teorik/pratik birikimi ve bu birikimin üzerinde yükselen parti kongremizin ilgili gündemlerini bu vesileyle de incelemek her parti örgütünün temel bir görevidir.

Üçüncüsü, işçi hareketinin ve yanısıra işçi sınıfı ve emekçi kitleler içinde politik (ve devrimci) çalışmanın öncelikle bu topraklardaki ve yanısıra uluslararası alandaki tarihsel deneyimleri, pratik çalışmanın her alanında olduğu gibi bültenler pratiği çerçevesinde de incelenebilmeli ve gözetilebilmelidir. Bu açıdan özellikle Rusya'da bolşevik partinin, genel olarak parti örgütlenmesi, kitleler içinde parti çalışması, işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin mücadesine önderlik bakışı, ve yanısıra değişik dönem ve koşullarda işçi sınıfı içinde devrimci çalışma süreçlerinin incelenmesinin eğitici işlevine dikkat çekilebilir. Tabi ki, bu, bugüne ve bu topraklardaki sınıf mücadelesine dönük hazır şemalar çıkarmak ya da biçimsel formülasyonlar üretmek olarak değil, Rusya'daki bolşevik birikim, deneyim ve derslerin sınıf devrimcisi özünün ve esaslarınının kavranış çabası olabildiği ölçüde yararlı olacaktır.

(*Ekte bu çerçevede Ne Yapmalı?'nın belirli bölümlerinden pasajlar verilmiştir. Rusya devrimci sınıf mücadelesi deneyimlerine ve Lenin'in buna dönük, süreç içinde sürekli olgunlaşan, yetkinleşen bakış ve görüşlerine ne bu pasajlar, ne bir kitap, ne de bir dönem üzerinden bakmak tabi ki yeterli değildir. Gene de konuyla ilgili Lenin'in özellikle 1894-1899 ve 1899-1903 dönemi bazı temel kitap, makale ve broşürleri incelenebilir. Bunlar arasında, devrimci marksizmin Rusya'daki temsilcisi olan bolşevik partinin sınıf mücadelesi pratiği içinde şekillenme ve belirginleşme sürecinde belli

gelişim evrelerinin de ifadesi olarak görülebilecek, 1895 tarihli *"Sosyal demokrat parti için bir program taslağı ve açıklaması"*, 1897 tarihli *"Rusya sosyal demokratlarının görevleri"*, gelişen ekonomist eğilime karşı mücadele partinin inşası görevleri çerçevesinde bir çoğu *"Ekonomizm taraftarlarıyla bir konuşma"* başlıklı derleme içinde yer alan 1899-1902 dönemi makaleleri ve *"Bir yoldaşa mektup"* makalesi, *"Ne Yapmalı?"* kitabı daha özel olarak incelenebilir. Yanısıra T.Cliff'in *"Lenin-Partinin İnşası"* vb.kitaplardan yararlanılabilir)

Yerel parti çalışması

Yerel parti çalışmasının sorunları ve görevleri, parti çizgisi (program/taktik görevler) doğrultusunda, hem ülke gündemi, merkezi politikalar ve merkezi araçlar üzerinden ve hem de yerel gündem, yerel politikalar ve yerel araçlar üzerinden, işçi sınıfı ve emekçi kitleler içinde devrimci çalışmanın örgütlenmesi çerçevesinde kavranabilir.

Parti inşa sürecimizde devrimci önderlik bakışımıza yön veren, hiç bir zaman dar çevreleri, kesimleri ya da tek tek sektör ve fabrikaları kendi içinde örgütlemek anlayışı olmamıştır. Biz başından beri, sorumluluk alanımızdaki işçi, emekçi ve gençlik, sınıf mücadeleci, devrimci, ilerici, demokrat toplam güç ve birikime siyasal önderlik görevleri üzerinden işçi sınıfı ve emekçi kitle hareketini örgütlemek bakışı ve yönelişiyle hareket ettik. İşçi sınıfı ve fabrikalar zeminine ayak basmanın özel ihtiyaçları ve örgütsel güç sınırlılığı, bir dönem için bölge çalışmalarımızın kapsamını daraltmış olması bu gerçeği değiştirmez.

Gelinen yerde ise, illerde, bölgelerde (ve kamu, gençlik gibi özgül kesim ve alanlar içinde) parti çalışmasını örgütlemek, bu görevi değişik alanlar üzerinden birlikte omuzlayacak olan (illegal, yarı-legal ve legal) tüm parti örgüt ve güçleri için artık daha kapsamlı ve ileri bir sorumluluk alanıdır. *"Artık parti olduk, artık programımız var, taktiğimiz var, politikalarımız var, öyleyse bundan sonra her sorumluluğun altından kolayca kalkılabilecek, siyasal-örgütsel pratiğin her zorluğu kolayca aşılabilecek"* türünden bir bakış partili bir bakış değil, geriden bir bakıştır.

Evet biz artık partiyiz, parti örgütüyüz ve parti örgütlerinin militanlarıyız. Partiyiz, çünkü sınıf ve kitle mücadelesine devrimci önderlik edebilmek için gerekli olan ileri bir siyasal ve örgütsel pratiğe geçişin ön ve temel teorik/pratik birikimini yarattık. Bu birikimi kuruluş kongresi üzerinden somutladık. Ve artık her şey, parti örgütlerinin ve militanlarının bu çizginin, bu birikimin, bu kimliğin ne kadar sağlam taşıyıcısı ve ne kadar tutarlı temsilcisi olabileceklerine bağlıdır. Kendi sorumluluk alanları başta olmak üzere komünist önderlik görevlerinin gereklerini ne kadar yerine getirebileceklerine bağlıdır. İşte süreçlerimizde çözücü olacak olan halka yine budur. Sadece ismiyle değil, özüyle, ruhuyla, niteliğiyle gerçek parti örgütleri ve parti kadroları halkasıdır.

Bu, geçmişte olduğu gibi bugün de devrimci siyasal sınıf pratiği içinde bir yandan dönüştürmek ve bir yandan da dönüşmek sorumluluğudur. Ve herşeyden önce, dönüştürebilmek için dahi kendi bünyesinde dönüşüme ayak dirememek, verili olanla yetinmemek, geçmişe değil geleceğe, geriye değil hep ileriye bakabilmektir. Yenilenmek, yetkinleşmek, partiden ve devrimci sınıftan alman güçle zaaf ve zayıflıklardan arınmak, kusur ve yetersizlikleri tekrarlamamak ve aşmak kollektif sorumluluğudur. Tüm bunlar partili kadrolar ve parti öncesinde kalan kadroları günlük siyasal pratik üzerinden belli edecek turnusol kağıtlarıdır. Siyasal pratik her şeyin gerçek göstergesidir.

Bugün, parti örgütleri için, sınıf zeminine fabrika birimleri temeline sağlamca oturmak bütün yakıcı önemini korumaktadır. Ama bizzat bunun önünü de açabilmek için devrimci siyasal önderlik ve kitle mücadelesini örgütleme yeteneği, toplumun da, sınıfın da, partinin de süreçleri açısından belirleyici önemdedir. Bunu başarabilmek için, tüm yerel parti örgüt ve güçlerimizin, partimizin programını, taktiğini ve politikalarını, partili kimliğimizin birikimleri temelinde kavramaları, bu açıdan eğitimli ve donanımlı hale gelmeleri, bu alandaki yetersizlikleri sistemli ve planlı bir çalışmayla gidermemiz büyük önem taşımaktadır.

İkincisi ise, çalışılan il, mahalli alan ya da kesimlere ilişkin, devrimci önderlik

görevlerinin gerekleri üzerinden siyasal bir değerlendirmeye sahip olmaktır. Bu, mahalli devrimci harekete ve işçi hareketine dönük bir çözümlemeyi de içerecek şekilde "sözkonusu ili sosyo politik ve kültürel açıdan doğru değerlendirmek, geçmişiyle ve bugünüyle iyi tanıyabilmek demektir. Doğal olarak bu, devrimci ya da karşı devrimci, politik aktivite içindeki tüm güçleri çeşitli yönleriyle tanımayı gerektirir. İşçilerin ve öteki emekçi katmanların durumunu, yaşamını, sosyal-kültürel durumlarını, politik eğilimlerini tanımayı gerektirir. Ve nihayet karşı devrimin vurucu örgütlü güçlerini, özellikle siyasi polisin durumunu, çalışma tarzını, taktiklerini tanımayı gerektirir. Dolayısıyla, yalnızca bugünü değil fakat geçmişi de kapsayan tüm bu temel tanımalar temeli üzerinde, çok yönlü bir tahlille, somut değerlendirmelere ve nihayet bundan çıkarılmış pratik sonuçlara sahip olmak anlamına gelir. Örgütün il düzeyindeki bir çalışma bölgesine ilişkin çalışma stratejisi ve özgül politikaları da ancak bu çerçeve içinde başarıyla belirlenebilir" (EKİM, 3.Genel Konferansı, Değerlendirme ve Kararlar, "Mahalli örgütlenme ve faaliyetin sorunları", s.183, Eksen Yayıncılık)

Partinin merkezi siyasal çizgisi doğrultusunda örgütlenemeyen bir yerel çalışma, partinin yerel, özgül politikalarını da geliştiremez. Ve böyle olduğu ölçüde yerelde sınıf ve kitle hareketine devrimci önderlik görevlerini yerine getirebilmek açısından ne kalıcı bir mesafe ne de gerçek bir sonuç alabilir. Bunun altını kalınca çizmek, kitleler içinde yerel parti çalışması ve bunun araçlarından biri olarak bültenler konusuna geçmeden önce özellikle gereklidir

Çünkü bu, geçmiş süreçte yerel (kent, bölge) ve özgül (örneğin kamu emekçileri, gençlik, tekstil vb. özel alan, kesim, sektör) çalışmalarda kendini gösteren, hem nesnel bir zorlanma, hem de öznel bir yetersizlik (perspektif, eğitim, birikim, donanım ve pratik tecrübe yetersizliği) alanıdır. Bunun öznel yönü parti öncesi süreçlerimiz üzerinden anlaşılabilir. Bu yetersizlik alanıyla ilgili çeşitli sorunların temel öğeleri (kadro sorunları, örgüt sorunları, önderlik sorunları, taktik, politika, sınıf ve kitle çalışmasının sorunları vb.) gündemler üzerinden kongre platformunda çeşitli yönleriyle değerlendirildiği için burada yeniden üzerinde durmamız gerekmiyor.

Bu zorlanma ve yetersizliğin (yerel sınıf-fabrika çalışmasında, özgül sektör ve alanlarda ve yanısıra bülten pratiğinde) kendini gösteriş biçimlerinden biri de, politik faaliyetin örgütlenmesinde alanın, sektörün ya da kesimin kendi özgül (özgül sorunlar, özgül talepler, özgül mücadele) yönünün öne çıkması eğilimi olmuştur. Buradaki zorlanma ve yetersizlik alanını doğru anlamamız gerekir.

Partinin yerel, özgül (örneğin sınıf çalışmasında belirli bir fabrika birimi, sanayi bölgesi, sektör ya da özgül bir alan olarak kamu emekçileri ve gençlik çalışması) alan faaliyeti, ancak (temel ve ara kesimleriyle) sınıflar mücadelesinin yerel özgül alandaki iktisadi/politik karşılığı ve kitle hareketinin özgül alandaki seyri (özgül sorunları, talepleri, görevleri) vb.ile ilişki zemininde hayat bulur. Bu zemine ayaklarını sağlamca basamayan bir yerel ya da özgül çalışma girişimi zaten etkisiz olur ve sonuçsuz kalır. Bu özgül zemin, kitle mücadelesinin yereldeki gerçek alanıdır . Kitle hareketinin ve toplumsal muhalefetin geri ve parçalı seyri de bu yerel, özgül zemine ayak basmayı ve yerel, özgül halkayı yakalamayı bugün her zaman olduğundan daha fazla önemli kılmaktadır.

Yukarda zorlanma ve yetersizlik alanı olarak değindiğimiz nokta ise, özgül zemini ve halkayı önemseyip önemsememek sorunu değildir. Bölgeye, alana (dolayısıyla bölge ve alan içinde hedef alınan fabrika birimindeki işçi kitlesine dönük) yürütülen faaliyetin siyasal muhtevasında ve araçlarında özgül olanın ve onun da belirli bir yönünün (sendikal-iktisadi mücadele yönü demek yanlış olmaz) öne çıkmış olmasıdır. Bu tespit, kendi içinde bir tartışma konusu değil, sadece bir vurgulamadır. Bu vurgulama ise, çalışmayı yürüten güçlerin perspektifi, amaç ve hedefleri ya da kurgu ve tasarımlarının yönü vb. üzerinden değil, faaliyetin alandaki pratik karşılığı, kitleler nezdindeki gerçek etki ve sonuçları üzerinden bakıldığında daha doğru anlaşılabilir.

Sınıf ve kitle mücadelesinin yerel, özgül süreçlerini, seyrini, koşullarını gözetmek yerel, özgül parti çalışmasının başarıyla örgütlenmesinin en kritik halkalarından biridir. Ama, eğer bu halka, parti çizgisinin bir

uzantısı ve tamamlayıcısı olarak, demek ki kendi yerini kendi başına değil, zincirin bütünlüğü içinde buluyorsa, tayin edici halka işlevini yerine getirebilir. Bu, halka kendi gerçek yerini ve işlevini çalışmanın bütünlüğü (siyasal kapsamı ve muhtevası) içinde bulamadığı ölçüde, parti için, yerelde de (bölgede de birimde de) ayağını sağlamca zemine basmayı, kitle içinde parti çalışmasını başarıyla örgütlemeyi, kalıcı örgütsel mevziler tutmayı, ileri kadrolaşmayı, kitle mücadelesine devrimci önderlik etmeyi, kitlelerin devrimci siyasal bilincini ve eylemini geliştirmeyi vb., kolaylaştırmaz, tersine zorlaştırabilir de.

Belirli bir alanda sorumlu organın ve çalışma içindeki güçlerin siyasal önderlik ve örgütleme yetenekleri, alandaki faaliyetin de ve mücadelenin de seyrinde belirleyici olan yöndür. Ama geçmiş yakın sürecimizde (bölge çalışmalarında) kitleler içinde siyasal-örgütsel faaliyetin kapsamını, büyük ölçüde "tek tek sektör ve fabrika birimlerine dönük çalışmalar" oluşturmuştur. Ve burada da faaliyetin muhtevasını büyük ölçüde "sendikal mücadele, iktisadi ajitasyon+genel bir devrimci sosyalist seslenme etkinliği" oluşturmuştur. Bu, işçi emekçi kitlelerin değişik kesimleri içinde siyasal çalışma yürütmek bakımından tecrübe eksikliği (bu eksiklik kendisini, "talebe" tarzı diye de adlandırılan, genel bir devrimci seslenme olarak ya da "işçi" tarzı diye de adlandırılan, iktisadi ajitasyonla birleşmiş yüzeysel bir sosyalist propoganda olarak gösterebilmiştir) ve devrimci siyasal eğitim, donanım, birikim açısından yetersizliği (ve bu kapsamda bir pratik içinde, bu eksikliğin üzerine gidilmesinin kendisini yakıcı bir ihtiyaç olarak dayatmaması ile birleştiği ölçüde bunun bir kolaycılığa, gevşemeye de dönüşmesi) koşullarında örgüt ve kadro güçlerimizin siyasal önderlik ve örgütleme yeteneğini sınırlayan, daraltan ve yer yer bakışını çarpıtan bir rol oynayabilmiştir.

Yani yakın geçmiş süreçte sınıf zeminine ve fabrika birimlerine ayak basma yönündeki ilk önemli adımlar ile bölge çalışması üzerinden siyasal önderlik ve örgütleme yeteneği bakımından darlık ya da sınırlılık elele yürümüştür. Bu kadarı, bizim için şimdi geride kalmış ama parti inşa sürecimiz içinde ileriye dönük bir basamak olarak yaşanmış bir evre ve zengin bir deneyim alanıdır.

Sınıf ve kitle mücadelesine devrimci önderlik bakışı üzerinden siyasal bölge faaliyeti

Parti örgüt ve kadrolarımız, sorumluluk alanlarında kitleler içinde komünist faaliyeti (kendi içinde dar bir fabrika, sektör ya da kesim çalışması olarak değil) siyasal bölge faaliyeti olarak örgütlemek göreviyle yüzyüzedir. Siyasal bölge faaliyetini örgütleme süreci ve görevlerine ana çizgileri üzerinden değinelim:

*Parti çizgisi doğrultusunda siyasal planda bölgeye hakim olmak, politikanın yerel yönlerininin esaslarını belirlemek ve bölgenin geneline olduğu gibi bölge içindeki her bir alt alan, birim ve özgül kesime dönük faaliyeti bu çizgi ve esaslar üzerinden örgütlemek...

*Bunlarla birlikte, bölgedeki seçilmiş stratejik sektörler, temel fabrika birimleri, sendikalar içinden, her birine dönük belirlenmiş özgül (birim ve işkolu, iktisadi-sendikal mücadele) politikalarını da gözeterek uzun soluklu bir faaliyeti yürütmek. Ve buraların kazanımları ve imkanları üzerinden bölge çalışmasını ve bölgedeki mücadeleyi, bölge çalışmasının ve bölgedeki mücadelenin kazanımları ve imkanları üzerinden ise buraları, birbirini besleyen bir tarzda ve esasta aynı politik eksen üzerinden örgütlemek.

Bölgede ve ülkede, ezilen ve sömürülen tüm kesimlerin sermaye iktidarına karşı devrimci mücadelesinin. ancak devrimci sınıfın önderliği altında ilerletilebileceği ve sonuçlandırılabileceği gerçeğini gözeten bir önem ve öncelikle bölge çalışması içinde sınıf ve temel fabrika birim çalışmasını örgütlemek.

*Ama çalıştığımız bölgelerde sadece fabrika-işkolu birimleri ve faaliyeti kapsamıyla sınırlı kalmamak, bölge kapsamında bir faaliyeti fabrika birimlerinde mesafe alma sonrasına ertelememek. Bugünden, aynı zamanda ve birbirini karşılıklı besleyecek tarzda, kamu emekçilerine, gençliğin işçi, işsiz ve öğrenci (ve özellikle liseli, meslek liseli) değişik kesimlerine, semtlere, DKÖ'lere yönelik faaliyeti bir yandan örgütlemek...

* Bölgemizdeki her bir alt alan, kesim, birim, sektör, semt çalışmasına dönük özgül somut politikalar oluşturmak ...

*Bölgemizdeki işçi ve emekçilerin, ezilen ve sömürülen tabakaların değişik kesimlerine dönük olarak (sendikalı, sendikasız, kamu işçisi, kamu emekçisi, k. sanayi sitesinde çalışan genç işçi, üniversiteli gençlik, liseli gençlik, işsiz gençlik vb., yanısıra Türk, Kürt, alevi, sünni, reformist, sosyal demokrat ve yanısıra milliyetçi, muhafazakar etkilenmeler altında olan vb. çeşitli kesimler içinde) siyasal önderlik müdahelesi ve örgütleme yeteneğini sadece yerel yönetici komitelerin önderliği altında bölgedeki tüm parti güçleri nezdinde geliştirmek ve bunun düzeyini sürekli ileriye çekmek ...

* Bunun için, yerel yönetici organın, tüm bu kesimlerin mücadele gündemlerine, siyasal süreçlerine dönük hakimiyetini geliştirmesi. Yerel yönetici organın, öncelikle kendisini, işçı sınıfı, kamu emekçileri ve gençlik kitleleri başta olmak üzere tüm ezilen, sömürülen kesimleriyle bölgedeki sınıf ve kitle hareketine, toplam devrim güçlerine ve potansiyeline önderlik bakışı, yönelişi ve pratiği üzerinden kurması ve geliştirmesi.

*Tekelci sermaye iktidarının yaşattığı ekonomik, sosyal kültürel yıkım karşısında, emperyalizmle işbirliği içinde dayattığı vahşi kapitalist sömürü ve yağma, faşist baskı ve zülüm uygulamalarının her türü ve her biçimi karşısında, bölgede varolan, gelişen ve gelişecek olan sınıf mücadeleci, ilerici, devrimci, demokrat, anti-emperyalist, anti-faşist, anti-şoven duyarlılık ve tepkiyi; güç, kesim ve dinamikleri; mücadele ve eylemi; devrimci sınıf mücadelesinin çıkarları ve dolayısıyla partimizin stratejik çizgisi ve taktik politikaları doğrultusunda yönlendirmek...

*Bölgemizde belirli özgül alan ya da kesime dönük alt parti faaliyetlerinin her biri, parti çizgisi doğrultusunda başarıyla örgütlenebilirse, bu hem kendi özgül alanında derinleşme sonucunu doğruracak, hem de parti çalışmasına o alanın sınırları ötesinde politik örgütsel etki ve ilişkinin taşıyıcısı olacaktır. Örneğin, semtteki genç A'nın babası B, metal fabrikasında işçidir. B'nın fabrikasındaki işçi arkadaşının oğlu C, endüstiri meslek lisesinde öğrencidir, C'nin okuldaki arkadaşının kız kardeşi D, tekstil fabrikasında işçidir, fabrikasında demokrat bir işçi çevresi vardır, bunlardan birinin kardeşi E, üniversitede öğrencidir, E'nin babası F küçük sanayi sitesinde çay ocağı işletmektedir ve genç işçilerin dostudur, G'nin abisi H, belediye işçisidir, sendikada aktiftir vb vb.

İşte tüm bu kesimleri dar sektör politikaları değil ancak parti çizgisi ve politikaları etkiler, örgütler, seferber eder, savaştırır. Bir bölge çalışmasında tüm bu bağlantıların kilidini açacak olan kendi başına örgütçülerimizin bireysel yetenekleri değil, partinin çizgisi, politikaları ve kitlelere güven veren devrimci örgüt pratiğinin siyasal devrimci etkisi olacaktır. Bu çalışmanın önünü açmak, doğru kurulmuş bir çalışma tarzına bağlı olarak bölgemizdeki onlarca temel fabrika ve kilit sektör içinde mevzilenmenin de sadece önünü açacaktır.

Bütünden parçaya bakmak, parçadan bütüne yönelmek

Yerel çalışmada her bir özgül alan ve kesime dönük siyasal müdaheleyi sermaye iktidarı altında tüm ezilen sömürülen kesimleri ortak kesen devrimci siyasal (programatik, taktik, politik) eksenden örgütlemek gereklidir.

Sermaye iktidarını devrimle yıkma programatik-stratejik bakışımız ekseninde ve proleter devrimci bir içerikte, örneğin taktik mücadelenin birbiriyle bağlantılı dört temel alanı (kapitalist sömürü, iktisadi ve sosyal saldırılar, İMF-TÜSİAD paketlerine, ekonomik ve sosyal yıkım programlarına karşı emeğin çalışma ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi için mücadele, **anti-kapitalist sosyalist mücadele**; emperyalizme, emperyalizme bağımlılığa ve uşaklığa karşı **anti emperyalist demokratik mücadele**; faşist devlet terörü ve baskılarına, faşist yasa ve yasaklara ve her türden gericiliğe karşı demokratik hak ve özgürlükler mücadelesi, **faşizme ve gericiliğe demokratik mücadele**; ulusal baskı, eşitsizlik ve ayrımcılığa, sömürgeci kirli savaşa karşı, **anti şovenist demokratik mücadele**, ve bunlarla birlikte hedef tahtasında duran iktidar güçleri tekelci sermaye, generaller, tekelci medya, sendika ağaları) partinin tüm bölge, alan ve kesimler içindeki siyasal (propoganda,

ajitasyon, teşhir) faaliyetinde ve kitlelerin mücadelesine önderlikte esas ve belirleyici doğrultu haline gelmek durumundadır.

Buna, özgül sorun, talep, koşulları vb. gözetip gözetmemek noktasında değil, ama parti faaliyetinin her bölge, alan ve kesim (işçi ve emekçi kitlelerin en "geri" dediğimiz tabakaları içinde dahi) içindeki siyasal ekseni üzerinden yürütülmesi görevi çerçevesinde bakılmalıdır. Bu doğrultuda, parti çizgisinde olmak kaydıyla kesimlerin özgül sorunlarını özel olarak gözetmek ve özgül alan zemine sağlamca ayak basmak gerekir.

Tabi ki buradan tek tek birim (fabrika ve işyeri) ve sektör çalışmalarına dönük birebir, mekanik ya da kestirme sonuçlar çıkarmak doğru olmayacaktır. Siyasal mücadele ve görevler ile kitlelerin iktisadi-sendikal mücadelesini birleştirebilmenin, örneğin 1980 öncesi dönem ve koşulları tarafından belirlenen süreci, tarz ve biçimleri farklıdır, bugün ve yarın ise daha farklı yaşanacaktır. 1969, 1979, 1989, 1999, tüm bunlar, sınıf mücadelesinin genel siyasal ortam ve koşullar, işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin iktisadi-sendikal mücadelesi ve örgütlülük düzeyi, kitlelerin politikleşme düzey, yön ve biçimleri, kitlelerin demokratik mücadele birikimleri, sosyal-kültürel-etnik-dinsel gelenek ve etkilenmeleri, düzen ve devrim güçleri arasındaki güç dengeleri, devrimci sınıf önderliği, parti vb. üzerinden her biri bir diğerinden farklı olan dönem ve koşullardır. Avantajları da, dezavantajları da.

Örneğin bugün, 1999'da, kitlelerin birleşme-örgütlenme-mücadele düzeylerinin geri ve hareketin parçalı, hatta tek tek birimlerde önemli ölçüde durgun-eylemsiz koşullarında, herhangi bir fabrika birimindeki kitle hareketinin ve birimdeki komünist çalışmanın gelişim seyri, bunun özgül tarz ve biçimleri, diğer dönemlerden farklı olacaktır. Mevcut dönem ve koşullarda hiç bir özel formül ya da dahiyane bir araç, tek tek fabrika birimlerinde ya da sektörlerde iktisadi mücadele ile siyasi mücadeleyi kitle hareketi nezdinde birleştirmek koşulları ve imkanları bakımından 80 öncesinin bir tekrarını yeniden yaşatamaz. Biz belli bir fabrika birim çalışmasında, yukarda taktik görev alanları üzerinden örneklediğimiz biçimde özgül (işyeri, sektör) sorunlarla da bağını kurarak propoganda, ajitasyon ve teşhiri en ustaca örgütleyelim, istersek yüzlerce, binlerce yazılı materyal taşıyalım, onlarca ajitatör gönderelim, bu birimdeki politik etkimizi arttırırsa da, yığınların iktisadi mücadelesini o fabrika özgülünde siyasal mücadele ile birleştirme sonucunu doğurmaz. Doğuracağını düşünmek subjektivizm olur. Belirli bir fabrikaya dönük politik ve sendikal çalışma, bir yandan o fabrika ve işçilerin bulunduğu bölgeye dönük kitle içinde parti çalışmasının başarısı ve bunun yanısıra fabrikaya dönük özgül çalışmanın başarısı ölçüsünde güncel etki ve sonuçlarını yaratır.

Ülke ölçeğinde emek-sermaye çatışmasındaki dönemsel güç dengeleri; sınıf mücadelesinin, toplumsal muhalefetin ve genel olarak devrimci ve sosyalist hareketin toplumsal güç ve etki seyri; birleşme, yakınlaşma dereceleri; düzenin, düzenin uşaklarının ve devletin ezilen sömürülen kitleler nezdinde meşruluk düzeyi; genel siyasal atmosfer ve koşullar; tüm bunlar tek tek sektörler ve birimlerdeki mücadelenin iktisadi-siyasal koşullarını ve seyrini de tek başına belirlemese de önemli derecede etkilemektedir.

Sınıf ve kitle hareketinin inişli-çıkışlı patlamalı-sönüşlü seyri

Sınıf mücadelesi ve kitle hareketinde, yanısıra ezilen kesimlerin anti faşist anti şoven demokratik mücadelesinde geçmiş yakın süreçte (Gazi anti faşist direnişi, 98 Türk-Metal eylemleri, Kamu emekçileri Kızılay direnişleri, öğrenci gençliğin dönemsel çıkışları vb.) örneklerinde olduğu gibi önümüzdeki süreçte de sıçramalı patlamalı kesimsel çıkışların yaşanması kuvvetle muhtemeldir. Çünkü bu ülkede sınıf çelişkileri sürekli daha da keskinleşmekte, sınıflar arasındaki eşitsizlik uçurumu büyümekte, huzursuzluk artmakta, öfke birikmekte ve toplumun önündeki yakıcı sorunlara bir çözüm getirilemediği gibi, bu sorunlar sürekli ağırlaşmaktadır. Bunlar sınıf mücadelesinde ve kitle hareketinde örneğin "kazanım, deneyim biriktire biriktire az çok düzenli gelişen, büyüyen, yaygınlaşan" bir gelişme sürecini değil, inişli-çıkışlı, patlamalı-geri çekilmeli ve genel mücadele koşulları

açısından da şiddetli bir dönemi işaretliyor.

Bu çıkışların, ne zaman, nerelerde, hangi kesim alan ve birimlerde, ve nasıl patlak vereceğini, nereye doğru yaygınlaşacağını, nereye kadar ilerleyebileceğini, ne düzeyde direnebileceğini, bugünden (hele sınıf ve kitle hareketinin nabzını içinden tutma imkanına sahip olunamadığı koşullarda) doğruya yakın bir tahminle kestirebilmek bile mümkün değildir. Metal işçilerinin "beklenmedik" "şaşırtıcı" 98 sonbahar çıkışı buna bir örnektir.

Ama şurası da yeterince açıktır. İşçi ve emekçi kitlelerin örgütlülük düzeyinin geriliği; işçi sınıfı ve kitle hareketinin, toplumsal muhalefet güçlerinin, gerek reformistler eliyle oyalanması, gerekse sendika ağaları eliyle bastırılması; mücadelenin ileri kesimlerinin MGK tarafından "başarılı" manevralarla yönlendirilmesi, geri toplumsal kesimlerin şoven milliyetçilik tarafından yedeklenmesi; kitleler ve öncüler üzerinde faşist devlet baskısı ve terörü; ve tüm bunların yanısıra partimizin, politik etkimiz ne olursa olsun, henüz sınıf ve kitleler içinde, mücadelenin temel bölge, alan, birim ve kesimleri içinde yer tutmuş, mevziler kazanmış, kitlelere siyasal önderlik ve örgütleme yeteneğini geliştirmiş bir örgütsel-pratik konuma ve düzeye henüz ulaşamamış olması; işte tüm bunlar, kesimsel parçalı çıkışların, yaygınlaşıp birleşmesinin ve ilerlemesinin önündeki engelleri, güçlükleri ve sorunları oluşturuyor.

Mevcut eşiğin aşılması sürecinde partimizin önderlik görevleri

Tam da bu durumun, bu engel, güçlük ve sorunların kendisi, anlık çıkışların kendisinden çok şey bekleyen, çeşitli mevzi direnişlere dışarıdan "müdahele" görevlerine öncelikle yönelen bir faaliyet tarzını yanlışlıyor. Yarın, bu tür anlık çıkışların, mevzi direnişlerin (birleşememe, yaygınlaşamama, ilerleyememe) kaderini de değiştirebilmek için, bugünden temel bölge, alan, sektör ve birimlerde hedefli soluklu bir perspektifle içerden yerleşmeyi; mevziler kazanmayı; kitlelerin siyasal-demokratik-iktisadi eylemine önderlik ve örgütleme yeteneğini geliştirmeyi; kitlelerin birleşme, örgütlenme, mücaedele kapasitelerini, direnme ve savaşma yeteneklerini günlük mücadeleler içinde geliştirmeyi; mücadelenin ileri, öncü ve devrimci kesimlerini parti saflarında örgütlemeyi; kapsamlı siyasal teşhirler yoluyla kitlelerin devrimci eylem bakımından siyasal eğitimini geliştirmeyi; vb.ini gerektiriyor. Burada partinin ayaklarını öncelikle sağlamca basması gereken temel zemin seçilmiş bölgeler (il ve mahalli) ve temel alan da sınıf hareketinin stratejik sektör ve fabrika birimleridir. (Bu konu da gerek siyasal süreçler, gerekse de sınıf hareketinin süreçleri ve görevler üzerinden kongrede değerlendirilmiştir)

Komünist siyasal-örgütsel çalışma soluklu ve sabırlı yürümeyi gerektirir

Parti örgüt ve güçlerinin, tüm yerel, özgül, sektörel, kesimsel, acil talepler için günlük mücadeleler zemininde işçi emekçi gençlik kitle hareketi içinde yer alışımız, bir yandan, kitlelerinin sermaye iktidarı ve saldırıları karşısında, (kendi içinde ve kesimler arasında) birleşme, örgütlenme, mücadele kapasitesini, militan direnme ve savaşma yeteneğini geliştirmek, ve aynı zamanda, diğre yandan, öncü ve ileri kesimleri ise parti saflarında örgütlemek, hareketi sınıf mücadelesinin güncel ve stratejik devrimci görevleri (yani parti çizgisi (program, taktik ve politikaları) doğrultusunda etkilemek, ileriye çekmek, mücadele içinde kitlelerin devrimci siyasal eğitimini geliştirmek ve böylelikle sınıf ve kitle hareketini proleter devrimci iktidar mücadelesine doğru yöneltmektir. Bu dar kesimlere ve güçleri kendi içinde ileriye çekmeye dönük değil, her bir kesim ve alanda toplam sınıf mücadeleci, devrimci, ilerici, muhalif, demokrat güç ve dinamiklere siyasal ve örgütsel önderliği esas alan bir bakış, yöneliş ve pratik olmak zorundadır. Ve bu faaliyet, proleter sosyalist devrim sermaye iktidarı üzerinde zafer kazanana dek, kendi devrimci iktidarını güvence altına alana dek, bütün bir süreç boyunca stratejik doğrultusu ve temel görevleri değişmeden kesintisiz yürütülecek olan komünist siyasal-örgütsel faaliyettir.

EK METİN

*"Ne Yapmalı?"*dan bölümler

Üçüncü Bölüm/Trade Unioncu Siyaset ve Sosyal-Demokrat Siyaset

A-Siyasal ajitasyon ve bunun ekonomistler tarafından sınırlandırılması

"Karşımıza şu sorun çıkıyor: siyasal eğitim neyi içermelidir? Bu otokrasiye karşı işçi sınıfı düşmanlığının propogandasından (çevirinin doğrusu, "otokrasinin işçi sınıfına karşı düşmanlığının propogandasından" şeklinde olacak, nb.) ibaret olabilir mi? Elbetteki hayır. İşçilere siyasal bakımdan ezildiklerini *açıklamak* yetmez (nasıl ki, onlara çıkarlarının işverenlerin çıkarlarına uzlaşmaz karşıtlıkta olduğunu *açıklamak* da yetmezse). Ajitasyon bu baskının her somut örneği ele alınarak yürütülmelidir (tıpkı iktisadi baskının somut örnekleri etrafında ajitasyon yürütmeye başlamış olmamız gibi). Bu baskı toplumun çeşitli sınıflarını etkilediğine göre, kendisini yaşamın ve eylemin en çeşitli alanlarında -meslek, kamu, özel, aile, din, bilim vb vb. alanlarında- ortaya koyduğuna göre, otokrasinin *siyasal teşhirini bütün yönleriyle örgütlemeye girişmeyecek olursak*, işçilerin siyasal bilincini geliştirme *görevimizi yerine getiremeyeceğimiz* besbelli değil midir? Baskının somut belirtileri etrafında ajitasyon görevini yerine getirebilmek için, bu belirtileri teşhir etmek gerekir (nasıl ki ekonomik ajitasyonu yürütebilmek için fabrikalarda yapılan haksızlıkları teşhir etmek zorunluysa)...

Yığınları siyasal mücadeleye çekmek açısından "en geniş uygulanabilirliğe" sahip araç iktisadi mücadele mi?

Bu görüşü, ekonomistler arasında yaygın olan ve siyasal ajitasyonun iktisadi ajitasyonu *izlemesi* gerektiği yolundaki görüş açısından ele alalım. İktisadi mücadelenin, genel olarak yığınları siyasal mücadeleye sürükleyebilecek "en geniş uygulanabilirliğe sahip araç" olduğu doğru mudur? Tamamıyla yanlıştır. Yalnızca iktisadi mücadeleyle olan bağlantısı bakımından değil, polis zorbalığının ve otokratik zulmün bütün belirtileri, yığınları "çekmekte" hiç de daha az "geniş uygulanabilirliğe sahip" bir araç değildir. *Zemskiye nacalniki* ve köylülerin kırbaçlanması, memurların rüşvetçiliği ve polisin kentlerde "sıradan halka" karşı davranışı, açlara karşı mücadele, halkın aydınlanma ve bilgi için olan çabasının baskı altına alınması, vergilerin zorla tahsili ve dinsel mezheplerin ezilmesi, erlere karşı aşağılayıcı davranışlar ve öğrencilere, liberal aydınlara kışla yöntemlerinin uygulanması --bütün bunlar ve zorbalığın buna benzer binlerce belirtisi, "iktisadi" mücadeleyle doğrudan doğruya bağlantılı olmamakla birlikte, siyasal ajitasyon için ve yığınları siyasal mücadeleye çekmek için, "daha az geniş uygulanabilirliğe sahip" fırsatlar mıdır? Doğru olan bunun tam tersidir. İşçilerin (bizzat kendilerinin ya da onlarla yakın bağları olanların) zulümden, zorbalıktan ve hak yoksunluğundan acı çektikleri durumların toplamı içinde, sendikal mücadeledeki polis zorbalığı durumları, hiç şüphe yok ki, azınlıkta kalır...

İktisadi mücadelenin kendisine siyasal bir nitelik kazandırmak

Martinov "İktisadi mücadelenin kendisine siyasal bir nitelik kazandırmaktan" sözederken, sosyal demokrasiye yüklediği görevin somut ve gerçek karşılığı ne olabilir? İktisadi mücadele, işçilerin, *işgüçlerini* daha elverişli koşullarla satmak için, çalışma koşulların, yaşam koşullarını iyileştirmek için, işverenlere karşı kollektif mücadelesidir. Bu mücadele zorunlu olarak, sendikal bir mücadeledir, çünkü çalışma koşulları farklı meslek dallarında büyük farklılıklar gösterir ve bu yüzden de bu koşulların *iyileştirilmesi uğruna* mücadele, ancak meslek örgütü temelinde yürütülebilir (Batılı ülkelerde sendika temeli aracılığıyla; Rusya'da geçici meslek birlikleri ve bildiriler vb. aracılığıyla) Demek ki, "iktisadi mücadelenin kendisine siyasal bir nitelik" kazandırmak demek, bu mesleki istemlerin yerine getirilmesi için uğraşmak, her meslek kolundaki çalışma koşullarını..."yasal ve idari önlemler" yoluyla iyileştirmek demektir. İşçi sendikalarının yapmakta oldukları ve her zaman

yapmış oldukları da bundan başka bir şey değildir...İngiliz işçi sendikalarının uzun zamandan beri "iktisadi mücadelenin kendisine siyasal bir nitelik kazandırma" görevini benimsediklerini...uzun zamandan beri grev hakkı için, kooperatif ve sendika hareketi önünde bütün yasal engellerin ortadan kaldırılması için, kadınların ve çocukların korunmasını sağlayacak yasalar için, sağlık ve fabrika yasaları vb. aracılığıyla çalışma koşullarının iyileştirilmesi için mücadele etmekte olduklarını göreceksiniz...

Devrimci sosyal demokrasi, reformlar uğruna mücadeleyi eylemine her zaman katmıştır ve şimdi de katmaktadır. Ama sosyal demokrasi "iktisadi" ajitasyonu, sadece hükümetten her türden önlemleri yerine getirmesini istemek için değil, aynı zamanda (ve asas olarak) hükümetin bir otokratik hükümet olmasına son vermesini istemek için de kullanır. Üstelik devrimci sosyal demokrasi, hükümete karşı bu istemini yalnızca iktisadi mücadele temeli üzerine dayandırarak değil, aynı zamanda toplumsal ve siyasal yaşamın genel olarak bütün alanlarına dayandırarak ileri sürmeyi görev bilir. Kısacası, devrimci sosyal demokrasi, bütünün bir parçası olarak reformlar uğruna mücadeleyi, özgürlük uğruna ve sosyalizm uğruna devrimci mücadeleye tabi kılar...

B. Martinov, Plekhanov'u nasıl derinleştirdi? Martinov'un propoganda ve ajitasyon tanımı

"Bizim propoganda ile ajitasyon arasındaki ayrıma ilişkin tanımımızı, bugün Plekhanov'unkinden değişik olmalıdır (Martinov, az yukarda Plakhanov'un şu sözlerini aktarmıştır: "Propogandacı, bir çok düşünceyi bir-iki kişiye verir; ajitatör ise, bir-iki düşünceyi geniş yığınlara verir.") Propoganda denince, tüm ya da kısmi belirtileriyle olsun, bireyler ya da geniş yığınlar tarafından anlaşılır biçimde yapılmış olsun, bugünkü toplum düzeninin devrimci açıdan açıklanmasını anlamamız gerekir. Sözcüğün tam anlamıyla (aynen böyle!" ajitasyondan anlamamıç gereken şey ise, yığınların belirli, somut eyleme çağrılması ve proletaryanın toplum yaşamına doğrudan doğruya devrimci müdahelesinin sağlanması olmalıdır"

Propoganda ve ajitasyon üzerine Lenin'in değerlendirmesi

Şimdiye kadar (Plekhanov'la ve uluslararası işçi sınıfı hareketinin bütün liderleriyle birlikte), diyelim ki, işsizlik sorununu ele alan bir propogandacının, bunalımların kapitalist niteliğini, modern toplumda bunalımların kaçanılmazlığının nedenini, bu toplumun bir sosyalist toplum biçimine geçişinin zorunluluğunu vb. açıklaması gerektiğini sanırdık. Kısacası, propogandacı "bir çok düşünceyi" vermelidir, o kadar çok ki, bu düşünceler birbiriyle bağlantılı olarak ancak (nispeten) az sayıda kimseler tarafından anlaşılabilir olacaktır. Aynı konu üzerinde konuşan ajitatör ise en çarpıcı ve en çok bilinen bir olguyu, diyelimişsiz bir işçinin ailesinin açlıktan ölmesini, artan yoksullaşmayı vb. örnek olarak alacak, ve herkesin bildiği bu olgudan yararlanarak "yığınlara" *tek bir düşünceyi*, örneğin servet artışı ile yoksulluk artışı arasındaki çelişkinin saçmalığı düşüncesini iletme yolunda çaba harcayacaktır; ve bu çelişkinin dah atam bir açıklamasını propogandacıya bırakarak, bu göze batan haksızlığa karşı, yığınlar arasında hoşnutsuzluk ve öfke *yaratmaya* çalışacaktır. İşte bu yüzdendir ki, propogandacı genellikle, *yazı yazarak* görevini yerine getirir, ajitatör ise *konuşarak*....Pratik eylemin bunlardan ayrı olarak bir üçüncü alanını ya da bir üçüncü işlevini bulup çıkarmak ve "yığınları belirli, somut bir eyleme çağırma"yı bu işlevin içine dahil etmek, düpedüz saçmalıktır; çünkü tek başına .bir eylem olarak çağrı, ya teorik incelemenin, propoganda broşürünün, ajite edici söylevin doğal ve kaçınılmaz tamamlayıcısıdır, ya da salt bir yürütme işlevini temsil eder. Örneğin, Alman sosyal-demokratlarının tahıl gümrüklerine karşı girişmiş bulundukları mücadelelerini ele alalım. Teorisyenler, diyelim ki, ticari anlaşmalar ve serbest ticaret için mücadele "çağrısı" ile birlikte gümrük siyaseti üzerine özel incelemeler kaleme alıyorlar. Propogandacı aynı şeyi bir dergide, ajitatörde halkın önünde verdiği söylevlerde yapıyor. Şu anda yığınların "somut eylemi", tahıl gümrüklerinin arttırılmasına karşı bir dilekçenin imzalanarak Reichtag'a sunulması biçimini alıyor. Bu eyleme çağrı, dolaylı olarak teorisyenlerden, propagandacılardan ve

ajitatörlerden gelmektedir ve dolaysız olarak da fabrikalarda ve evlerde dilekçeyi ydolaştırıp imza toplayan işçilerden gelmektedir. "Martinov'un terminolojisine" göre, burada Kautsky ve Bebel'in her ikisinin de propogandacı olması gerekir, ve imza toplayan işçilerin de ajitatör.

C. Siyasal teşhirler ve "Devrimci eylem eğitimi"

...Gerçekte "emekçi yığınların eylemini yükseltmek", *ancak*, bu eylem "iktisadi bir temel üzerinde siyasi ajitasyon"la *sınırlanmadığı zaman* olanaklıdır. Siyasal ajitasyonun zorunlu olarak genişlemesenin temel bir koşulu, siyasal teşhirlerin *kapsamlı* bir biçimde örgütlendirilmesidir. Ancak böyle teşhirler aracılığıyladır ki, yığınlar siyasal bilinç ve devrimci eylem bakımından eğitilebilirler. İşte bunun içindir ki bu eylem, bütün uluslararası sosyal demokrasinin en önemli işlevlerinden biridir, çünkü siyasal özgürlük bile bu teşhirleri ortadan kaldırmaz, olsa olsa onun doğrultusunu birazcık değiştirir. Nitekim Alman Partisi, özellikle siyasi teşhir kampanyasını yorulmak bilmez bir enerjiyle yürütüyor olması sayesinde durumunu güçlendirmekte ve etki alanını genişletmektedir. Eğer işçiler *hangi sınıfları etkiliyor olursa olsun*, zorbalık, baskı, zor ve suistimalin *her türlüsüne* karşı tepki göstermede eğitilmemişlerse, ve işçiler bunlara karşı, başka herhangi bir açıdan değil de, sosyal demokrat açıdan tepki göstermede eğitilmemişlerse, işçi sınıfının bilinci, gerçek bir siyasal bilinç olamaz. Eğer işçiler, öteki toplumsal sınıfların *herbirini, entellektüel*, manevi ve siyasal yaşamlarının *bütün* belirtilerinde gözlemleyebilmek için somut ve her şeyden önce güncel siyasal olgular ve olaylardan yararlanmasını öğrenmezlerse; eğer materyalist tahlil ve ölçütleri, nüfusun *bütün* sınıflarının, tabakalarının ve gruplarının yaşam ve eylemlerinin bütün yönlerine pratik olarak uygulamayı öğrenmezlerse, çalışan yığınların bilinci gerçek bir sınıf bilinci olamaz.

Suçluya suçüstü, sıcağı sıcağına teşhir

Kim işçi sınıfının dikkatini, gözlemini ve bilincini, tamamıyla ya da hatta esas olarak işçi sınıfı üzerinde yoğunlaştırıyorsa, böylesi sosyal demokrat değildir: çünkü kendisini iyi tanıyabilmesi için, işçi sınıfının modern toplumun bütün sınıfları arasındaki karşılıklı ilişkiler konusunda tam bir bilgisi, sadece teorik bilgisi değil...hatta daha doğru ifade edelim: teorik olmaktan çok siyasal yaşam deneyimine dayanan pratik bilgisi olması gerekir. Bu nedenle yığınları siyasal harekete çekmek için en geniş uygulanabilirliğe sahip araç olarak ekonomistlerimizin vaaz ettikleri iktisadi mücadele kavramı, pratik sonuçları bakımından çok zararlı ve gericidir. Bir sosyal demokrat haline gelebilmesi için, işçi, toprakbeyi ile papazın, yüksek memur ile köylünün, öğrenci ile serserinin iktisadi niteliği ve toplumsal siyasal özellikleri konusunda açık secik bir fikre sahip olmak zorundadır; onların güçlü ve zayıf yanlarını bilmelidir; her sınıf ve tabakanın kendi bencil özlemlerini, kendi gerçek "iç yapısını" *gizlemek* için kullandığı bütün parlak sözlerin ve safsataların anlamını kavramalıdır; belirli kurumlarm ve yasaların yansıttığı şu ya da bu çıkarların neler olduğunu ve bu yansıtmanın nasıl olduğunu anlamalıdır. Ama bu "açık seçik tablo", herhangi bir kitaptan edinilemez. İşçi, bunu ancak canlı örneklerden, belirli bir anda çevremizde olup bitenlerin, herkesin üzerinde konuştuğu ya da birisinin fısıldadığı şu ya da bu olayda, rakamlarda, mahkeme kararlarında vb. belirenin sıcağı sıcağına teşhirinden edinebilir. Bu kapsamlı siyasal teşhirler, yığınları devrimci eylem bakımından eğitmenin zorunlu ve *temel* bir koşuludur...

Siyasal teşhirleri, siyasal ajitasyonu derinleştirmek, genişletmek, yetkinleştirmek

Eğer bütün utanç verici haksızlıklara karşı yeteri kadar geniş, çarpıcı ve anında teşhirleri hala örgütlemiyorsak, suç bizdedir, yığın hareketinin gerisinde kalışımızdadır. Bunun yaptığımız zaman (ve bunu yapmak zorundayız ve yapabiliriz de), en geri işçi bile, öğrencilerin ve dinsel mezhaplerin de, köylülerin ve yazarların da, kendisini yaşamının her adımında baskı altında tutan ve ezen aynı karanlık güçler tarafından hakaretlere ve keyfi davranışlara uğradıklarını anlayacak ya da *içinde duyacaktır*; ve bunu duyunca kendisi de tepki göstermek

isteyecek, bu yolda dayanılmaz bir istek duyacak ve gereğini yapmasını bilecektir; bugün sansürcüleri "yuhalayacak", yarın bir köylü ayaklanmasını amansızca bastırmış olan valinin evi önünde gösteri yapacak, öbür gün kutsal enginizasyon işini gören papaz kılıklı jandarmalara bir ders verecektir, vb. Şimdiye kadar çalışan yığınların önüne mümkün olan bütün konularda uygun teşhirleri sermekte çok az şey yaptık ya da hemen hiç bir şey yapmadık. Bir çoğumuz, henüz bu *yükümlülüğümüzün* bilincine varmış değildir, ve fabrika yaşamının dar çerçevesinde "günlük tekdüze mücadelenin" ardında kendiliğinden sürüklenmektedir...

Yığınları eyleme çağırmaya gelince, enerjik bir siyasal ajitasyon olur olmaz, canlı ve çarpıcı teşhirler etkin olur olmaz, bu, kendi kendine olacaktır. Bir suçluyu suç üstü yakalamak ve onu hemen bütün halkın önünde teşhir etmek, bir sürü "çağrılar" kaleme almaktan çok daha etkilidir; ve etkisi öyledir ki, çok kez kimin yığınlara "çağrıda" bulunduğu ve kimin şu ya da bu gösteri planını vb. önerdiğini saptamayı kesinkes olanaksız kılar. Deyimin genel değil somut anlamındaki eylem çağrıları, ancak eylem yerinde yapılabilir; ancak harekete bizzat kendileri girişenler, ve bunu anında yababilenler .öyle çağrılarda bulunabilirler Biz sosyal demokrat yazarlara düşen de, siyasal teşhirleri ve siyasal ajitasyonu derinleştirmek, genişletmek ve yetkinleştirmektir.

Geçerken "eylem çağrıları" konusunda bir noktala değinelim. İlkyaz olaylarından önce, *işçiler için elle tutulur sonuçlar vaadetmediği* kesin olan bir sorunda, yani öğrencilerin askere alınması sorununda, işçileri etkin olarak müdahele etmeye çağıran *tek gazete Iskra olmuştur*...

Lenin işçi sözüyle ekonomistlere sesleniyor

Sosyal demokratların görevinin iktisadi mücadelenin kendisine siyasal bir nitelik kazandırmak olduğu yolundaki iddianızda zekice olan hiç bir şey yoktur; bu sadece bir başlangıçtır ve sosyal demokratların temel görevi değildir; çünkü Rusya dahil, bütün dünyada, iktisadi mücadeleye siyasal nitelik kazandırmaya *ilk kalkışan, çoğu kez, bizzat polis olmuştur*; hükümetin kimi desteklediğini kavramayı işçiler kendileri öğreniyorlar. Yeni bir Amerika keşfetmiş gibi bu kadar övgüsünü yaptığınız "işçilerin işverenlere ve hükümete karşı iktisadi mücadelesi", bugün Rusya'nın her tarafında, en ücra köşelerinde bile, grevlerden sözedildiğini işitmiş, ama sosyalizm konusunda hiç bir şey duymamış işçilerin kendileri tarafından yürütülmektedir. Elle tutulur sonuçlar vaadeden somut istemler ileri sürerek biz işçiler arasında harekete geçirmek istediğiniz "eylemi" biz zaten ortaya koyuyoruz ve günlük, sınırlı sendikal çalışmalarımızda, bu somut istemleri çoğu kez aydınlardan hiç bir yardım görmeksizin biz kendimiz ileri sürüyoruz. Ama bu eylem bize yetmiyor; biz sadece iktisadi siyaset lapasıyla beslenecek çocuklar değiliz. Biz ötekilerin bütün bildiklerini bilmek istiyoruz. Siyasal yaşamın bütün yönlerini ayrıntılı olarak öğrenmek ve tek tek her bir siyasal olaya ***etkin olarak*** katılmak istiyoruz.Bunu yapabilmemiz için, aydınların, bizzat bizim pek iyi bildiğimiz şeyleri biraz daha az yinelemeleri ve henüz bilmediğimiz şeyleri, fabrikadaki "iktisadi" deneyimin bize hiç bir zaman öğretmeyeceği şeyleri, yani siyasal bilgileri biraz daha fazla vermeleri gerekir. Bu bilgileri siz aydınların edinmesi kolaydır ve bunları şimdiye kadar sunduğunuz miktarlardan yüz kez ve bin kez daha büyük miktarlar halinde bize sunmanız görevinizdir; bu bilgileri, bize, sadece tartışmalar, broşürler ve makaleler biçiminde değil (açık sözlülüğümüzü bize bağışlayın; bunlar çok kez bir hayli can sıkıcı olmaktadırlar), hükümetimizin ve yönetici sınıflarımızın yaşamının bütün alanlarında şu anda ne yaptıklarını canlı teşhirler biçiminde iletiniz. Bu görevinizi yerine getirmek için daha çok çaba sarfediniz ve "çalışan yığınların eylemini yükseltmek" konusunda biraz daha az konuşunuz. Biz sizin sandığınızdan çok daha aktifiz, ve hiç bir "elle tutulur sonuç" vaadetmeyen istemleri bile açık sokak savaşlarıyla pekala destekleyebilecek durumdayız. Bizim eylemimizi "yükseltmek" size düşmez, çünkü *eylemden* asıl yoksun olan sizlersiniz. Kendiliğindenliğe daha az boyun eğin ve *kendi eyleminizi* yükseltmeyi biraz daha çok düşünün baylar!

(Lenin, "Ne Yapmalı", Sol yayınları, Mart 1977, s.70-95, bölümler arası ara başlıkları biz ekledik)

Zindanlarda partili yaşam

(Tartışmaya sunulan taslak metin)

Cezaevleri Merkezi Koordinasyonu'nun (CMK) kurulmasından bu yana cezaevlerindeki eylemler genellikle merkezi olarak başlatılıyor, merkezi olarak bitiriliyor. Özellikle '96 Süresiz Açlık Grevi ve Ölüm Orucu'ndan sonra CMK düşman tarafından da fiilen tanınan bir örgütlülük durumuna geldi. Bunun genel anlamda olumlu bir durum olduğu açık. İradenin merkezileşmesi ve düşmana kabul ettirilmesi önemli bir kazammdır. Ancak CMK işleyiş ve üstlendiği misyonu yerine getirmek anlamında ciddi eksiklikler ve zaaflar da taşımaktadır. Bu eksiklik ve zaafların giderilemediği koşullarda, bu örgütlülüğün bozucu ve olumsuz bir rol oynayabileceği de açıktır.

Birincisi; kimi örgüt ve partilerin oluşturdukları Birleşik Devrimci Güçler Platformu'nun (BDGP) cezaevlerinde ayrı bir örgütlenmeye gitmelerinin CMK'yı zayıflattığını, zamanla onun işlevini boşa çıkaracağını düşünüyoruz.

İkincisi; CMK'nın oluşmasıyla birlikte tek tek cezaevlerindeki konsey türü platformlar işlevsizleşmiş durumdadır. Zira, bu konseylerde yer alan CMK üyesi örgüt ve partilerin birim örgütlenmeleri, eylem kararı alma hak ve inisiyatiflerini neredeyse tamamen yitirmişlerdir. Herşeyi CMK'dan bekler duruma gelmişlerdir. Sadece eylem kararı alma konusunda değil, süreçleri değerlendirme ve politika üretme planında da bu böyledir. Bu durum, özellikle tek tek cezaevlerindeki özgün sorunları çözümsüz hale getirdiği gibi, kimi mevzilerin de kaybedilmesine neden olabilmektedir. Bu durum, CMK'nm merkeziyetçiliği eklektik bir tarzda kavramasından, buna uygun bir ruhsal şekillenme yaratmış olmasından kaynaklanmaktadır. Böyle bir merkeziyetçilik anlayışı, süreçlere önden müdahale ve somut politika üretme alanındaki zaafiyetle de birleşince, sonuçta epey kaygı verici bir tablo ortaya çıkmaktadır.

Düşman saldırılarının süreklilik kazandığı ve zindanların MGK'nın her toplantısının özel bir gündemini oluşturduğu bir süreçte yaşanan bu durum, zindan cephesinin geleceği açısından küçümsenemeyecek bir zayıflığı ifade etmektedir.

Bu düzeyde ciddi kaygıları olan biz komünist tutsaklar, bu durum karşısında iki yönlü bir sorumlulukla karşı karşıyayız.

Bir yandan CMK'ya yönelik yapıcı ve katkı sağlayıcı eleştirilerimizi doğrudan yapmalı, diğer yandan bulunduğumuz birim (cezaevi) platformlarında daha etkin ve etkili politika ortaya koyarak ileriye taşıyıcı ve sürükleyici olmalıyız. Düşmanın sistematik biçimde süren saldırılarına karşı devrimci duruşun temel gereği, bu görev ve sorumluluk bilincidir. CMK'nm oluşum sürecinde temel bileşenlerinden biri olan bizler, bugün Bayrampaşa'da insanımız olmayışından kaynaklı olarak fiilen CMK'nm dışındayız. Bu durum birçok yoldaşımızın kafasında soru işaretleri yaratabilmektedir. Hala "CMK bizim için bağlayıcı mıdır?" diye sorulabilmektedir. Bu nedenle yineliyoruz: CMK'nın aldığı kararlar bizim için bağlayıcı değildir. Sadece doğru bulduğumuz eylem kararlarına katılıyoruz. Yanlışlarına ortak olma gibi bir sorumluluğumuz yoktur. Çünkü CMK'da bizim irademiz temsil edilmiyor!

Bu durumun çeşitli cezaevlerinde kalan yoldaşlarımız için önemli bir zorluk alanı yarattığı açık. Herşeyden önce CMK içinde halihazırda temsil edilen örgüt ve partiler cezaevlerinde çoğunluk (hem örgütler, hem de kitle olarak) oluşturuyorlar. Dolayısıyla, CMK'nın aldığı tüm kararlar (doğru veya yanlış) karşısında bizler azınlıkta kalıyoruz. Bu durum bizi iki seçenekle karşı karşıya bırakıyor. Ya birimler düzeyinde kimi kayıtlar koyarak bu eylemlere katılmak ya da dışında

kalmak! Cezaevi koşullarını düşünürsek, iki temel görevimiz var: Birincisi, kendi iç işleyişimizi her yönüyle oturtup, etkin bir merkezi irade geliştirmeliyiz. İkincisi, bulunduğumuz cezaevlerindeki konsey veya platform gibi örgütlülüklerde daha etkin bir politika ile süreçlere önden müdahale edebilmeliyiz.

İradeyi merkezileştirmek ne anlama geliyor?

Bu tek tek birimlerin inisiyatifini sınırlamak veya ortadan kaldırmak olarak anlaşılmamalıdır. Burada sözkonusu olan, birim inisiyatifi ile merkezi inisiyatif alanlarını ayrıştırmak ve belirlemektir. Kimi zaman merkezi bir kararı gerektiren konularda birimlerin inisiyatif kullandıkları bir durumda, bunun sonuçları doğrudan örgütümüze malolabiliyor. Dolayısıyla sorun bize ulaşana ve örgüt organına taşınana kadar bir hayli kangrenleşebiliyor. Dolayısıyla biz birim inisiyatifine/kararına müdahale etmek zorunda kalabiliyoruz. Bu da birimlerdeki yoldaşlarımızı zor durumda bırakabiliyor ve zayıf düşürebiliyor. Bu tür durumların ortaya çıkmaması için, bugüne kadar kimi birimlerde yaşanan sorunları esas olarak, bunların deneyimlerimiz ışığında geleceğe ilişkin somut inisiyatif alanı belirlemenin daha doğru olduğunu düşünüyoruz.

1) Cezaevlerinde temsil hakkı:

Özellikle yeni tutuklanan yoldaşlar ve cezaevinde başka örgütlerden saflarımıza katılan yoldaşlar, parti onayını almadan, cezaevlerindeki konsey ve platform gibi oluşumlara partimiz adına katılamaz, karar alamaz!

Partimiz adına ilan ve basın açıklamalarında imza kullanamaz!

2) Cezaevlerindeki örgütsel biçim ve oluşumlara ilişkin tutum:

Cezaevlerinde halihazırda değişik örgüt ve partilerin ortak iradesi temelinde işleyen örgütsel biçimlerin konsey, platform ve koordinasyon olduğu biliniyor. Gerek düşman saldırılarına karşı eylemsel kararlarda, gerekse cezaevlerinde "azınlık-çoğunluk" ilkesine göre işleyen (ilkesel konular dışında) iç işleyişte, bu oluşumlara yaklaşımımız ve katkılarımız ciddi, sorumlu ve en üst boyutta olmalıdır. Bu platformların gerek oluşum süreçlerine, gerekse katılımcılarına karşı yaklaşımımız da ilkeli ve ciddi olmalıdır. Birçok konuda olduğu gibi bu konuda da devrimci demokrat akımların liberal ve oportünist yaklaşımlarını gözönünde alındığında, ilkeli politika daha bir önem kazanmaktadır.

Kendilerine örgüt, parti vb. sıfatlar takan, gerçekte ise örgütsel yapı, işleyiş ve düşman karşısındaki duruşlarıyla tam anlamıyla liberal, reformist ve dejenere olan çevrelerin, böyle platformlara başvurarak devrimci örgüt ve partilerle eşit düzeyde temsil hakkı istemeleri ve kazanmalarına karşı muhalefet etmek durumundayız. Bunların örgüt olarak ciddiye alınabilir ve meşrulaştırılabilinir hiçbir yönü yoktur. Bu anlamda muhalefetimiz haklı ve meşrudur. Ancak muhalefetimize rağmen bileşenlerin çoğunluk kararıyla bahsi geçen nitelikte çevreler bu platformlara katılmaları durumunda ise, ilgili platformun tüzük veya -her ne ise- yazılı belgesine muhalefet şerhimizi koyarız.

3) Partimizi temsil kıstası ve işleyişe ilişkin:

Cezaevlerinde partimizi temsil kıstasının esasını kişinin düşman karşısındaki (emniyetteki) tutumu belirler. Temsil hakkı, düşman karşısında partimiz birinci dereceden temsil eden yoldaşların hakkıdır. Prensip olarak bu böyle olmakla beraber, devrimcilikte ısrar eden, devrimciliği partimize bağlılık ve bir yaşam biçimi olarak kavrayıp yaşayan samimi her devrimciyi partimiz elinden tutarak ileri taşır. Kimseye geçmiş zaafları üzerinden sürekli mahkumiyet biçmez. Bu demek oluyor ki, düşman karşısında layıkıyla temsil gücü ve iradesi gösterememiş olan, ancak kendi süreçlerini değerlendirip partimizin yargısına sunan ve kendini aşmakta ısrar gösteren ve bu alanda da belli bir mesafe alan samimi unsurları da partimiz kendi ölçütleri içinde yeniden değerlendirir. Hakediyorsa ve güven veriyorsa eğer, birim platformunda yeralma veya temsilcilik hakkı verir.

Cezaevlerinde bizi diğer siyasi yapılara (konsey, koordinasyon vb. gibi platformlar) ve düşmana karşı partimizi temsil hakkı olan

yoldaşların biri temsil etmekle beraber, esasta işleyişimiz kollektif ve organ esasına dayalıdır. Bahsi geçen organda kimlerin yer alıp-almayacağını da cezaevi merkezi örgütlülüğümüz, dolayısıyla partimiz belirler. Cezaevindeki eylem kararları ve günlük yaşamın düzenlenmesi de organ bileşenlerinin azınlık-çoğunluk kararına göre düzenlenir. Bu, organ işleyişi gereği demokratik merkeziyetçiliktir. Aldığı veya alacağı kararları kitlesinden bağımsız almaz. Kitlesiyle de tartışarak, ikna etme veya farklı görüşleri değerlendirerek sonuca ulaşma ilkesinden hareket eder. Özellikle sosyal yaşamı ilgilendiren kararlarda, mutlaka tabanın düşünce ve önerileri alınmalı, tam katılımları sağlanmalıdır.

Kişilere yönelik siyasal tutum ve yaptırım (örgüt tarafından alınmış bir sorgu veya tecrit kararı yoksa), hiçbir biçimde sosyal yaşamda bir yaptırıma, dolayısıyla bir dıştalamaya dönüştürülmemelidir.

4) Diğer örgütlerle yaşanan sorunlara ilişkin:

Tek tek örgütlerle aramızda olası sorunlar, anında Cezaevi Merkezi Örgütümüze iletilmelidir. Ögütlere karşı "siyasal tavır"' almak veya bu gerekçelerle konsey ve platformlardan çekilmek, ancak merkezin onayı alındıktan sonra mümkün olabilir.

5) Cezaevlerinde parti saflarına katılımlara ilişkin:

Cezaevlerinde bu tür sorunlar sıkça yaşanıyor. Bağımsızlaşmalar, sık sık örgüt değiştirmeler ya da örgütler arası geçişler, sık sık görülen durumlardır. Yaşanılan zemin cezaevi gibi sağlıksız bir zemin olunca, bu tür geçişler de çoğunlukla sağlıksız olabiliyor. Bireyler ya düşman karşısında (emniyette) aldıkları yenilginin basıncıyla kendini varolduğu platformda yeniden üretme gücü ve cüreti gösteremiyor, ya arkadaşlarıyla kişisel sorunlar, ya varolan ideolojik ayrımların zamanla başka şeylerle de birleşerek derinleşmesi (ki bu olumludur), ya da herhangi bir nedenden dolayı örgüt saflarından uzaklaştırılmaları veya ayrılmaları sonucu bir biçimde örgütsüzleşip, bağımsızlaşıyorlar. Bunlardan kimisi gerçekten devrime hala katacak bir şeyleri olduğu için, kimisi ise cezaevlerinde oluşan mevcut statü içerisinde bağımsız bir yaşam sürdürmenin zorluklarını göğüsleyememekten kaynaklı olarak, zamanla şu veya bu örgüt/partinin saflarına geçmek istiyorlar.

Her iki durumda da (ister atılmış, ister ayrılmış olsunlar), parti olarak herşeyden önce yapmamız gereken, örgütler arası devrimci hukuku işleterek, kişinin/kişilerin önceden ilişkide olduğu örgüt veya partiye bu başvuruyu bildirmek ve fikrini almaktır. Eğer kişinin önceki örgüt veya partisiyle hukuki (dosya) siyasi ve güvenlik açısından herhangi bir ilişkisi veya sorunu yoksa, o örgütten kişiye ilişkin değerlendirme, gözlem ve geçmişe ilişkin bilgiler alınır. Ve ancak bundan sonra kişinin başvurusu değerlendirmeye tabi tutulur.

Saflarımıza katılmak için başvuruda bulunan kişiden detaylı bir yazılı özgeçmiş alınır, merkezi örgüte iletilir. Merkezi örgütten kesin sonuç gelene kadar, kişi sadece komün ilişkisi olarak tutulur.

Burada gösterdiğimiz hassasiyet, ne kendi başına güven-güvensizlik sorunudur, ne de başka nedenlerden dolayıdır.

Birincisi, yaşamın her alanında disiplini ve örgütlü yaşamı esas alan partimizin örgütsel işleyişi ve bu çerçevede devrimci örgüt ve partilerle olan ilişkilerinde devrimci hukuka verdiği önemden dolayıdır.

İkincisi, cezaevi gibi sağlıksız bir zemindeki geçişlerde devrimci niyet taşıyanlarla örgütlerin siyasal rantını yiyerek bedava devrimcilik yapan, çürümüş, yozlaşmış, düşkün kişilikleri ayrıştırma gereğidir. Bu konuda çoğunlukla olumlu deneyimlerimiz olduğu gibi, örgütümüzün prestijini sarsacak kimi olumsuz deneyimlerimiz de vardır.

6) Eylemlilik kararlarına ilişkin:

Süresiz açlık grevleri, ölüm orucu vb. uzun süreli eylemlilikler, ancak merkezi kararla gerçekleştirilebilir. Sağlıklı ve hızlı iletişim olanakları yakalayabildiğimiz koşullarda, kimi ani gelişmeler ve hızlı inisiyatif gösterilecek durumlar dışında, bir bütün olarak iradeyi merkezileştirmek gerekmektedir. Aksi taktirde, bugün birkaç örnekte görüldüğü gibi, özellikle partimizin denetimine sunulmadan günlük basına ulaştırılan ilan, basın açıklamaları vb. tasvip etmediğimiz içerik ve bileşenlerle

olabiliyor.

7) Sevklere ilişkin işleyiş:

Bugüne kadar sevkler konusunda tam bir dağınıklık, kendiliğindencilik, yoldaşlarımızın isteğine ve ihtiyaçlarına denk düşen bir işleyişin hakim olduğu biliniyor. Bu kendiliğindenciliğe ve keyfiyetçiliğe kesin bir biçimde son vermek gerekmektedir. Hangi yoldaşımızın hangi ihtiyaçtan dolayı, hangi cezaevine ne zaman gideceğine örgüt ihtiyaçları çerçevesinde, merkezi olarak karar verilmesi gerekirken, bir bakıyoruz bir yoldaşımız sevk sorunu için açlık grevine başlamış ve 20.-30. günlerdedir. Bu durum, parti işleyişi ve parti disiplini üzerinden bakıldığında, iki yönlü bir yanlışı ifade etmektedir.

Birincisi: Hangi yoldaşın hangi cezaevine gideceği, ancak parti çalışmamızın ihtiyaçları çerçevesinde belirlenebilir. Bireyin kişisel sıkıntıları, ailevi durumları vb. sorunlar, sevk için yeterli gerekçeler değildir. Bu tür sorunların varlığı, olsa olsa merkezi örgütlülüğümüz sevk durumlarını belirlerken gözetebileceği hususlar olabilir.

İkincisi: Bir sevk (hele hele merkezi örgütlülüğümüzün bilgisi dahilinde olmayan) sorunu için 45-50 günü bulan açlık grevi yapılmamalıdır. Yapılması gereken zamanlar kuşkusuz olacaktır. Bu da ancak parti hedef ve ihtiyaçları çerçevesinde olur. Dolayısıyla, sevk sorunları kesinlikle bireysel tercih ve ihtiyaçlar çerçevesinde değil, parti çalışma ve hedefleri çerçevesinde, merkezi örgütlülüğün kararına tabidir.

8) Düzenli yazışma ve rapor alış-verişi üzerine:

Bütün birimler (cezaevleri) Cezaevi Merkezi Üst Örgütlülüğü ile düzenli yazışma ve rapor alış-verişini geliştirmeli ve bunu bir zorunluluk olarak kavramalıdırlar. Normal yazışmalar dışında bahsi geçen rapor sistemi iki aylık periyodlara bağlanmalıdır. İhtiyaç duyulması durumunda merkezi örgüt herhangi bir birimden rapor isteyebileceği gibi, birimler de merkezi örgütten rapor isteyebileceklerdir. Bu raporların kapsamı, günlük yaşamın örgütlenişi, kollektif eğitim çalışmaları, bireysel okuma-yazma faaliyetleri, cezaevi konsey veya platformunun bileşenlerindeki değişiklikler, diğer örgüt ve partilerin durumları ve ilişkilerimiz, cezaevinin genel veya özgün durumu, düşmanın yönelimi, tek tek yoldaşlarımızın durumları ve gelişmeleri vb. daha zenginleştirilebilecek içerik ve kapsamda olmalıdır. Bu kapsamdaki raporların hangi kanallardan ulaştırılması gerektiği ise yeterince açıktır

9) Gelişmelerin değerlendirilmesi:

Cezaevlerinde gelişen veya geliştirdiğimiz her eylemden sonra, mutlaka her birim eylemin hemen geniş bir değerlendirmesini yapıp, PYO'ya ve bir nüshasını da cezaevi örgütlülüğüne ulaştırmalıdır.

10) Yoldaşlar arası sorunlara ilişkin:

Yoldaşlar arasında çıkacak olan kimi olası sorunları, mümkün olduğunca yoldaşlık ilişkileri ve açıklık politikası çerçevesinde, birim kendisi çözmelidir. Çözemediği durumlarda ise kangrene dönüştürmeden sorunu tüm mahiyeti ile beraber merkezi örgütlülüğün müdahalesine sunmalıdır.

Merkezi örgütlülük, sorunu hassasiyetle inceler, gerektiği durumda soruşturma açar, kişilere yaptırım uygular.

11) Kişisel ve kollektif eğitim:

Tüm birimlerde kollektif ve bireysel eğitim titizlikle ve mutlak bir şekilde yapılmalıdır. Marksist klasikler esas alınarak teorik çalışmaya özel bir önem verilmelidir.

12) Örgüt yayınlarına katkı:

Şu an mevcut yayınlarımız olan MYO, PYO, gençlik yayın organı başta olmak üzere, çıkan tüm yayınlara bilinçli ve ihtiyaçlar gözeterek sürekli katkı sunulmalıdır. Bu, hem örgüt yayınlarını sürekli beslemek anlamında, hem de sınıf mücadelesinin ihtiyaçlarına göre düşünme, yaşama ve politika üretmede süreklilik açısından önemlidir.

13) Ailelere ilişkin:

Cezaevlerinde kazandığımız mevzilerde ailelerimizin büyük emeği ve katkısı olduğu biliniyor. Ailelerle diyaloglarımızda bu gözetilmelidir. Bu sadece direnişten direnişe olmamalıdır. Ailelerin örgütlenmesi ve ileriye çekilmesi için daha kalıcı kurumlaşmalara

gitmek zorundayız. Bu anlamda ailelerimizi, öncelikle kendi ailemiz olmaktan öteye, tüm yoldaşlarımızın ve devrimci tutsakların ailesi durumuna getirmeliyiz. En geri ailenin bile cezaevi kapılarında asker, polis ve idare tarafından uğradığı hakaret ve zorluklardan sonra bizlere hak verdiği ve sistemden ve devletten, kolluk kuvvetlerinden nefret ettiği bilinir. Tam da bu nefrete bilinç öğesini katabildiğimiz oranda, istediğimiz düzeyde bir örgütlenmeyi sağlayabiliriz. Bu, dışardaki mücadeleye önemli bir katkı sağlayacağı gibi, bizlere de iç iletişim vb. gibi konularda önemli bir kolaylık sağlayacaktır.

14) Hiçbir yoldaşın bir an dahi aklından çıkarmayacağı ve yaşamımızı belirleyen temel prensip ise şudur:

Her zaman yarın çıkacakmışsın gibi hazırlanmak, hiç çıkmayacakmışsın gibi hazır olmak!

Yukarıda belirlediğimiz görev ve sorumluluklar yerine getirdiğimiz, zindan cephesindeki tutsak yoldaşlar olarak irademizi merkezileştirip, sorun ve bilgileri hızla partimizin müdahalesine sunduğumuz oranda, hem daha hızlı hareket tarzını, hem de ayrı ayrı cezaevlerinde olmamıza rağmen pratik politika planında tutum birliğini yakalamakta güçlük çekmeyeceğiz. Düşmanın saldırılarıyla birlikte cezaevlerinde sayımız artmaktadır. Bu durum birçok şeyin yanısıra iradeyi merkezileştirmeyi, ortak hareket tarzını geliştirmeyi zorunlu kılmaktadır.

İradeyi merkezileştirdiğimiz koşullarda (gerek iç yazışmalarla, gerekse politik yayın organımız üzerinden), daha güçlü bir tarzda ortak hareket etmemize olanaklı kılacak uzun ve kısa vadeli taktik politikalar üretebilir, düşman karşısında ortak ve güçlü bir duruş sergileyebiliriz. Bu aynı zamanda yerel inisiyatiflerin daha sağlam bir zeminde geliştirmenin de ön koşuludur. Birim platformlarındaki (konsey vb.) etkinliğimizi de böyle geliştirip, pekiştirebiliriz.

TKİP Cezaevleri Merkezi Örgütlülüğü

Mart '99

Devrimci Güçbirliği...

(Baştarafı s.18'de)

berbat bir platformda işbirliği yapabiliyor. Hem de oradaki devrimci etkinliği boşa çıkaracak bir tarzda. Bu hiçbir biçimde bir sıkıntı konusu olmayabiliyor. Zindanlarda benzer tutumlar geliştiriliyor. Herbir somut durumda bu güçbirliği iflas etmiş, ama bunlar utanmadan dönüp bu güçbirliğinin hala bir umut olduğunu yazabiliyorlar. Devrimcilik adına bu pratiğin kendisi utanç vericidir. Tekil olarak yerel birkaç yerde bildiri dağıtmaları hiçbir şey kurtarmaz. Nihayetinde güçbirliği adı konulmadan da mahalli planda çeşitli çevreler biraraya gelir ve bunu yaparlar.

Tuna: Tartışma devrimci güçbirliğinin asgari bir devrimci birlik olduğu üzerine değil. Bu konuda bir açıklık var. Ancak,biz eğer "onlar panel ve piknik yapmak dışında bir şey yapmıyorlar" dersek boşa düşeriz. BDG, anlaşıldığı kadarıyla bir dönem bir sürü iş de yapacak. Bu bir DDGB değil, tümüyle masada kalmayabilir. Bu reformist bir güçbirliği, bu yüzden de tehlikeli. Biz DDGB'ye lafımızı söyleyip geçebilirdik. BDGP için böyle yapamayız diyorum.

Sergen: Ama biz baştan beri böyle bir yaklaşım içinde olmadık, böyle tartışmadık onlarla...

Tuna: Ben zaten pozitif yaklaşımı esas alalım, seçimlerde, 1 Mayıs'ta hep bunu gözetelim, pozitif önerilerimizi ileri sürelim, diyorum.

Sergen: Biz sizin platformunuzu doğru bulmuyoruz, samimi de görmüyoruz, bir ciddiyetsizlik de var, ama siz gider yürürsünüz, bir şeyler yaparsınız, biz anlamlı gördüğümüz yerlerde bunu destekleriz de, tek tek konularda birlikte iş de yapabiliriz, dedik.

Temmuz: Biz şu ikilemi dayatmalıyız; ya ciddiyetsiz ve iş yapmayan lafı olan bir birlik veya iş yaptığında reformist bir çerçevede iş yapan bir birlik. Bu güçbirliği her iki yüzüyle de devrimci değil. Devrimci olan birlikleri biz pratikte yapıyoruz, zindanlarda yapıyoruz, başka yerlerde yapıyoruz.

Bazı konular üzerine yazışma notları

Teorik birikimimizin önemi

Emek gazetesinde 2, 3, 4 Mayıs '98 tarihli sayılarında yayınlanan dizi yazıyı sanırım okumuşsundur. Gereken yanıt veriliyor, bence bu yanıt *"Demokrasi ve Devrim"* başlığıyla kitaplaştırılan konferanslara ek olarak yayınlanmalıdır. Bu dizi yazının ortaya çıkardığı son derece önemli bir gerçek var: Ayakları yere basmayan bir-iki "arkaik" grubu bir yana bırakırsak, bugün hiç kimse, komünistlerin sosyalist devrim programının karşısına devrimci bir argümanla çıkamaz. Komünist program, oportünizme başvurulmadan, tutarsızlığa düşülmeden yadsınamaz. Komünist işçi partisinin henüz yetkin bir biçimde ortaya çıkmakta olan programı, küçük-burjuva ve ara akım programlarını şimdiden yerlebir etmiştir ve bu, bugünden partinin nitelik olarak kazanıldığının en önemli göstergesidir.

Daha önce, program konferansları hakkında "yeni birşey yok" demiştim, sanırım bu yanlış anlaşıldı.

Yanlış hatırlamıyorsam o sırada "ulusal sorun"un yayını sürüyordu. O güne kadar yayınlanan bölümler (konular) için; "söylenenlerin hemen hepsi değişik yerlerde, polemiklerde vs. bir biçimde söylenmişti, perspektif olarak da bizde olan şeylerdi, konferansta bunlar daha derli toplu ve derinlikli olarak ifade edilmiş oluyor" anlamına gelmek üzere "yeni değil" dedim.

Böyle diyerek, konferansların daha önce söylenenlerin basit bir tekrarı olduğunu söylemiş değilim. On yıllık teorik gelişimin bütünlüklü ürünleri olmasını vurgulamaya çalıştım. Çünkü bu çok önemlidir, Türkiye solunda ideolojik tutarsızlık genel bir olgudur. Kimilerinde bu, çizginin üç yılda bir "onarılmasından" da anlaşılan, bir ideolojik omurgasızlık düzeyindedir. Bizde ise, hem ülkede hem de dünyada ideolojik bir kargaşa dönemini işaretleyen bir tarihte, modern revizyonizmin çöküşünü hemen önceleyen günlerde ortaya konulan *"Platform Taslağı"*ndan program konfranslarına uzanan tutarlı, sürekli gelişen ve derinleşen bir çizgi vardır. Partileşme görüşü, sınıf yönelimi, programatik görüşleriyle bütünsel bir güçlü ideolojik çizgidir bu. Marksizmin kavranışında ortodoks ve uygulanışında yakalanan canlılık, bu ideolojik gücün mayasıdır. İdeolojik gücün politik gücü doğurması da şaşırtıcı değildir...

"Yeni değil" derken, konuşmaların benim üzerimdeki "yeni" etkilerini de yadsıyor değildim. Örneğin ulusal soruna dair kavrayış eksikliğimi, *"Demokrasi Sorunu"*nun bölümleri yayınlandığı sırada, bu konuşmalar sayesinde aşabildim.

Sanırım neyi kastettiğimi anlatabildim.

Program Konferansları üzerine birkaç şey daha söylemek istiyorum.

Komünist hareketin yazını, teorik yoğunluğu, niteliği yüksek, bu nedenle de evrensel değer taşıyan pek çok metin içeriyor. Bu yargı, çok özgül sorunları kapsadığı düşünülen, böyle algılanabilen bazı metinler için de, örneğin *"Z. Ekrem'e Yanıt"* için de geçerlidir. Zira, güncel-pratik sorunlar dahi, ulaşılmış bulunan teorik açıklıklar yardımıyla (aracılığıyla) aydınlatılıyor.

Nedir ki, uluslararası devrimci kamuoyu açısından, örneğin konferans belgelerinin teorik evrensel niteliği, yeterince algılanamayabilir, pek "ülkeye özgün" görülebilir. Bu durumu gözönünde bulundurduğumuzda, "Program Konferansları"nın ülke dışında çok ilgi çekeceğini kestirmek zor değil. Konuşmalar, programatik konular üzerine

olduğundan, teorik düzeyi çok daha yoğun ve berrak bir biçimde ortaya çıkıyor, konuların kendisi buna elveriyor çünkü.

Bu metinler, bu konuşmalar kesinlikle klasik bir nitelik taşıyor, Marksizmin klasik eserleri arasında anılacaklar. Bu nedenle, sadece Türkçe bilen okurla sınırlı kalmayı haketmiyorlar. Bu eserleri yabancı dillere çevirmek, "yarının işi" olarak alınmamalı. En kısa zamanda, özellikle de İngilizce olarak yayınlamanın yolları aranmalı. Bu tür çevirilerin çok zor olduğunu biliyorum, becerebilmek için hem dile, hem marksist literatüre vakıf olmak, hem de bizim perspektifimize sahip olmak gerekiyor. Nedir ki bu imkansız değildir. Bunu, tüm dünyanın Marksizme sadık ve inançlı devrimcilerine karşı bir sorumluluk olarak görmek lazım. Bunların ilgi çekeceğini de düşünüyorum, belirgin bir ihtiyaca yanıt olabilir bu eserler.

Zaman zaman değişik ülkelerdeki sosyalist çevrelerin ve yapılan bazı uluslararası toplantıların belgeleri elime geçiyor. Çok açıkça görülüyor ki 12 Eylül sonrasında bizde yaşananlar, başka ülkelerde değişik zamanlarda ve değişik biçimlerde de olsa yaşanmış. Doğu Bloku ve SSCB'nin yıkılması zaten tüm dünyayı benzer biçimde etkiledi. İdeolojik-teorik sorunlarda bizde yaşanan kargaşa, aslında dünyada da "meşhur". Bizim "devrimci demokrasi" diye tanımladığımız akımların "kardeş"leri başka ülkelerde de yok değil. İşte küçük-burjuva maceracı-fokocu gruplar, maocu gruplar, "anti-revizyonist" orijinli gruplar... Ayrıca "Sovyetik" revizyonist partiler ve akibetleri de paralellik arzediyor her ülkede. Kısacası, Türkiye solunun tablosu aslında pek fazla bir özgünlük taşımıyor.

Dolayısıyla, bizim belgelerimiz, özellikle de "Program Konferansları", dünya solunda ilgi çekecektir. İlgi çekmekle kalmayıp, başta "anti-revizyonist" orijinli akımlar için '30'ların, ikinci savaş yıllarının teorik deformasyonu sonucu ideolojik bakımdan sakatlanmış marksist çevreler için yol gösterici, yol açıcı, aydınlatıcı ve ayrıştırıcı bir işlevi olacağını düşünüyorum.

Tüm bunlardan başka, bizim konumumuzda olmasa da, ileriye doğru bir ideolojik yenilenme yaşayan çevreler, değişik ülkelerde varolabilir. Saydığım eserlerin yabancı dillerde basılması, bu olası çevrelerle buluşmamızı, onlara yardımcı olmamızı, yardımlaşmamızı sağlar.

16 Haziran '98

Parti ve partileşme üzerine

Partileşme hakkında birkaç şey söylemek istiyorum. Bu konunun kimi zaman eksik kavrandığını görüyorum, bir dönem için buna kendimi de örnek verebilirim. Partileşme sorunu, Lenin'in deyimiyle üzerinde "ilke gevezeliği" yapmaya elverişli bir sorun diye düşünüyorum.

Sorunun teorik-ilkesel çerçevesi biliniyor, çokça yazıldı, tartışıldı. Parti herşeyden önce bir ideolojik düzlemdir, parti niteliği bir ideolojik niteliktir. Fakat ideolojiler kendi başına bir şey yapamaz, insanlar yapar. İdeolojinin dünyayı, toplumu etkileyen bir güç olabilmesi için insana ihtiyacı vardır. İdeoloji insanda ete-kemiğe bürünmelidir. İdeoloji, düşünsel silahı olduğu sınıfın eline geçmelidir. Bu buluşma ise örgüt formu içinde gerçekleşir. Bildik ifadeyle parti, sosyalizm ile sınıf hareketinin birliğidir derken, bunu anlatmış oluyoruz.

Partiyi tanımlayan bir başka bildik ifade de, "parti sınıfın en üst örgütlenme biçimidir" formülasyonudur. Eğer bu sözü basit bir aforizma olarak kavramayacaksak, buradan partinin "sınıf hareketinin gelişimi içerisinde ulaştığı bir düzey" olduğu sonucunu çıkarırız.

Öyleyse partileşme sorununa iki açıdan yaklaşabiliriz. Birincisi komünist hareketin geldiği düzey olarak parti. İkincisi ise, sınıf hareketinin ulaştığı düzey olarak parti. Bu ikisi aslında aynı şeyin iki görünümüdür, ikisi her zaman paralellik taşımayabiliyor. Zira sözkonusu olan bir tarihsel süreçtir ve gelişimi düz bir seyir izlemiyor.

Teori, somut gerçekliği ve pratiği aydınlatmak, açıklamak üzere kavranmadığında, içi boş

söz kalıpları olarak kavranmış demektir. Parti sorununna ilişkin teorik doğruları, ilkeleri ardı ardına sıralamak kolaydır, ama yararsızdır. Önemli olan teorik doğruların verili somuta nasıl uygulanacağıdır. İlkeleri 'ilkeler dünyası'ndan 'gerçek dünya'ya indirmek gerekir. Leninist parti teorisi ışığında bir partileşme, '90'lı yıllar Türkiye'sinde nasıl gerçekleşecek, nasıl gerçekleşebilir ve nasıl gerçekleşiyor, anlaşılması gereken budur. Soruna bu şekilde yaklaştığımızda, birbiriyle ilintili ama ayrı ayrı ele alınabilecek bir dizi güçlükle karşı karşıya olduğumuzu görürüz. Partileşme süreci, bu bir dizi güçlükle koşullanıyor. Başlıca güçlük sınıf hareketinin verili durumudur. '91 sonrası sınıf hareketi daha çok tekstil sektöründe, küçük işletmelerde gerçekleşen, herhalde yalıtılmışlığı kıramayan ve çokluk yenilgiyle sonuçlanan lokal direnişlerle karakterize oluyor. Genel durumu değiştirmeyen bir-iki çıkışı bir yana bırakıyorum. Hareketin az-çok ileri unsurları da, siyasal arayıştan uzak. Mevcut sendikal yapılar dahi tasfiyeyle yüzyüze. Son yıllarda artan tensikatlara karşı bir şey yapılamıyor vb.

Hareketin verili geriliği, içinde bulunduğu kısırdöngü, komünist hareketin kendini sınıf içinde üretmesini, sınıfın öncü unsurlarıyla beslenmesini, üretim birimlerinde parti hücreleri yaratmak suretiyle sınıf içinde kökleşmesini güçleştiriyor.

Ancak hareketin bu aynı verili geriliği bir başka gerçeğe daha işaret ediyor. Önderlik ihtiyacının yakıcılığı! Siyasal yaşama adımın atan her komünist hareketin en temel ve acil görevi, işçi sınıfının öncü partisini yaratmaktadır. Şu veya bu konjonktür bu görevi değiştirmez. Tersi, partileşmeyi "elverişli koşullar"ın doğacağı düşünülen belirsiz bir geleceğe ertelemek olur ki, bu bir siyasal hareket için intihardır. Kendiliğindenci bir bekleyişe girenler, "elverişli koşullar"ı değerlendirme yeteneğini de gösteremezler. Kaldı ki, "elverişli koşullar"ın doğması öznel etkenden tümden bağımsız da değildir.

Partileşme sorununa iki ayrı açıdan yaklaşabileceğimizi söylemiştim. Birincisi, komünist hareketin ulaştığı düzey olarak, ikincisi de sınıf hareketinin örgütlenmesinin yükselttiği en üst biçim olarak parti. Bu ikincisi, formülasyondan anlaşılacağı gibi, ancak işçi sınıfının yaygın ve devrimci bir politik hareketlenmesi ile ulaşabileceği bir bilinci ve örgütlük düzeyini ifade ediyor. Gerçekten de, işçi sınıfının şu ya da bu önderlik altında gelişen bir sosyal-siyasal hareketlenmesinin yokluğu durumunda, bir önderlikten sözetmenin pek bir anlamı yoktur. Ortada gerçek bir hareket yoksa, gerçek bir önderliğin varlığı da bir "açık soru" durumundadır. Tersi, ancak, duran bir otomobilin ne kadar iyi idare edildiğini söylemek kadar gerçekçi ve anlamlı olurdu.

Bugün Türkiye'de partileşmenin nesnel ve öznel boyutlarının, yani devrimci işçi sınıfı hareketi ile komünist ideolojik-politik örgütsel mihrakın paralel ve birbirini bütünleyen bir gelişim seyri içinde olmadığın söylemek zorundayız.

Bugün komünist hareket, ideolojik gelişimi, örgütsel siyasal birikim ve kapasitesi ile parti düzeyine ulaşmıştır. İstikrar ve ısrarı pratik olarak kanıtlanan siyasal sınıf çalışması ile, hareket gelişimini işçi sınıfı temel eksenine oturtmayı başarmıştır. İdeolojik-örgütsel-politik niteliği, birikimi ve kapasitesi ile sınıfının devrimci önderlik ihtiyacını karşılalayabilecek tek mihraktır. Sınıf mücadelesinin seyri içinde doğacak devrimci olanakları değerlendirebilecek tek siyasal güçtür. Partinin ilanı, bu gerçeğin ilanıdır. Bu, yukarıda söylediğim eşitsiz gelişimi, dengesizliği kaldırma iddiasını da içinde taşıyor elbette. Ancak kesinlikle bu eşitsizliğin **bugünden** kaldırılmış olduğu iddiasını değil. Zira, bir şeyi gerçekleştirebilmek için gerekli nitelik ve öznel olanaklara sahip olmak ile, onu gerçekleştirmiş bulunmak, ayrı ayrı şeylerdir. Devrim, belli tarihsel momentlerde sıçramalarla gelişir. Öncü, bu tarihsel momentleri yakalama yeteneğini gösterebilmelidir. Fakat bu tarihsel momentlerin ortaya çıkması esasta öncüden bağımsız bir durumdur, bunları öncü yaratmaz. Partileşme sürecini de bu özne-nesne diyalektiği ışığında kavramak gerekiyor

21 Ağustos '98

İzmir İl Örgütü raporundan...

Partimizin kuruluş müjdesini işçi sınıfı ve emekçilerin geniş kesimlerine duyurmak için yürüttüğümüz parti tanıtım faaliyetimizi, siyasal gündemdeki gelişmeler üzerinden müdahale ile birleştirerek yürüttük.

Dağıtım materyallerimiz partimizin merkezi bildirisi, afiş ve kuşlarının yanısıra güncel siyasal gelişmeler üzerinden kullanıma hazırladığımız yerel materyallerden oluştu.

İşçi ve emekçilerin yoğun olarak barındığı ve geçmiş dönemde de çalışmamızın kesintisiz olarak ulaştığı semtler başta olmak üzere, fabrika servis durakları ve sanayi güzergahlarında İzmir'in işçi, emekçi ve gençlik kitlelerine partimizin kuruluş haberini ulaştırdık.

Gültepe, Kadifekale, Yamanlar, Şemikler, Cumhuriyet, Aliağa ve Menemen, Güzeltepe, Çiğli, Egekent, Kuruçeşme, Bornova-Atatürk Mahallesi, Buca ve çeşitli sanayi bölge ve güzergahlarında bildiri, afiş ve kuşlarımızla işçi emekçi kitlelere seslendik.

Aynı dönemde bir fabrikada işyerinin özgül sorunları üzerinden yazılan ve içeriden dağıtımı örgütlenen bir bildiri çalışmamız oldu. Patronun ve uşaklarının yoğun baskısına rağmen, bildirileri fabrikaya sokup dağıtanları açığa çıkarma çabası sonuçsuz kaldı ve müdahalemiz işçiler üzerinde kuvvetli bir etki yarattı. Bu özgül bir araç üzerinden aynı zamanda partimizin sesini duyurmanın, etkisini taşımanın bir vesilesi oldu.

Bu süreç içinde yaklaşık 3500 adet parti kuruluş bildirisi dağıttık. Emperyalist haydutların Balkanlara müdahalesi üzerine partimizin yaptığı açıklamadan 1000 adet dağıttık. Ayrıca emperyalist savaşa karşı halkların kerdeşliğini ve devrimci mücadele birliğini savunan şiarları öne çıkartan kuşları yerel imkanlarımızla hazırladık ve özellikle işçi servis durakları ve sanayi güzergahlarına ulaştırdık. 18 Nisan seçimlerine dönük partimizin tutumunu ifade eden şiarlarımızın yer aldığı kuşlar hazırladık ve bunları gene fabrika işçilerine ulaştırmaya öncelik verdik.

Bu dönemde sermayenin bekçi köpeklerinin partimize dönük saldırıları bizim sadece sınıf kinimizi biledi, çalışma azmimizi körükledi. Parti tanıtım faaliyetimizi aynı zamanda işkencehanelerde, zindanlarda düşmanı kendi ininde yenen yoldaşlarımızı selamlamak, kucaklamak olarak gördük. Faaliyetimizi sürece yaysak da hedeflediğimiz kapsamda yürüttük.

İşçi sınıfının mücadele bayramı ve devrimci baharın doruğu olan 1 Mayıs'a dönük faaliyetimizi daha kapsamlı ve etkili yürütmeyi hedefliyorduk. Ancak 1000 kadar parti bildirisini dört bölgeye ulaştırabildik. Ama yaygın bir kuşlama ile bu eksikliği telafi etmeye çalıştık. Sanayi güzergahlarında ve fabrika servis duraklarında yoğun kuşlamalar yaptık.

Sermayenin faşist devlet güçleri, tüm bu çalışma sürecinde, geceleri pusulara yatarak, gündüzleri yerlerden kuşlarımızı teker teker toplama emri vererek, afişlerimizi gününde bile değil mümkünse saatinde sökmeye çalışarak, semt dağıtımlarında arkamızdan kurşun sıkarak, partimizin adının ve sesinin işçi kitlelerine ulaşmasından duydukları korkuyu sergilediler. Buna rağmen yerel parti güçlerimizin farklı alan ve araçlar üzerinden partimizin adını ve sesini işçi-emekçi kitlelerine duyurmasına engel olamadılar.

Yanısıra çalıştığımız fabrikalarda, semtlerde işçi-emekçi ilişkilerimize partimizin- partilerinin, Türkiye Komünist İşçi Partisi'nin kuruluşunu, bu tarihi devrimci adımın işçi sınıfı, emekçiler, ezilenlerin sınıfsal kurtuluş mücadelesi açısından anlamını açıklayarak anlattık. Bu çalışma önümüzdeki süreçte daha geniş kitlelere dönük bir etkinlik ve müdahele olarak örgütlenecektir Ve artık bir bütün olarak bizzat yerel parti çalışmamızın kendisi aynı zamanda partimizin kuruluş müjdesini, adını, sesini, soluğunu İzmir işçi sınıfı ve emekçilerine taşımak anlamına gelecektir bizim için.

Partimiz kuruluş müjdesi üzerinden İzmir işçi sınıfı ve emekçilerini mütevazi de olsa selamladık. İzmir işçi sınıfı ve emekçilerinin, gençliğinin, yoksul köylülerinin daha kitlesel ve eylemsel olarak partisini selamlayacağı, sahipleneceği, devrimci sınıf mücadelesinin yolunda ve partisinin saflarında birleşeceği günler içindir bütün varlığımız ve faaliyetimiz.

Başaracağız!

Çünkü partimizi kazandık! Partimizle kazanacağız!

İzmir İl Örgütü

yerine kendi eğilimlerini konuşturan, kısacası kendisini gerçekleştirme ihtiyacını öne alan kadrolara ihtiyacımız yoktur. Bunlar olsa olsa hendek doldururlar. Bizim hendek dolduranlara değil, yol açanlara gereksinimimiz var.

Bizim açıkçası politika yapan, örgütten anlayan, örgüt nedir, örgütsel işleyiş nedir, faaliyet nasıl planlanır, nasıl yürütülür, bunları az-çok bilen gerçek politikacılara ve örgütçülere ihtiyacımız var. Yaşamla bağı olan, pratiğe yakın olanlara ihtiyacımız var.

Bizim bu dönemde en çok gerçek işçilere, kuşkusuz ki devrimci işçilere ihtiyacımız var. Aydın gerçek devrimcilere ihtiyacımız var. Bizim Bolşevik örgütçülere, işçi ve emekçilere hitap etmesini bilen, yığınların diliyle konuşan propagandacılara, yığınların yüreğine seslenen, onları harekete geçirmesini beceren gerçek ajitatörlere ihtiyacımız var.

Elinde fabrika rapor anahtarı olan, sürekli o rapora yanıt toplayan, somut politika yapmamız için bize bilgi ve belge taşıyan, böylece bildirilerimizin somut, harekete geçirici olmasını sağlayan, dahası onları işçilere taşımasını bilen, giderek partimizin tüm esaslı işlerini elinde toplayan sınıf devrimcisi gerçek işçi önderlerine ihtiyacımız var.

Sınıf devrimcisi kadrolar ve gerçekten devrimcileşmiş Babuşkin örneği işçi ve işçi önderleri - bu tip kadrolardır bizim partimizin en çok ihtiyaç duyduğu kadrolar. Parti bu tür kadrolarla sınıfa gidebilir, sınıfın içinde kalıcı bir çalışma örgütleyebilir, sınıfın bir parçası olarak örgütlenip, sınıfı örgütleyebilir. Ancak bu tür kadrolar partiyi kurabilir ve onu sınıfın partisi haline getirebilir.

En iyi bildirileri bunlar yazabilir ya da yazılmasını sağlayabilir. En işlevli-amaca hizmet eden yazıları, işçi ya da aydın kökenli farketmez, en iyi bu tür kadrolar yazabilir. Çünkü gerçekle, gerçek yaşamla, pratikle onların bağı vardır. Genel ilke ve perspektiflerimizi de en iyi onlar kavrayıp içselleştirebilir. Zira sözünü ettiğimiz şeyler ancak bu tür bir ilişki ve çalışma ile başarılabilir. Dönüştürücü, kazanıcı ve kazandırıcı olan da bu çalışmanın kendisidir.

Yayınlarımızın amaca hizmet eden, işlevli, aranan, okunan araçlar haline ancak ve ancak bu tür insanların eliyle gelebilir. Birer önderlik aracı haline gelmeleri, bir propagandacı-ajitatör ve örgütçü kimliği kazanmaları da yine bizzat bu tür kadroların öz çabalarına dolaysız bağlıdır.

Hatırlatmakta ve döne döne altını çizmekte yarar var; bizim dejenere çevrelerden gelme bozulmuş işçilere, sözde işçi önderlerine hiç mi hiç ihtiyacımız yok. Bundan böyle bu tiplerden uzak durmalıyız. Deyim yerindeyse, partinin kapılarını bu tür unsurlara kapamalıyız.

Yakıcı ihtiyaç: Örgütsel önderlik

Kuşkusuz ki tüm bunlar bir önderliği, bir kurucu ekip oluşturmayı gerektiriyor. Bir örgütsel önderliği gerektiriyor. Zira tüm bunları ilmik ilmik örecek olan önderliktir. Kendisini tümüyle bu göreve yoğunlaştıracak doğrudan bir önderliktir sözkonusu olan.

Partimizin kuruluşunun hemen sonrasında karşı karşıya kaldığı saldırılar, bunun yakıcı bir biçimde önümüze koyduğu dersler ve bu derslerin sağladığı paha biçilmez açıklıklar, ne yazık ki bugüne kadar bunu yeterince, sağlıklı ve sağlamca başaramadığımızı göstermiştir. Örgütsel doğrudan önderlik alanında bir zaafiyet içinde olduğumuzu açığa vurmuştur. Belki de son olayların partimize sağladığı en önemli ders ve en önemli açıklık budur.

Öyleyse işe örgütsel bir önderliğin oluşturulmasıyla başlamalıyız. Karşı karşıya olduğumuz en yakıcı, en acil görev bugün budur. Sözünü ettiğimiz örgütsel doğrudan önderliği oluşturmak için tüm imkanlara sahibiz.

Herşey bir yana içinden geçmekte olduğumuz dönem konusunda tam bir açıklığa sahibiz. Bunun kendisi en büyük güç, en büyük iyimserlik ve cesaret kaynağıdır. Bir kere biz bir partiyiz, parti ise büyük bir açıklıktır, asla bunu unutmamalıyız. Parti olmanın bize sağladığı imkanları bir yana koyuyoruz, dostun da, düşmanın da tanık olduğu sarsılmaz bir inancımız, irademiz, inadımız ve ısrarımız var. Bir bakıma henüz çok genç bir partiyiz, ama tarihsel deneyler var ülkemiz devrimci hareketinin olumlu olan deneyimleri var. En önemlisi de bizzat kendi örgütsel süreçlerimizden edindiğimiz paha biçilmez özdeneyimlerimiz var.

Ortaya bir iddia koyacağız, sorumluluk alacağız Temel amaç ve hedeflerimizi gerçekleştirmede bize mutlak surette gerekli olan partimizin sağlam temeller üzerinde örgütsel inşasını sürdüreceğiz Tüm yoldaşlarımızı bu göreve sımsıkı sarılmaya çağırıyoruz.

Örgütsel inşayı sağlam temeller üzerinde sürdüreceğiz

S. Metin

Biz artık bir partiyiz. Bizim dostun ve düşmanın önünde bir bayrak gibi göndere çekilen, on yıllık ideolojik-teorik birikimimizin süzülmüş ifadesi olan bir programımız var. Sağlam bir teorik ve taktik temele sahibiz; bunun ifadesi bir ideolojik çizgimiz var.

Biz artık tüzüğü olan, adı olan, bayrağı ve amblemi olan bir partiyiz. Biz toplumun en devrimci sınıfının, işçi sınıfının temel siyasal akımıyız. Bu artık tartışmasız bir gerçektir.

Teorik bir netliğe sahibiz. İdeolojik bir açıklığımız var. İlkelerimiz var. Tümüyle devrimci değer yargılarımız, geleneklerimiz var. Toplumun temel ve güncel sorunlarına verilmiş yanıtlarımız, sağlam perspektiflerimiz var.

Nasıl bir örgüt/nasıl bir parti, ne tür bir politik çalışma, nasıl bir pratik, ne tür kadro vb., tüm bu konular, ilkesel ve politik çerçevesiyle bizim için açıktır. Gelinen yerde bizim için sorun bunlara hayatiyet kazandırmak, ete-kemiğe büründürmek sorunudur. Teorik-ideolojik planda elbetteki daha çok görevlerimiz var. Gerçekten zorlu daha çok işimiz var. Bunların bir kısmını önceliklidir ve bir an önc el atmak durumundayız. Ancak bizim için acil olan, yaşamsal olan sorun, hala politika ve örgüt sorunudur. Deyim yerindeyse kavranması gereken halka politika ve örgüt halkasıdır. Öncelikle bu halkaya yüklenmek zorundayız. Bu, kongremizin de tespiti ve iradesidir.

Belirtmek gerekir ki, teorik ve ideolojik alanda derinleşmek, daha ileriye gitmek de, yine bu halka üzerinden yoğunlaşmaya, bu alanda derinleşmeye bağlıdır. Zira teorinin doğruluğu bu alandaki sınamadan geçerek kanıtlanır. Varsa yanlış ve yanılgılar, onlar da yine bu sınavın sonucunda anlaşılıp giderilebilir. Dolayısıyla, artık bizim için en büyük teori pratiktir. Demek oluyor ki bizim teorimiz artık pratik bir teori olmalıdır. Pratiğe aktarılan, pratiğe yolgösteren, pratikle beslenen işlevli, dinamik bir teori olmalıdır.

Yeni dönem ve ihtiyaçlar

Partili dönem yeni bir dönemdir. Yeni bir bilinç ve yeni bir kadro kimliği demektir. Biz artık parti öncesi dönemin zihniyeti, alışkanlıkları ve özellikle de davranış kalıplarıyla hareket edemeyiz. Bu tam bir oportünizm olur. Tam tersine, önderlik anlayışından çalışma tarzına, örgüt içi yaşamın devrimcileştirilmesi vb.'ne kadar, her alanda ve her bakımdan bütünsel ve köklü bir yenilenme ihtiyacı var. Bu çerçevede;

Bizim sağlıksız yarı-aydın tiplere, küçük-burjuva, sınıfa yabancı, sınıfa gitmeyen ama gider görünen, sınıf ve kitlelerle dolaysız ilişki kurmayan, sınıfın sorunlarına, acılarına ve özlemlerine uzak, onun yaşamına girmeyen, işçi ve emekçilerle aynı mekanlarda konumlanmayan, onlarla aynı havayı solumayan ve onların soluğunu bize taşımayan, sınıf ve kitlelerin sorunlarından hareket etmeyen, onların gerçek ve organik bir parçası olmayan, fabrikaya girdiği halde işçileşemeyen, önderliğini kitle ve sınıfa önderlik olarak, mücadeleyi sınıf ve kitle mücadelesi, devrimi kitlelerin eseri olarak kavramayan, buna uygun bir ilişki kurmayan, buna ilişkin bir çalışma tarzı içinde olmayan, dolayısıyla gerçek manada bir sınıf ve kitle çalışması yürütmeyen, sınıfı ve kitleleri örgütlemeyi, her dönem ve her koşulda işçi ve emekçilerle ilişkiler kurma ve geliştirmeyi esas almayan, legaliteyi ve illegaliteyi bu eksen üzerinde çözmeyi düşünmeyen, raporunda tüm bu açılardan gerçek durumun ne olduğunu yansıtmayan, eleştiri ve özeleştiriyi, değerlendirmeyi bu eksene dayandırmayan, demokrasiyi bu devrimci temele yaslanarak kavramayan ve uygulamayan, sınıf ve kitlelerden öğrenmeyi, onların deneyimine önem vermeyi bilmeyen, partiyi sınıf ve kitlelerle buluşturacak politikalar üretmeyi beceremeyen, bu yönde açılımlar yapma, araçlar bulma konusunda yeteneksiz, örgütün gerçek ihtiyacına karşılık vermek